

Z pohádky do pohádky

www.predskolaci.cz & www.piste-povidky.cz

Kolektiv autorů z portálu piste-povidky.cz představuje svou tvorbu pro děti ...

Pedagogický magazín Předškoláci.cz ve spolupráci s Pište-povídky.cz (startovací plocha pro budoucí spisovatele) představuje další pokračování „série“ elektronických knih pro děti předškolního věku. Píšete pohádky, povídky, říkanky a chtěli byste se také účastnit projektů tištěných a elektronických knih pro děti předškolního věku? Více informací prostřednictvím emailu: info@predskolaci.cz

Proč?

Proč vznikla e-kniha „Z pohádky do pohádky“? Aby byla volně a zdarma šířena pro nekomerční účely. Komu je e-kniha určena? Všem, kteří věnují čas rozvoji a vzdělávání dětí. To znamená nejen pro pedagogické pracovníky v mateřské škole, ale i pro rodiče, „hrající si“ s dětmi doma, apod. Pokud nyní čtete tuto e-knihu, je velmi pravděpodobné, že jste ji stáhli z internetu nebo Vám ji někdo poslal či zkopíroval - ať už v tištěné nebo elektronické podobě. Jsme rádi, že se dostala až k Vám a potěší nás, pokud e-kniha bude k užitku i dalším lidem, proto pošlete e-knihu emailem dál ;-)

Co obsahuje e-kniha?

- Pohádky - inspirují fantazii dětí a probouzí jejich představivost.
- Básničky a říkanky - originální (autorské) říkanky pro děti, předškoláky.
- Pracovní listy - náměty k rozvoji dovedností potřebných pro přípravu do školy.

Děkujeme,

že pomáháte e-knihu volně a zdarma šířit.

Kolektiv pedagogického magazínu Předškoláci.cz

Magazín Předškoláci.cz doporučuje tištěné knihy:

Šimonovy pracovní listy 16

Grafomotorická cvičení

Nový díl ŠPL představuje soubor pracovních listů, rozvíjejících zábavnou formou grafomotorické dovednosti předškoláků, logické myšlení, orientaci na ploše, základní početní dovednosti, pohybové, výtvarné a další kompetence odpovídající věku. Pracovní listy jsou obohaceny motivační říkankou, návrhy na hry a další aktivity a komplexními metodickými pokyny k pracovním listům. Doplnující úkoly a aktivity mohou pomoci pedagogům v MŠ navodit co nejpřirozenější motivace pro činnosti s pracovním listem. Nabízí jim zároveň další tipy na hlubší rozvíjení motivů, kterých se dotýkají básničky či hry.

Vydavatel: Nakladatelství Portál

Předškolákův rok

Básničky, cvičení, tvoření a pracovní listy pro mateřské školy

Praktická publikace nabízející širokou paletu námětů pro všestranný rozvoj dětské osobnosti je určena nejen pedagogům mateřských škol, ale i rodičům, kteří hledají novou inspiraci pro činnost se svými ratolestmi. Kniha je rozdělena na 12 kapitol podle jednotlivých měsíců v roce, přičemž se každá z nich věnuje tématům a aktivitám typickým pro dané roční období. Příprava dětí na úspěšné zahájení školní docházky!

Vydavatelství Computer Press

Obsah

	pohádky, příběhy	str.	básničky, říkanky	str.
Září	O smutném okýnku	6	Školka, Podzim	12
	O skřítkovi, který zapomněl kdo je	8	Věrní přátelé	
	O zapomenuté vlašovičce	10		
Říjen	Jak se mandelinka rozhodla být užitečná	13	Zelenina, Počítáme v lese	17
	O Poldince	14	Skřítek v lese, Víla Klárka	
	Česnek s cibulí (v)	16		
Listopad	Kamarád havran	18	Kamarád ježek	23
	O zlobivém skřítkovi	20	Sluníčko šlo spát, Dneska chodí Mikuláš U krmítka je veselo (v)	24
Prosinec	Pohádka noční oblohy	26	Cukroví, Perníčky, Vánočka, Štědrý den Příběh kapra, Dárek	25
	Štědrý večer	28	Měsíce v roce	30
Leden			Dny v týdnu Roční období, Nový rok	31
	Jak švec Honza o smůlu přišel	32	Říkanky od A do Ž	35
	Jak hloupý Honza k rozumu přišel	34	Barvičky, Kočky na ledu, Zajíc na bruslích Zimní radovánky, Lyžování	40
Únor	Hledali se až se našli	42	Sněhulák, Děťátko Zima jako z mrazničky, Voda	41
	Sedmero princezen	46	Z pohádky do pohádky	45
O víle, která neuměla tančit	48	Popletená říkanka		
Březen	Jemináčku, sluníčko zaspalo!	50	Jaro, Fialka Tulipán, Skřivánek	52
	Jak se zajíček se včelíčkou seznámili	51	Květ Sněženky, Čapí láska Zelená tráva, Sluníčko už svítí, Kamarádi	53
Duben	O uloupené mašince	54	Chlouba políčka, Kvetoucí zahrada	57
	Čaroděj Krutoděj	56	Paní obloha, O chytrém šnečkovi	
Květen	Ztracená ponožka	58	Sestřičky kočičky	60
	Jak ovečka zachránila kozu (v)	59		
Červen	O kočičce v botičkách (v)	60	Popletený sen, Konvalinka	62
	Jak se myšky hádaly o sýr (v)	61	Rodina, Maminka má svátek	
	Žabí veselka (v)	63	Lví rodinka, Líná žába	
Červenec	Jak datel stávkoval	64	Letní louka	67
	Čmelácci miláčci	68		
	O Durynce	70	Slunečnice, Mraveneček	73
	Příběh dvou berušek	72	Vlčí mák, Beruška	
Srpen	O třech malých námořnících	74	Léto, Sedmikráska Chudobka	77
	Jak se pejskové bazénu zmocnili	76	Jahody	
	Líná žába	78		
Srpen	O koníčkově na koloběžce (v)	81		81
	Vodník a pytlák	82	Až půjdu do školky	
	Babička a borůvkové knedlíky	84		
poznámky	veršované (v)			

Kolektiv autorů

Alena Chudobová (*1964)

<http://www.piste-povidky.cz/profil/Plysacek>

Vystudovala SOU Šumperk. Po škole pracovala 25let jako prodavačka v jednom malém krámku na vesnici. Poté musela ze zdravotních důvodů práce v obchodě zanechat a od té doby věnuje všechen svůj volný čas psaní především **pohádek**.

Alice Kolářová (*1969)

<http://www.piste-povidky.cz/profil/cibule>

Po ukončení studia Střední ekonomické školy ve Frýdku-Místku pracovala v několika ekonomických profesích. Následně se věnovala rodině. Absolvovala dvouleté studium grafologie a psychologie při ČGK Praha.

Dana Blinová

<http://www.piste-povidky.cz/profil/pepina29>

Vyučena kuchařkou v Karlových Varech. Dlouhá léta psala a vyprávěla pohádky jen pro svoje děti a ukládala do útroh šuplíku, než objevila na internetu server Píše-povídky.cz, tam teprve nabídla své práce a **pohádky** k přečtení. Ve volném čase se věnuje výkladu tarotu, čtení knížek, modelování z keramické hlíny, vaření a péči o své děti.

Dominika Strážková (*1993)

<http://www.piste-povidky.cz/profil/Cayenne>

Ve školním roce 2010/11 studentkou sedmého ročníku osmiletého všeobecného Gymnázia Jaroslava Heyrovského v Praze. Po maturitě by ráda pokračovala ve studiích na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a stala se překladatelkou a možná také příležitostnou spisovatelkou. Zajímá se o jazyky, cizí kultury, literaturu a také tanec. Se psaním příběhů začala už na základní škole a doufá, že nové možnosti a zkušenosti jí posunou někam dál.

Helena Kopečná (*1949)

<http://www.piste-povidky.cz/profil/Vadlamadla>

Po maturitě na střední všeobecně vzdělávací škole pracovala zprvu v administrativě a věnovala se výchově svých dětí. V pozdějších letech se naplno věnovala podnikání a k literární tvorbě se vrátila až s odchodem do důchodu. V době středoškolských studií se aktivně zúčastňovala redigování školního časopisu a přispívala do něj fejetony, povídkami a pokusy o verše. Dnes se věnuje především psaní povídek pro dospělé, které vydala už ve třech sbírkách a **pohádkám pro děti**. Je spoluautorkou první elektronické knihy, uveřejněné na serveru www.predskolaci.cz a spoluautorkou připravované tištěné knihy pro předškoláky.

Kamila Urbanová (*1974)

<http://www.piste-povidky.cz/profil/DzamilaUbi>

Po studiu Vysoké školy báňské v Ostravě, obor ochrana životního prostředí, pracovala jako samostatný odborný pracovník v chemické laboratoři. Až čas strávený se třemi dětmi na mateřské dovolené, ji inspiroval k její tvorbě pro děti. Píše nejen roztomilé **říkanky**, **básničky** a **pohádky**, ale také i dílka pro dospělé. Pro její tvorbu je typický lehký humor s nadějným očekáváním lepších zítřků.

Marcela Schejbalová (*1979)

<http://www.piste-povidky.cz/profil/macek>

Pracuje jako průvodkyně v německém, polském a českém jazyce v Adršpašských skalách, což je zároveň její koníček. Ve volném čase píše verše, **veršovanky pro děti**, fejetony. Pokud čas dovolí, věnuje se lezení, hře na kytaru a četbě.

Markéta Spáčilová (*1980)

<http://www.piste-povidky.cz/profil/popelllka>

Autorka pochází z Pardubického kraje, kde vystudovala SPŠT obor kancelářská a výpočetní technika v Ústí nad Orlicí. Studium na VOŠ Šumperk z rodinných důvodů již nedokončila. V zaměstnání si vyzkoušela různé pracovní pozice např. od poštovní úřednice až po dělnici v dřevovýrobě. Momentálně je osmým rokem v domácnosti a stará se o svého jediného syna Jakuba. V loňském roce vydala "nesmělou" prvotinu Náhrdelník z chudobek, letos se podílela na literárním projektu Symfonie slov na podporu S.O.S. dětských vesniček. Kromě psaní básní se věnuje i próze nebo hudebním textům. Kromě literatury miluje hudbu a přírodu.

Miroslava Tomášková (*1966)

<http://www.piste-povidky.cz/profil/mirinda>

Vystudovala Střední průmyslovou školu textilní v Ústí nad Orlicí a poté Vyšší odbornou školu pedagogickou v Litomyšli, obor speciální pedagogika. V současné době pracuje jako **učitelka MŠ**. Skládá **říkanky pro děti**, které ráda využívá i ve své pedagogické činnosti. Do budoucna by ráda tyto říkanky publikovala také v knižní podobě.

Kolektiv ilustrátorů

Andrea Divožienka Dovalová (*1975)

Vystudovala PdF UK v Bratislavě, momentálně je už osmý rok na rodičovské dovolené, má čtyři děti. Ve volném čase ráda šije hračky, maluje, zajímá se také o muzikoterapii a terapii uměním, hodně času věnuje tanci.

Dagmar Krušková (*1977)

Vystudovala PedF UK v Praze, obor český jazyk-výtvarná výchova. V současné době učí a vede výtvarné kurzy pro děti a věnuje se svému studiu dgm-art (www.dgm-art.com), které je zaměřeno na dekorativní a textilní tvorbu převážně pro děti.

Denisa Kalvar (*1984)

Narodila jsem se v Ostravě, druhým rokem studuji na pedagogické fakultě při Ostravské univerzitě. Chodila jsem jako dobrovolník do kojeneckého ústavu, k dětem mám velmi blízko a výtvarné či tvůrčí práce mě velmi baví. Jsem učitelkou v MŠ. Volný čas trávím na hradě, jehož prostředí je mi velmi blízké, vyráběním dekorací, květinových vazeb, vymýšlením pracovních listů pro děti apod.

Hana Podlahová-Trnková

Vystudovala jsem střední odbornou školu veřejnoprávní činnost. Již 3 rokem působím v Mateřském centru Oáza v České Kamenici. Největším koníčkem je pro mě malování obrazů na plátno a samozřejmě práce s dětmi.

Lucie Robová

Vystudovala jsem střední kadeřnickou školu, v současné době jsem na mateřské dovolené. Celkem mám tři děti, aktivně se zapojuji do provozu Rodinného centra MUM v Horních Počernicích, s kamarádkou organizujeme kurzy kreativního tvoření (www.tvoriva-dilna.cz), velmi ráda maluji pro děti a ráda budu s www.predskolaci.cz dále spolupracovat.

Martina Macháčková (*1988)

Narozena v Praze. Třetím rokem studuji Pedagogickou fakultu Univerzity Karlovy obor Učitelství pro mateřské školy. Děti jsou nejen moje práce, ale hlavně záliba, takže docházím do školek nejen na praxe, ale i vypomáhat. Hlídám děti v několika rodinách pravidelně i příležitostně a pomáhám jako dobrovolnice v azylovém domě P.Pittra - Dům tří přání. Kresbě i malbě se věnuji volnočasově.

Petra Vaverková (*1978)

Vystudovala jsem VFU FVL v Brně, profesi se nevěnuji.

Nyní jsem na rodičovské dovolené, mám dvě děti, ráda kreslím obrázky pro děti.

Radoslava Hrabovská (*1975)

Vystudovala PdF UK v Bratislavě obor učitelství odborných předmětů - výtvarná výchova, se zaměřením na grafiku a dětskou ilustraci. V současné době učím na SOŠ v Hlohovci, kde vyučuji grafiku. Mám 3 děti a nadále se věnuji ilustraci, kresbě, grafice a malbě.

Tereza Bartošová (*1990)

Po ukončení gymnázia v Ostravě, jsem nastoupila na Lékařskou fakultu v Ostravě, obor ergoterapie. Momentálně mám přerušené studium a chystám se na obor Učitelství pro mateřské školky, kde se už moc těším. Kreslení dětských a abstraktních věcí mě moc baví a práce s dětmi mě naplňuje. Těším se na další spolupráci s www.predskolaci.cz

Věra Konůpková

...

O smutném okýnku (září, rozdíl mezi městem a vesnicí)

Alena Chudobová

Na samém konci jedné malé vesničky stojí dvě chaloupky, které mají svá okýnka přímo naproti sobě. První domeček je velmi pěkný, krásně spravený, pěkně udržovaný s úplně novou střechou, kdežto ten druhý je už tuze starý, neobydlený, již napůl zbořený s propadlou a děravou střechou. Okýnka nového domečku jsou krásně čistá a vyzdobená, zatímco všechna okna v chaloupce tam odnaproti jsou rozbitá, zaprášená, oprýskaná a úplně holá. Jedno z okýnek se jednoho dne zadívalo na všechna ta pěkná okýnka nového domečku a začalo být hodně smutné. „Proč nemůžu být i já takto pěkně v pořádku a hezky vyzdobené, vždyť se za sebe úplně stydím!“ pomyslelo si okýnko a bylo mu líto, že není nově natřené tou líbivou, bílou barvičkou. „Pročpak ze mě vykukují ty střepy? Jak je možné, že jsem tak nečisté, nemyté, nemám krajkovou záclonku, ani žádnou pěknou kytku?“ zoufalo okýnko a zlobilo se na ty své černé pavučiny plné starých, vysušených much, které pavouci kdysi lapili do svých hustě utkaných sítí. Nešťastné okýnko bylo tuze smutné, přesmutné a spolu s ním smutnila i všechna ostatní okýnka. Jen tiše záviděla těm pěkným z domečku odnaproti a tuze si přála být zrovínka tak pěkná. A tak smutné okýnko jen snilo a v jednom kuse sledovalo všechna ta krásná okýnka a nemohlo se jich dostatečně vynadávat, jak moc se mu líbila. Najednou, kde se vzal, tu se vzal, na okýnku se objevil malý, zlatý pavouček.

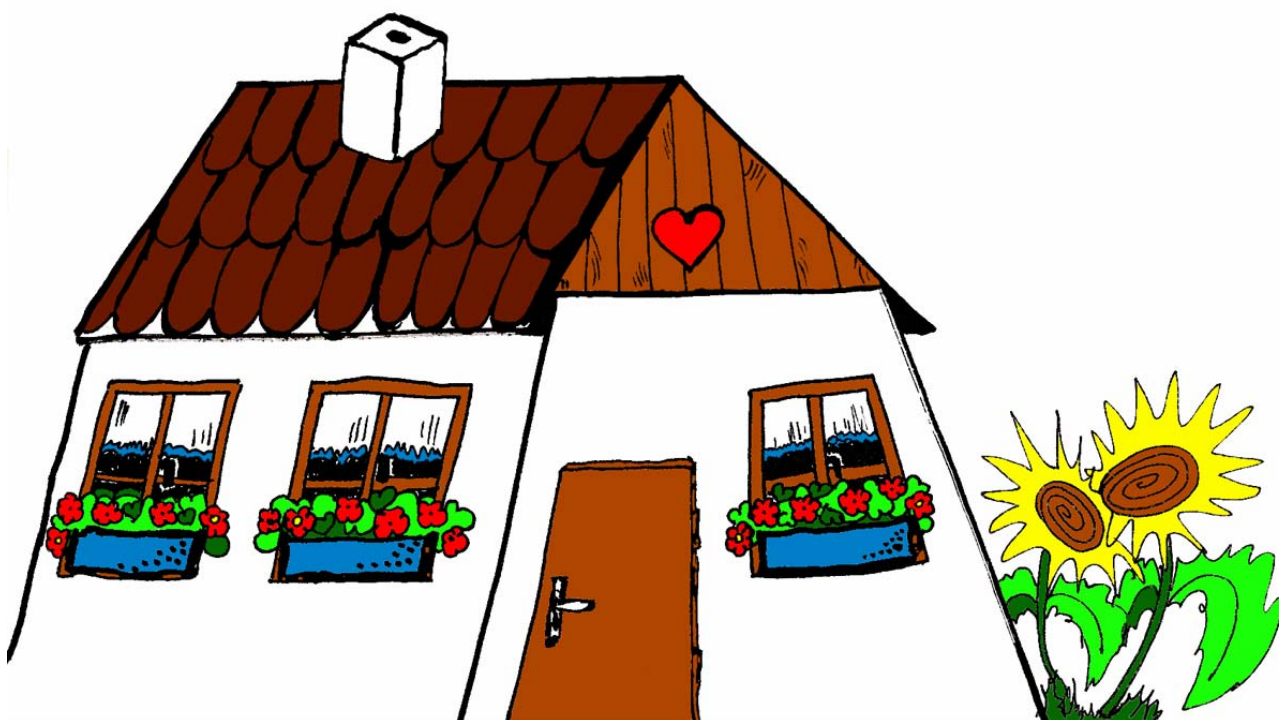
ilustrace: Lucie Robová

„Jé, ten je ale krásnoučký!“ zaradovalo se okýnko. A co teprve, když uvidělo pavoučka tkát jeho zlaté, pavučinové síť? Takovou nádheru okýnko ještě jakživ nevidělo. Celé se rozzářilo obdivem a promluvilo k pavoučkovi: „Panečku, ty jsi pašák, pavoučku, jen co je pravda! Tkát tak pěkné pavučiny ze zlatých nitek neumí jen tak ledajaký pavouk, ty jsi kouzelný, vid’?“ zeptalo se okýnko pavoučka. „Ano! Mé jméno je Zlat’áček z jsem pavouček z pohádky. Umím utkat nejen krásné pavučinové síť, ale i překrásné, zlatem protkané záclonky lehoučké, jako ta pavučina. Pokud chceš, vyzdobím tě a budeš také krásné!“

Ale okýnko odpovědělo: „Jsi hodný, pavoučku Zlat’áčku, ale nebylo by to spravedlivé. Vždyť se na mě podívej, jak jsem chudé, nepěkné, staré a rozbité. Co by mi pomohla pěkná, zlatě zářící záclonka, když nejsem tak hezké, jak všechna ta okýnka tam odnaproti? Polez tam, a tkej své zlaté výtvy tam, aby byla okýnka ještě hezčí, já jim to přeji. Mě úplně postačí, když se na ně budu moct stále jen dívat.“ řeklo hodné okýnko, protože nebylo ani trošičku lakomé, ani nemyslelo jenom samo na sebe a tak ho pavouček poslechl a odebral se vyzdobit svou zlatou přízí všechna okýnka vedlejšího domečku. Pavouček poznal, jak je okýnko hodné a přející, proto si řek, že jej učiní šťastným a veselým také, jen co nastane ten pravý čas. Netrvalo dlouho a smutnému okýnku se začalo skutečně blýskat na lepší časy. Do ulice přijel jeden dědeček s babičkou, kteří si vybírali chaloupku ke koupi. Chtěli si ji celou opravit a zrenovovat, jen stále nevěděli, který domeček si vybrat. V tu chvíli se pavouček Zlat’áček proměnil v malou, zlatou mušku a začal poletovat nad hlavami dědečka a babičky.

„Jé, dědečku, podívej se, zlatá muška!“ vykřikla radostně babička a už oba dva upírali své zraky jen na ni. Ta letěla rovnou k chaloupce se smutným okýnkem, posadila se přímo na něj a v tu chvíli bylo rozhodnuto! Starouškové se rozhodli pro koupi zrovínka domečku se smutným okýnkem a to všechno jen díky té zlaté mušce, která jim tak dobře poradila. Začali jej celý opravovat a zvelebovat a smutné okýnko se konečně dočkalo nějaké té údržby a nápravy k lepšímu. Dědeček hned brzy počal každé okýnko pěkně postupně nově zasklívat, vyspravovat i natírat. Babička jej čistě umyla, vyzdobila běloučkou záclonkou a pěknými závěsy s volány a zkrášlila jej uvnitř i zvenčí květinami. Do okna postavila dva pěkně zdobené květináče s kvetoucími orchidejemi a ven na parapetní desku naaranžovala truhlíky s překrásně barevnými, kvetoucími muškáty. Okýnko se zaradovalo a konečně přestalo být smutné a spolu s ním se rozveselila a rozzářila i všechna ostatní okýnka. Od té doby se už nikdy nemuselo za sebe stydět a stalo se tím nejšťastnějším a nejkrásnějším okýnkem ze všech v celé jeho ulici, které všichni vždycky jen obdivovali. Přestalo být jednou provždy smutné a to mu tak zůstalo už napořád! A co se stalo se zlatým pavoučkem? Tak toho už od té doby okýnko nikdy nikde nevidělo. Zůstaly po něm jen všechny ty zlatem protkané záclonky ve vedlejších okýnkách, které smutnému okýnku pavoučka každý den připomínaly. A kdoví, je dost možné, že se okýnko pyšní svojí krásnou výzdobou a čistotou ještě dnes!

ilustrace: Lucie Robová

O skřítkovi, který zapomněl kdo je (září, rozdíl mezi městem a vesnicí)

Dana Bliniovová

Zase jsem jednou čekala na skřítku pošťáka abych vám mohla napsat další pohádku, ale skřítek nikde. Možná toho běhání měl moc, tak jsem se šla projít do parku. Sedla jsem si tam na lavičku. A najednou slyším, takový slabounký pláč úplně tichounký jako vlásek. Hledala jsem dokud to si vychází, až jsem došla k velkému šípkovému keři a tam pod lístečky seděl malý celý ubrečený skřítek.

„Copak se ti stalo, že tu brečíš?“ Povídám mu.
Skřítek si utřel nos a povídá: „Jak to že mě vidíte?
Vy nás přece nemůžete vidět,“ dodal překvapeně.

„Protože ve vás věřím a píšu o vás pohádky pro děti.
A kterýpak jsi Ty, že tě neznám?
Ty asi nejsi odtud. Nikdy jsme tě tu nepotkala.“
Podíval se na mě těma velkýma očima
a zase fňuknul: „Já nevím, já to zapomněl.“

ilustrace: Lucie Robová

„Jak zapomněl? Přece musíš vědět, kdo jsi.“ Vykulila jsem oči zase já.
„Nevím, po obědě jsem si zdřímnul a pak jen vím, že jsem spadl sem a natloukl si hlavu.“ Slzy se mu koulely po tváři.

„Nebreč, já ti pomůžu zjistit, co jsi, chceš?“
„A to můžeš a Ty by jsi mi chtěla pomoc?“

„Ale dnes už je pozdě, tak tě vezmu domů.“
„Jako domů k tobě, tam do těch velikých krabic? To ne, tam nejdu!“ řekl rozhodně.

„Jasně, tam já bydlím, ale neboj, nic se ti tam nestane. Přece tu nechceš nocovat, tady jsou noci ještě dost studené a ještě tady chodí lidi s pejsky a co kdyby tě třeba nechtěně nějaký zblajznul.“
„Ne to nechci, dodal rychle.“ Zvedl se ze země, oprášil si kalhotky a vlez si na mou dlaň. „A máš děti?
Zeptal se mě zvědavě.“

„Mám dvě, proč se mě ptáš?“
„Aby mě třeba nechtěli zavřít do krabičky a ukazovat mě,“ podíval se na mě s obavou.

„Moje děti jsou moc hodné.“
„Tak jo, já ti budu věřit?“

A šli jsme k nám domů, hned jsem mu ošetřila bouli na hlavě a pak se šel zabydlet do domečku, co mu mezi tím postavily děti. K večeři dostal kousek chleba s máslem a usnul, jako když ho do vody hodí.

Ráno jsme hned po snídani vyrazili zpátky do parku. Abychom zjistili co je za skřítku. Ptali jsme se růžičkových panenek, jestli ho nezají. „Ne my ho neznáme,“ volaly jedna přes druhou. „My víme jen, že tady včera rámusili nějakí kluci a málem nás zašlápli, pak sem najednou spadl on“ a ukázaly na skřítku.

„Taková nezodpovědnost a lajdáctví. Klidně si sem spadnul, málem tady Růženke ulomil okvětní lístek,“ žalovaly Růženky jedna přes druhou.

Tak my se jdeme zeptat ještě jinam a raději jsme pospíchaly pryč, protože Růženky jsou známé tím, že o tom jak jsou krásné mluví celé dny. Stromoví skřítki taky nic nevěděli, byli to takoví nemluvové.

Prošmejdili jsme park křížem krážem. Nikdo však skřítku Tlapičku neznal - my jsme mu dali tohle jméno, protože měl na skřítku takové veliké ruce a nohy.

I veverka tulačka nám nabídla pomoc. Dny utíkaly jako jarní voda v potůčku. Prošli jsme už skoro celé město a stále nic, ptali jsme se kdekoho. Skřítek Tlapička byl smutný a sedával na okně a hleděl do dálky.

„Neboj se Tlapičko my přijdeme na to, kdo jsi!“ Utěšovali jej všichni.

„Já vím, že se mi snažíte pomoc? Ale já mám určité někde nějakou práci, která nepočká, ale nevím jakou.“

Až jednou, když jsme se zase vrátili, z další neúspěšné výpravy, čekala na nás za oknem Veverka tulačka a skřítek pošťáček: „Jé, to jsem rád, že jsi tady“ a hned mi podával dopis... „A tady ještě jeden, abych nemusel pořád běhat po lese.“

„Děkuji moc jsi moc hodný skřítek“ a nalila jsem mu do náprstku limonádu. Zrzečka dostala pár oříšků.

„Omlouvám se, že to tak trvalo, ale hledali jsme kamaráda.“ Zhluboka se napil, a povídá: „ztratil se a my jsme ho hledali všude a nic, až tady zrzečka říkala, že bys mohla něco vědět.“

„To víš, že vím, podívej a donesla jsem Tlapičku. No, kde se touláš, my Tě hledali po všech koutech a Ty jsi tady!“ Spustil na něj zhurta skřítek pošťák, „a jak jsi se sem vlastně dostal?“

„Nehudruj na něj, on neví kdo je a kde se tady vzal.“

„Nevím, prostě nevím“, zafňukal Tlapička.

„Vždyť Ty jsi jabloňový skřítek. Počkej, jednou jsi mi dal takový kouzelný okvětní lístek. Kdybych zapomněl na nějaký dopis. Na, čichni si k němu, snad si vzpomeneš.“ Tlapička, vlastně jabloňový skřítek, si ke kvítku čichl, pak ještě jednou a začal tančit po stole. „Já už vím, kdo jsem!“

ilustrace: Lucie Robová

A najednou si vzpomněl, co se stalo. Po celodenní dřině v sadě si hodil šlofíka na větvičce jablůňky. Ještě si vzpomněl, že po sadě běhali vnoučci sadaře a jak byl unavený a spal jako dřevo, tak jim asi spadl do kapuce. No a probudil se, až když si kluci tu bundu v parku sundali. To bylo radosti, to bylo veselí a objímání a povídání až nastal čas loučení.

Jabloňový skřítek nám všem děkoval za to, že jsme se ho ujali a že jsme se tolik snažili mu pomoci. A slíbil, že až budeme mít cestu kolem sadu, kde bydlí, tak si na nás vždycky udělá čas. A my to taky slíbili a potají zamáčkli slzu. Sedl si veverce tulačce na záda a byl fuč. Za čas jsme od něj dostali dopis a v něm byl okvětní lístek z jablůňky. Prý má kouzelnou moc, a když přičichnete, tak vás to přenesení na místo kde zrovna toužíte být.

Sad, ve kterém skřítek byl, je daleko a muselo se tam jet autem, proto jsme ho nemohly najít.

A děti, víte, proč jsme vlastně nepřišly na to co je ten náš skřítek vlastně zač?

No, protože u nás ve městě žádné ovocné stromy nerostou.

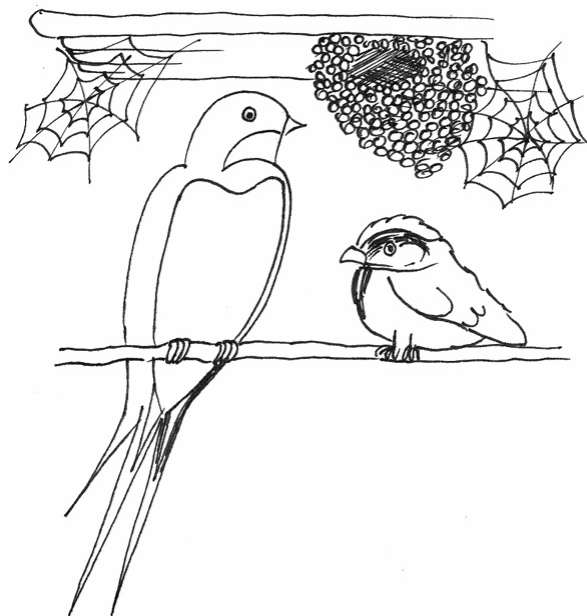
Rostou tu břízy, duby, topoly, smrčci, ale žádná jablůňka.

O zapomenuté vlaštovičce (září/říjen, odlet ptáků)

Alena Chudobová

Tenkrát, když ještě žila vlaštovička Švitořinka se jí stala neobvyklá příhoda.

Zamilovala se totiž do vrabčáčka Čimčaráčka a veškerý svůj čas trávila jen s ním. Opustila dokonce i svoje pěkné hnízdečko, které si postavila na náspě jednoho velikého statku a nastěhovala se za Čimčaráčkem. Od rána do večera trávili den jen spolu a jeden bez druhého neudělal, ani skok, ani frnk. Jejich láska byla opravdu jedinečná a veliká tak, že zamilovaná vlaštovička dočista zapoměla na to, že nastal podzim a všechny ostatní vlaštovky se chystají k odletu. Čekala je dlouhá, předaleká cesta na jih, za teplem a za sluníčkem přesně tak, jak tomu bývá u vlaštoviček každým rokem zvykem.

ilustrace: Věra Konůpková

Všechny vlaštovky se již začaly shromažďovat. Slétly se na telegrafických drátech, kde se domlouvaly a radily, který den do teplých krajů vyletí. Jen vlaštovička Švitořinka se tohoto shromáždění nezúčastnila, neboť svou hlavu měla plnou vrabčáka a na nějaký odlet neměla toho roku vůbec pomyslení.

A tak se stalo, že v září všechny vlaštovičky odletěly za teplem, jen Švitořinka zůstala. Teprve až po pár dnech zjistila, že je už ten nejvyšší čas chystat se na cestu a s vrabčáčkem Čimčaráčkem se konečně rozloučila. Jakmile však zjistila, že už jsou všechny vlaštovičky dávno pryč, daleko za horami, celá se vylekala a začala nešťastně poskakovat. Lítala bezradně sem a tam a jen marně tápala, co si jen sama nyní počne a jak tu dlouhou zimu tady přečká. Dostala strach o své přežití a celá zoufalá letěla rovnou za vrabčáčkem, kterému pověděla:

„Ach můj milý Čimčaráčku, je zle! Vlaštovky mi uletěly! Nepočkaly na mě a já tu nyní zůstala úplně sama, samotinká. Co se mnou jen bude, co si tady ve sněhu počnu, achich ouvej, běda mi, běda!“ naříkala nešťastná vlaštovička, ale vrabčáček ji hned začal uklidňovat a řekl:

„Nic se neboj, všechno dobře dopadne! Budeme celou zimu spolu. Najdeme si krmítko, kde nám budou lidé sypat různá zrníčka, dobré zobání i dávat lůj, aby nám bylo teplo. Neboj se, lásko moje, hladu, ani zimou tě tu umřít nenechám!“ ubezpečoval Švitořinku vrabčáček, ale ta hned zcela zoufale na to:

„Ale miláčku, já nemusím mít žádná zrníčka, natožpak lůj!

U nás vlaštovek je tomu jinak, my potřebujeme hmyz a mouchy. Achich ouvej, bez nich tu já nadobro zahynu! No jen pověz, kde najdu v tom mrazu a spoustě sněhu nějakou tu mouchu? Běda mi, běda, umřu, vrabčáčku!“ bědovala přesmutně vlaštovička, ale Čimčaráček ji uklidňoval a sliboval, že už něco vymyslí, jen ať tolik nezoufá. Vlaštovička byla celá ustaraná, avšak vrabčáček přemýšlel, až se z něj kouřilo, jen aby mu jeho milá přes zimu nezažhynula. Po chvíli se oba spolu zaletěli podívat na statek, kde měla Švitořinka předtím to svoje hnízdo. Čimčaráčkovi se tuze líbilo a hned si chtěl vyzkoušet, jak se mu v něm bude sedět?

A tak si sedli do bývalého hnízda Švitořinky oba a společně přemýšleli.

Vtom zahlédli pavoučka, který právě chytil mouchu do své utkané pavučinové sítě a vrabčák na něho zavolal: „Dobrý den, pavoučku, ty ale umíš utkat pěknou pavučinu, jen co je pravda!“ zalichotil mu vrabčák. Pavoučka to tuze potěšilo a hned ochotně nabídnul půlku své chycené mouchy vlaštovce. Ta ji však odmítla, neboť byla tuze smutná a jíst jí tentokrát, ani nechutnalo, neboť své hrdlo měla úplně stažené. Pavouček hned poznal, že je vlaštovička smutná a zeptal se:

„Načpak ten smutek, vlaštůvko, copak se ti stalo?“ a vrabčák hned začal mluvit za Švitořinku: „Víš, pavoučku, ona je má vlaštovička tuze nešťastná, protože zapoměla společně s ostatními odletět na jih. Sama tam netrefí a má strach, že tady zimu nepřečká, neboť tady v zimě mouchy nelétají.“ a pavouček hned na to: „Neboj se vlaštůvko, já tě zhynout nenechám, slibuji! Tady ve chlívě je v zimě docela teplo a nějaká ta moucha se tu vždycky objeví. Já mám natkané všude samé pavučiny a ony se mi do nich mouchy chytají samy. Rád se s tebou o ně rozdělím, jen když mě nesezobneš!“ řekl pavouček a vlaštovička radostí celá poskočila, jak moc ji pavouček svojí štědrostí překvapil a potěšil. Nemohla vůbec uvěřit tomu, že je pavouček tak hodný a dobrosrdečný a začala mu děkovat: „Děkuji ti, kamaráde, jsi tak šlechetný a ohleduplný a nejsi ani trošičku chamtivý, vždyť nebyť tebe, jistě bych tu byla zahynula hladu.“ řekla potěšená Švitořinka a začala i s vrabčákem přest'astně létat po celém náspu.

Pavouček byl rád, že ji rozradostnil a od té chvíle se z nich stali kamarádi. Zalezl si zase do chlívě a s plným nasazením se pustil do tkaní sítí, kam nechal lapit všechny mouchy, jen aby jich bylo dost i pro vlaštovičku.

A tak začala žít vlaštovička s vrabčákem v tom svém vlaštovčím hnízdě, neboť bylo dost velké pro oba dva ptáčky a hověli si v něm pěkně spolu.

Brzy nastala zima a uhodil první mráz. Venku se rozsypala sněhová peřina a celá krajina byla zavalena sněhem. Vrabčák s vlaštovkou vše pozorovali ze svého hnízda a bylo jim u sebe teplo. Čimčaráček si občas zaletěl do krmítka nazobat se všech těch dobrot, jen aby si zasytil to své malé břicho a vlaštovka pro změnu zase navštěvovala pavoučka ve chlívě, kde měli své společné muší hody. Jindy si Čimčaráček se Švitořinkou zase zaletěli někam k teplému komínu, kde se spolu ohřívali.

Než se nadáli, jaro už zase t'ukalo na dveře a brzy se vrátily i všechny vlaštovky z jihu. To bylo tehdy, panečku, šťastné shledání, jen co je pravda! Švitořinka zimu skutečně přečkala a přece jen se znovu setkala se svými přítelkyněmi vlaštovkami, které na ni tehdy na podzim dočista zapoměly a odletěly bez ní.

Ještě jednou chtěla svému pavoučkovi zachránci poděkovat za to, že ji nenechal přes zimu umřít hladu, ale ať hledala, jak hledala, hodného pavoučka už nikde nenašla. Zůstaly po něm jen všechny ty hustě utkané pavučiny, ale po pavoučkovi, jakoby se tehdy slehla zem.

Od té doby si už Švitořinka svůj odlet k jihu raději pečlivě hlídala a už nikdy jej nepropásla. Vrabčáček jí pokaždé hlídal její hnízdo, které na podzim opustila a celou zimu myslel a vzpomínal jen na ni. Na jaře se už vždycky dočkat nemohl, kdy se se svou milou opět uvidí a když se pak konečně zase setkali, o to krásnější jejich vítání následovalo.

A tak byla vlaštovka s vrabčákem neskutečně šťastná a na svého kamaráda pavoučka nikdy nezapomněli! Švitořinka se tak stala první a jedinou vlaštovkou, která zimu přečkala i bez odletu na jih.

Nebýt však vrabčáčka Čimčaráčka a především pavoučka, který se neváhal rozdělít i s málem, kdoví, jak by to se zapomenutou vlaštovičkou tehdy nakonec všechno dopadlo?

Školka (září, moje školka, kamarádi)

Kamila Urbanová

Začal dneska v kalendáři
ještě letní měsíc září.
Děti malé, i ty větší,
na dnešek se hodně těší.

Vesele jdou do školky,
chystejte jim pastelky!
Zábava je tuze velká,
říká paní učitelka.

Mají tady kamarády,
do školky k nám chodí rády!
S hračkami si děti hrají,
s kamarády povídají.

Naučí se spoustu věcí,
zpívají a kreslí, přecí!
Až se klouček vyspíná,
přijde pro něj maminka.

„Mami, zítra půjdu zase,
říkám dneska bez legrace!“
Povídám mu vesele,
„vždyť je zítra neděle!“

Podzim (září, počasí na podzim)

Alena Chudobová

Srpen končí, škola vítá,
v ranní mlze slunce svítá,
léto dřímá, teplo mizí,
všechna úroda se sklízí.

Listí žloutne, barvou hýří,
vlaštovčí let na jih míří,
slunce z výšky smutně kouká,
studený k nám vítr fouká.

Lesy pestrou barvou hrají,
listí padá v celém kraji,
kateřinky ještě krátce,
pokvetou nám na zahrádce.

Často prší, den se krátí,
zimní čas se zase vrátí,
podzimní slunce za mraky zapadá,
k zimnímu spánku krajina upadá.

Věrní přátelé (září, kamarádi)

Alena Chudobová

Za lesem je hájíček a v něm bydlel zajíček,
zlobil se na paní lišku, že mu lezla do pelišku.
Liška ho vždy rušila, zajíc stříhal ušima,
nemohl tam v klidu spát, začínal se lišky bát.

Proto utekl za horu, kde objevil novou noru,
netušil však, že v té noře, tiše spinká malé kuře.
Malé, žluté kuřátko, zaběhlo se nakrátko,
nenašlo již cestu domů, proto zalezlo do stromu.

Kuřátko si klidně spalo, netušilo, co se stalo,
sotva otevřelo oči, zajíček na něho skočil.
Nejdříve se strašně leklo, vyplašeně ven uteklo,
zajíček šel k němu blíž, pak už nebálo se již.

Když tak malé kuře viděl,
strašně moc se před ním styděl,
nejdříve mu zrudly tváře,
červená šla od nich záře.

Brzy na to zrudnul celý, stydlivě si chroupal zelí,
červený už zůstal stále, s kuřátkem však bydlel dále.
Stali se z nich přátelé, v náladě jsou veselé,
s kuřátkem se mají rádi, báječní jsou kamarádi.

Kuřátko má šťastná líčka, usmívá se na zajíčka,
zajíček se mu moc líbí, přátelství si navždy slíbí.
Od té doby spolu žijí, všichni čerti s nimi šijí,
zajíček kuřátko brání, před liškou si život chrání.

ilustrace: Dagmar Krůšková

Jak se mandelinka rozhodla být užitečná (říjen, v zahradách a na polích)

Kamila Urbanová

Byla největší, nejkrásnější a také nejchytřejší ze všech mandelínek, a tak se ve svobodných volbách stala jednohlasně královnou bramborového záhonu. Ve svých volných chvílích doučovala červené larvy angličtinu, protože jak říkávala: „Návrat ke starým kořenům, to je pravé vlastenectví pro amerického brouka!“ Z tohoto vyplývá, že královna byla také moudrá a vláda nad bramborovým záhonem byla v těch správných rukách.

To léto se mandelinky na záhonu velice přemnožily. Možná to způsobila nová odrůda brambor, která měla obzvláště chutné lístky, nemalou zásluhu však na tom měla i sama královna a její strategie vlády. Jakmile se na obloze ukázaly bouřkové mraky, zavelela: „Zalezte pod listy ať vás nespláchnou voda!“ Všechny mandelinky se okamžitě schovaly na rozkaz svého velitele. Jakmile zavelela: „Pozor, vlevo na druhém řádku přiletly dravé ploštic!“ okamžitě se zúčastněné mandelinky schovaly. Jindy zase přiletěly na záhon slunéčka sedmitečná, tehdy královna volala: „Pozor, slunéčka, pádejte k zemi!“ A tím svým poddaným mandelinkám jisto jistě zachránila holé životy.

ilustrace: Tereza Bartošová

Pravda je, že přirozených nepřátel mandelinky bramborové moc nemají. Největší nepřítel těchto brouků je člověk a jeho chemie. Před chemií nelze tak snadno odletět, a tak královna mandelinka chystala strategický plán. „Za dva dny bude víkend a to si jistě člověk udělá čas, aby obešel náš záhon. Je nás moc, naše vajíčka i larvy jdou vidět už z dálky pouhým okem. Je čas začít jednat, mí oddaní poddaní. Je čas změnit náš jídelníček!“ Mandelinky svou královnou jako vždy jednohlasně poslechy. Toho dne mandelinky přelétly z brambor do kopřiv.

Mandelinkám kopřivové listí vůbec nechutnalo, v kusadlech to páliło, ale jak praví královna mandelinka: „Pro záchranu naší generace musíme přijmout tuto oběť, naše budoucí larvy nám budou vděčné!“ A s vizí vyššího poslání se naše mandelinky houževnatě zakously do velkých listů kopřiv.

Předpověď naší královny se opět vyplnila. V neděli ráno se člověk šel podívat na své záhony brambor. Jakmile spatřil okousané listy brambor a listy obsypané vajíčky, pravil svému příteli: „To je nadělení, spěchám si namíchat svůj insekticid.“ Aerosol postřiku rozpráší se do okolí celého bramborového záhonu. Všechno to sledovaly se zatajeným dechem mandelinky nalezlé na kopřivách. Dvě minuty zde držely smutek za své zesnulé vajíčka a larvy...

Po čtrnácti dnech zbytky insekticidu vyprchaly z listů brambor a mandelinky se mohly vrátit na svůj rodný záhon. Pravda je, že kopřivy jim už lezly krkem... Za pár dní měla královna projev ke svým poddaným: „Ještě dnes se moji milí zahrabeme pod zem a budeme zde čekat na příští sezónu brambor.“ „Ať žije naše královna!“, zvolali jednohlasně mandelinky a šli se zahrabat pod zem, kde v klidu a bezpečí přežijí do dalšího volebního období, nebo alespoň do příštího jara...

O Poldince (říjen, sklizeň plodů)

Alena Chudobová

Byl jednou jeden chudý švec, který šil a spravoval lidem boty. Celý den proseděl na svém verpánku a pracoval až do noci, jen aby měli se svojí ženou na živobytí a opravu jejich chaloupky, která již byla téměř na spadnutí.

Za celý život se jim nepoštěstilo mít žádné dět'átko a žena ševce se tím rok od roku, stále víc a víc trápila. Starý švec měl v hlavě jen to své obuvnické řemeslo a plné ruce práce, kdežto jeho žena se doma nudila. Ráno uvařila a pak jen celý den přemýšlela o tom, jak je život nespravedlivý, neboť někomu dopřeje mít děti požehnané a jinému ani jedno. Neměli doma ani žádné domácí zvířátko, o něhož by se žena ráda starala, protože švec neměl žádná zvířátka rád. Dokonce neměli ani zahrádku, kde by se mohla zabavit, proto jen stále plakala a naříkala a bědovala nad nepřízní svého osudu. Jednoho roku se však stalo, že jim vítr odněkud zavál nějaké semínko, které spadlo ženě rovnou do klína.

Jelikož však žena vůbec netušila, že je to dýňové semínko, vyhodila jej bez přemýšlení na hnojiště a nepřikládala tomu žádnou pozornost. Myslela si zkrátka, že je to jen nějaké větrem donesené smítko, protože s poznáváním a sázením semínek neměla vůbec žádné zkušenosti. Za několik dnů však prošla kolem hnojiště znovu a povšimnula si malé, zelené rostlinky. Zaradovala se, neboť jí nevyrostlo nikdy nic na zahrádce, natožpak na hnojišti. Začala rostlinku zalévat, stále ji pozorovala a činilo jí potěšení, jak tato, pro ni neznámá, rostlinka roste. Rostlinka se začala brzy rozlézat a táhnout se přes celé hnojiště, až dolů do trávy. Narůstala nepředstavitelnou rychlostí a již brzy začala kvést. Jakmile všechny květy odkvetly, začal se tvořit první plod.

Žena byla potěšená a šťastná a těšila se na své první výpěstky. Ostatní květy však rázem uvadly a žádný jiný plod se na zelené rostlince již nevytvořil, pouze ten první, jeden jediný. O to více však rostl a začal se vybarvovat a zvětšovat. Zoranžověl jako pomeranč a žena ševce byla přesvědčena, že zrovínka ten pomeranč vypěstovala. Byla tak ráda, že se s ním šla pochlubit ševci, ale ten řekl:

„Kdepak pomeranč, vždyt' to je malá dýňka! Nyní je ještě maličká, ale do podzimu nám z ní vyroste velká, převeliká dýně a ty ji, ženo moje, ani neunesíš! Potom ji rozkrájíme a ty mi z ní uděláš dobrý, dýňový kompot, vid'?" dodal švec.

Žena souhlasila a den co den růst malé dýňky pozorovala. Skončilo však léto, odešel i podzim a paní zima byla za dveřmi, avšak malá dýňka dočista růst přestala a nepovyrostla už ani o kousíček. Zůstala malá jako stromové jablíčko. Už napadl dokonce i první poprašek sněhu a tak musela žena chtít nechtě malou dýňku utrhnout a švec si musel nechat na dýňový kompot zajít chuť.

ilustrace: Tereza Bartošová

„Ach jo, z tebe nebude zahradnice nikdy!“ prohlásil zklamaně švec, který své ženě dával za vinu, že neumí vypěstovat ani pořádnou dýni. Ale co to? Sotva žena dýněčku donesla domů a položila si ji na kredenc, začaly se díť, panečku, prapodivné věci! Malé dýně se z ničeho nic začaly objevovat oči, poté nos, pusa a narůstaly jí ruce i nohy! Po chvíli zamrkala, zazívala a začala se protahovat jako ospalé kotě. Poté se usmála a pravila:

„Dobrý den, maminko, dobrý den, tatínku, od nynějška jsem vaše malá holčička, dýňka Poldinka!“ a vběhla své nové mamince rovnou do náruče! Žena ševce byla úplně zaskočena, přesto však zcela nadšena a šťastna, neboť této neočekávané události nemohla vůbec uvěřit.

„To se mi snad jenom zdá? Jsem z toho celá zmatená! Snad mě jen šálí můj zrak?“ pověděla žena, které vše připadalo jako pouhý sen, z něhož se již brzy procitne, ovšem žádný sen to opravdu nebyl! Skutečně držela ve svém obětí svoji malou dýňovou dcerušku Poldinku, která mluvila, smála se a chodila, jako všechny ostatní děti.

Žena ševce samou radostí začala plakat. Netekly jí však slzy smutku, pouze dojetí, radosti a nečekaného štěstí. Přece jen se její celoživotní přání uskutečnilo a ona se své dcerušky nakonec skutečně dočkala! Byla šťastná, přešťastná a spolu s ní i švec, který spokojeností a úžasem přímo zářil!

Od té doby se jejich život podstatně změnil. V jejich chaloupce zavládla radost, veselost, smích, potěšení a vždy dobrá nálada. Žena ševce měla pro koho žít. Ševci šla práce mnohem víc od ruky a malá Poldinka byla veselá a šťastná. Všichni byli spokojeni, měli se rádi, byli na sebe hodní a zrovínka tak spolu žili až do smrti. Poté však malá Poldinka zacinkala zvonečkem a proto se musíme rozloučit pohádky konečkem!

Česnek s cibulí (říjen, zelenina)

Alice Kolářová

Česnek s cibulí boty si obuli,
čepice na kebuli si nasadili.
Na vandr se vydali, po cestě si zpívali,
do rytmu se kývali, tak se zdravě hýbali.

Jako dva strašáci absolvují štrapáci,
podivní to štramáci, dělají si legraci
ze sebe i z okolí, nožičky je zabolí,
mají na nich mozoly, potkali dva soboly.

Snad hlavy se jim rozskočí, jak prasklé hlávky zelí!
Pohledí si do očí - láskou zahořeli!
Oškliví jak z pravěku, lásku na věky věků
věrnou a trvalou přísahali.

Za ruce se vedou, více nedovedou,
potkají se s dědou, kouzelným Vševědou.
Dědeček Vševěd - kandidát všech věd,
urostlý jak medvěd, prodat chce med.

Nakupte medu ze sklenice,
přidám vám k tomu jitrnice!
Prodal jim medu „za hubičku“,
přidal i nějakou jitřničku.

Chtěl navštívit známou na rovníku,
přibral tak poutníky do vrtulníku.
Aeroplán z pohádky sám se řídil,
pasažéry vyložil na poli a s Vševědem jinam mířil.

Tak se cibule s česnekem (blízcí si věkem)
setkali s člověkem a rozloučili s vděkem.
Dnes naši milí v kuchyni žijí
sedí si u stolu a popíjejí Colu,

...SPOLU...

ilustrace: Hana Podlahová-Trnková

Zelenina (říjen, v zahradách a na polích)

Kamila Urbanová

Zelená je zelenina,
je tak zdravá a tak prima!
Kedlub, hrášek, zelí,
to nás rozveselí.

Křupavá je mrkvička,
zdravá máme očička.
Květák, celer, petržel,
v polévce jsi dneska měl.

Papriku a rajčátko,
sníme spolu zakrátko.
Patizon i baklažán,
mám tak rád a nejsem sám.

Cuketa i brokolice,
chutnají nám převelice.
Česnek, pórek, cibule,
proti virům bojuje.

Jíme hodně zeleniny,
máme v sobě vitamíny!

Počítáme v lese (říjen, v lese)

Kamila Urbanová

Počítejme do desíti,
v lese voní hodně kvítí.
Jeden, dva,
počítat je hra,

tři, čtyři,
ptáček sedí na keři,
pět a šest,
takhle šumí les,

sedm a osm,
brouček pije rosu,
devět a deset,
medvěd spí v lese.
Děti, buďme potichu,
on má blechy v kožichu!

Skřítek v lese (říjen, v lese)

Marcela Schejbalová

V hustém lese pod jehličím, schovává se potichu,
lesní skřítek jménem Kolous, je vždy plný ostychu.

V noci spinká pod peřinkou, šitou z lučních kvítků,
pod hlavičkou polštář z mechu, toť postýlka skřítků.

Ráno nejdřív zkontroluje, všechna lesní zvířátka,
červenou pak rychle natře, muchomůrčí děťátka.

Pak ošetří všechny stromy, jehličnany ba i buky,
šišky při tom tajně hází, na nezbedné holky, kluky.

Houbám také přilepuje, ukopnuté kloboučky,
někdy je však nezachrání, to pak bývá smutňoučký.

Když se skřítek Kolous hněvá, tak hlasitě hartusí,
slyšet je však jako děda, když si brblá pod vousy.

Jak má všechno uděláno, posilní se malinou,
a pak maže do pelíšku, pomazlit se s peřinou.

Všimněte si kapek rosy, choďte tiše po lese,
možná uvidíte skřítku, možná zrovna Kolouse.

Víla Klárka (říjen, hrajeme si s přírodninami)

Marcela Schejbalová

Víla Klárka z lesní loučky,
co zná všechny holky, kloučky,
natrhla si sukýnku,
šitou z hvězdných plamínků.

Sedí u trnky a pláče,
zajíc Ferda kolem skáče,
tuší proč je Klárka smutná,
oprava je víc než nutná.

Pavouček od lesních skřítků,
upřede ji z mlhy nitku,
komár, krejčí od tří hub,
sešije ji coby dup.

Víla Klárka z lesní loučky,
co zná všechny holky, kloučky,
spravenou má sukýnku,
šitou z hvězdných plamínků.

Kamarád havran (listopad, volně žijící zvířata)

Kamila Urbanová

Přišel podzim. Stromy si oblékly barevné listí a z polí šlo slyšet hlasité krákání havranů. To brzo přiletí na náš dvorek i havran Ivan, radoval se Toník a utíkal rychle domů ze školy. Měl pravdu. U slepičího kurníku zobal spolu se slepicemi zrní i jejich kamarád havran Ivan. Havran Ivan přiletěl z východu, stráví tady celou zimu a s jarem se zase navrátí do své domoviny. A jako každý rok nezapomněl na svůj druhý domov a na svého kamaráda Toníka. Už tady létal třetím rokem a Toník s tatínkem pro něj najdou vždycky něco dobrého. Ať už je to suchý chleba anebo zbytky od oběda.

„Mami, mami!“ volal Toník rozechvělým hlasem na maminku. „Ivan se nám vrátil, on na mě nezapomněl!“ „To brzy přijde zima“, pravil zadumaným hlasem tatínek. „Toníku, ne že ve škole nebudeš jíst svačinu a drobit ji pak Ivanovi!“, volala na Toníka maminka. Toník to už neslyšel, utíkal za svým kamarádem na dvorek a na maminčino povídání neměl čas.

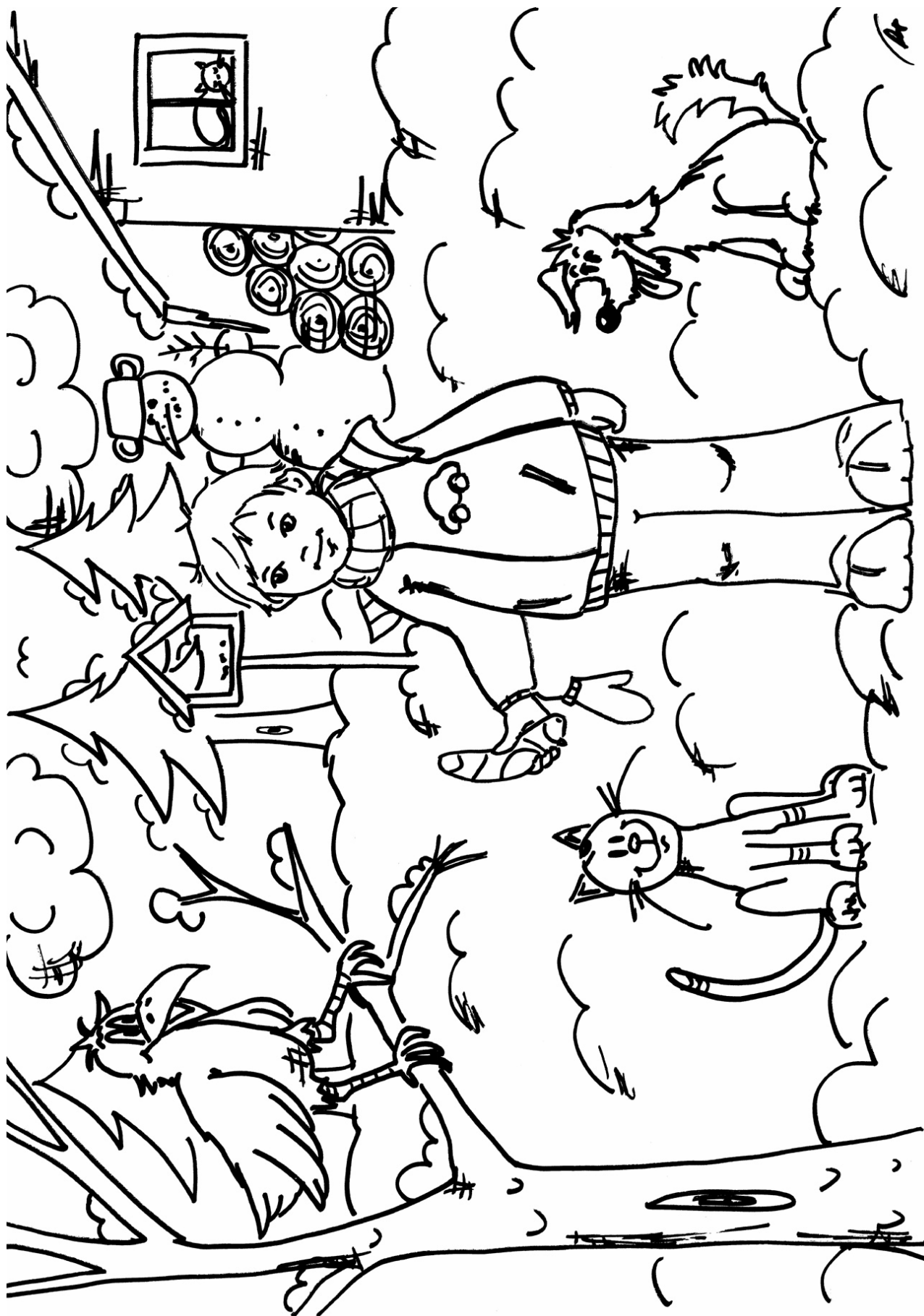
„Ahoj Ivane! Jakkak ses měl celý rok? Co jsi dělal kamaráde?“ Ivan přestal zobat zrní a přilétl až k Toníkovi. Toník vytáhl z kapsy rohlík a začal mu ho drobit na malé kousky. Až to všechno sezobal, vzlétl k Toníkovi a sedl si mu na rameno. A hlasitým „KRÁ, KRÁ“ Toníkovi odpovídá na jeho otázky. Tak si tam povídali ještě hodinu než maminka zavolala: „Toníku, pojď si udělat úkoly!“ „Tak ahoj Ivánku, už musím jít, povíš mi to všechno zase až zítra“. Toník pohladil havrana po peří a sundal si ho z ruky. Ivan vzlétl k nebi a s hlasitým „KRÁ, KRÁ“ zamával křídly Toníkovi na pozdrav odlétl na pole za ostatními havrany.

Tak to šlo každý den. Toník každé odpoledne pospíchal za svým kamarádem, aby se s ním potěšil. Ten den, kdy napadl první sníh, se Toník svého kamaráda nedočkal. Vyhlížel ho marně. „Něco se mu tatínku muselo stát“, pojď půjdeme ho hledat. „Toníku, třeba našel něco dobrého na poli a na tebe trochu zapomněl“, povídá maminka. Určitě přiletí zítra, povídá tatínek, teď se pojď domů ohrát a už ho nevolej. Toník smutně odešel ze zahrady domů a doma ještě oknem vyhlížel, jestli Ivana neuvidí přilétat.

Druhý den ráno byla sobota. Bílý sníh na polích se třpytil ve světle sluníčka a kouznil ve sněhu překrásné drahokamy. Venku začalo mrznout. Na cestách začal namrzat mokrý sníh a z okapů střeh visely dlouhé rampouchy. Toník ani neposnídal a utíkal ven. „Toníku, počkej, já půjdu s tebou!“, volal na Toníka tatínek a podával mu čepici, kterou si Toník zapomněl nasadit. A tak šel Toník s tatínkem hledat kamaráda Ivana. Hledali všude, kolem dvorku, na louce, ale po havranu Ivanovi jako by se slehla zem. „Pojď Toníku, ještě půjdeme do lesa, ale potom se už musíme vrátit, aby o nás maminka neměla strach.“ Toník přikývl a volal Ivanovo jméno celou cestu k lesu. A pak ho Toník uviděl. Ležel tam na zemi u pařezu. „Tati, podívej, tam je!“, zvolal Toník a utíkal za svým opeřeným kamarádem. Ivan tam ležel na zemi s poraněným křídlem. „Musela ho napadnout liška nebo nějaké jiné zvíře“, povídá tatínek. Ale Ivan byl živý a to bylo pro Toníka to nejdůležitější. Toník zabalil Ivana do své čepice a rychlým krokem pospíchali s tatínkem domů.

Maminka už je oba netrpělivě vyhlížela z okna. „Máme ho,“ volal Toník. „Je zraněný, potřebuje odvést k veterináři,“ povídá mamince tatínek. „Dáme ho zatím do krabice, teď umýt ruce a posnídat“, volal na Toníka tatínek. Toník bleskově posnídal a už jeli k veterináři. Pan doktor dal Ivanovi na křídlo dlahu a povídal, že to zranění není zase tak vážné. Kdyby tam ale ležel v té zimě ještě hodinu, určitě by to nepřežil. Toník se o Ivana celou zimu dobře staral. Ivan se uzdravoval každým dnem. Už ho Toník neměl doma v pokoji, ale zavíral Ivana na noc ke slepicím do kurníku. Ivan zatím nelétal, ale jen skákal. Jeho křídlo se každým dnem uzdravovalo a sílilo. Až se stalo, že Ivan začal zase létat.

Jednoho dne roztály i zbytky sněhu na kopcích a havrani na polích se shlukovali do hejn. Toník pospíchal ze školy domů, a běžel se na dvorek podívat, jestli už neodletěl i jeho kamarád. On ale neodletěl, čekal na Toníka aby se s ním rozloučil. Toník si svého opeřeného kamaráda vzal na ruce, pohladil ho po jeho černé hlavě a vyhodil ho do vzduchu. Ivan vzlétl nahoru do oblak, kde ve vzduchu zamával svému kamarádovi Toníkovi na pozdrav. Toník za ním zavolal: „A příští zimu se k nám zase vrat!“ Havran mu na souhlas odpověděl hlasitým „KRÁ, KRÁ“ a letěl na pole k ostatním havranům. A bylo jaro, vzduch voněl, tráva se zazelenala a na loukách rozkvetly sněženky. Havran Ivan se měl ve své rodné zemi moc dobře. A na svého kamaráda Toníka nikdy nezapomněl.

ilustrace: Petra Vaverková

O zlobivém skřítkovi (listopad, Mikuláš / čerti)

Dominika Strážková

Kdysi dávno žili v dalekých vysokých horách skřítkové. Říkalo se, že v těch horách je vchod do Pekla a oni jej hlídají. Jednoho dne se jedné ze skřítků rodin narodil již dlouho očekávaný synáček a všichni oslavovali jeho příchod. Dostal jméno Karlík a už od narození se měl čile k světu. Celé dny zkoumal skřítků jeskyně, často zabloudil i do pekelných chodeb, a tak netrvalo dlouho a vyznal se v horách lépe než kdokoli jiný. Avšak místo, aby ostatním pomáhal, naopak zlobil a škodil. Svých znalostí potom využíval k tomu, aby se schovával před tresty. Ovšem všechno má svou mez, a když Karlíkově mamince došla trpělivost, rozhodla se zajít do Pekla na návštěvu za Luciferem. Pověděla mu o starostech, které jí její synek působí a žádala ho o radu, jak by ho mohla za jeho taškařice potrestat, aby se to odnaučil, takhle zlobit! Lucifer se zaradoval. Hospodský z pekelné hospody si totiž zažádal o dovolenou a Vládce pekel právě sháněl někoho, kdo by ho dočasně zastoupil. Karlíkova maminka okamžitě souhlasila a slíbila, že hned dalšího dne svého nezbedníka přivede.

ilustrace: Lucie Robová

Ovšem to by nebyl Karlík, aby neutekl a někam se neschoval, jakmile zaslechl, co ho čeká. Jenže Lucifer se nedal jen tak obelstít a sám se ho vydal hledat. A tak, než slunce zapadlo, byl už Karlík v pekelné hospodě a Samuel – právoplatný hospodský – mu při svém spěšném balení vysvětloval, jak tam vše chodí a jak má obsluhovat hosty. A také ho napomínal, že jestli nenajde svojí milovanou hospůdku po návratu v původním stavu... Skřítek pochopil, že raději nemá chtít vědět, co by se stalo potom. Zároveň mu však nešlo na rozum, proč na něj hospodský tak naléhá. Na obsluhování v pekelné hospodě přeci nemůže být nic složitějšího! Samuelovi samozřejmě všechno odkýval a odsouhlasil, ovšem veškeré poučování a varování šlo jedním uchem tam a druhým zas ven.

Ráno se Karlík poslušně vydal směrem k hospodě a posadil se na stoličku za výčepním pultem. Zatím měl jen dva návštěvníky, práce nebylo příliš a on mohl zkoumat všechny přilehlé místnosti a jejich zákoutí.

Jak den běžel, začínali se po práci do hospody hrnout další a další čerti a Karlík pomalu, ale jistě, přestával stíhat. Čerti, které dlouho neobsluhoval, začínali být netrpěliví a nevrlí, někteří dokonce s klením odcházeli. Skřítko to trochu znepokojovalo, ale dělal, co mohl - ruce měl jenom dvě a nohy krátké. Celou noc běhal sem a tam, naléval, doléval, obsluhoval, obskakoval, omlouval se za své zdržení a snažil se vše udržet v pořádku, až v hospodě konečně zbyla jen jedna čertice.

„Asi bych už měla jít,“ promluvila potichu, když si všimla, že ji skřítek pozoruje, „at' můžeš zavřít a jít si odpočinout. Zítra tě čeká další práce.“ Zvedla se a měla se k odchodu, avšak Karlík ji zadržel. Všiml si, že byla v hospodě od té doby, co přišel – celičký den! - a bylo mu to divné.

„Nemám co jiného dělat,“ pokrčila rameny, „vlastně - nic mě teď nebaví, nic mě netěší. Ale jestli chceš, mohla bych ti teď trochu pomoci s úklidem.“

To poskytlo Karlíkovi příležitost si s čertíci popovídat a skamarádit se. Jmenovala se Linda, a aby jim práce lépe ubíhala, vyprávěla mu o Pekle a všem, co se v něm děje. Než se nadáli, všechny místnosti byly jako ze škatulky a skřítek si mohl jít odpočinout.

Druhého dne však musel do práce znovu. Když se probudil, cítil každičkou část svého drobného tělíčka, jak se odmítá jakkoli pohnout a cokoli udělat. Ale něco Samuelovi slíbil, a protože se bál jeho hněvu, přinutil se vstát a jít pracovat.

Několik čertů už netrpělivě na Karlíka čekalo před vchodem do hospody, a když se objevil, zasypali ho nadávkami a kletbami, že se tak dlouho fláká! Chudák skřítek tedy honem odemkl a začal svůj téměř celodenní hospodský shon. Netrvalo dlouho a přišla i Linda. Ta se na rozdíl od ostatních posadila do koutku a bez jediné objednávky jen tiše pozorovala okolí.

Karlík pobíhal sem a tam celý den, čas neúprosně utíkal, několik čertů opět v hněvu a netrpělivosti odcházelo, jiní se zas rozčilovali kvůli špatné objednávce. Bylo toho tolik, že si skřítek všechno zapamatovat prostě nemohl! Jen si přál, aby byl co nejdříve večer a on si mohl oddychnout.

Linda opět zůstala jako poslední a pomohla s úklidem, což vyčerpaný skřítek jenom uvítal. Tentokrát mluvili hlavně o životě skřítků a o tom, proč Karlík za trest musí zastupovat Samuela a obsluhovat v pekelné hospodě.

ilustrace: Lucie Robová

Následující dny probíhaly podobně jako předešlé dva. Linda pomáhala Karlíkovi čím dál více, bylo jí totiž unaveného a zmoženého skřítko líto. Díky společně trávenému času se z nich stali velmi dobří přátelé. Povinnosti v pekelné hospodě už nebyly tak nezvladatelné, i návštěvníci byli nyní spokojenější, když nemuseli tak dlouho čekat.

Karlíka těšilo, že svůj úkol plní dobře a doufal, že to ocení i Samuel. Přemýšlel také, jak by se odměnil Lindě, protože bez její pomoci by to určitě nedokázal! Jedné noci se jí zeptal, co by si přála. Čertice nestála o žádné skřítkčí poklady, protože v Pekle příliš ceněné nejsou, a zároveň zdůrazňovala, že Karlíkovi pomáhá dobrovolně a ráda – navíc díky práci mohla alespoň na chvíli zapomenout na své trápení.

Tu skřítek zpozorněl. Linda má trápení? Pak jí ho tedy musí zbavit! A začal vyzvídat, o jaké soužení, že se to jedná. Jeho nové předsevzetí se však záhy ukázalo jako obtížné - Linda byla totiž do Samuela zamilovaná a pečlivě to skrývala, protože se bála, že by ji odmítl a ostatní by se jí smáli. Jediným podezřelejším chováním snad mohly být jen její časté návštěvy pekelné hospody. Jenže když Samuel odjel, zůstala sama a sužoval ji stesk.

Karlík přemýšlel a přemýšlel, ale nenapadlo ho nic, co by pro Lindu mohl v této záležitosti udělat. Čertovským vztahům a láskám on vůbec nerozumí! Nakonec se jí pokusil alespoň utěšit a povzbudit, že všechno jistě dobře dopadne.

Samuel se vrátil už po dvou týdnech. Neskrýval, že se mu po jeho milované hospodě až příliš stýskalo na to, aby si mohl užívat volno. Se stavem, v jakém ji našel, byl velmi spokojen a Karlíka chválil a děkoval mu. Skřítek však prozradil, že jeho zásluha je to jen z poloviny, Lindina pomoc byla nezanedbatelná. Hospodský se proto rozhodl, že musí odměnit oba dva.

Karlík samozřejmě žádal, aby se přimluvil u Lucifera a on se mohl vrátit domů, protože pekelné prostředí mu ani trochu nesvědčilo a navíc se mu stýskalo po mamince. Samuel slíbil, že to pro skřítku udělá a už už chtěl jít za Lindou, zeptat se i na její přání, když vtom ho skřítek zadržel.

„Možná vím o lepší věci, kterou bys pro Lindu mohl udělat,“ řekl, „a od ní by ses to určitě nedozvěděl.“

Zpočátku skřítek váhal, jak vše správně Samuelovi vypovědět a nezpůsobit nějaké nedorozumění. Nakonec vsadil na upřímnost, přiznal se, že se v těchto záležitostech nevyzná, ale doufá, že hospodský vše správně pochopí, a svěřil mu, jak se věci s Lindou mají. Líčil, jak se mu čertice svěřila se svým trápením, jak dlouho přemýšlel o způsobu pomoci, ale nic lepšího ho nenapadlo, než vše Samuelovi po pravdě říci. Ještě ani nedomluvil a Samuel odešel.

To Karlíka trochu polekalo, asi něco udělal špatně. Z myšlenek ho však vyrušil sám Lucifer: „Můžeš jít domů. Ale opovaž se svoji maminku ještě zlobit! Pak bych si pro tebe připravil mnohem horší trest a navíc bych zařídil, aby ti nikdo nemohl pomáhat!“

Skřítek slíbil, že už bude hodný a šel domů. Rodiče ho vesele vítali a vyptávali se, co se v Pekle děje. Karlík jim vyprávěl o všem, co prožil v hospodě, a také o své nové kamarádce Lindě.

Na život doma si opět rychle zvykl a na události v Pekle si ani nevzpomněl. Proto ho překvapilo, když ho po nepříliš dlouhé době přišla navštívit Linda. Tvář jí zdobil tajemný úsměv a bez pobízení se dala do vyprávění:

ilustrace: Lucie Robová

Hned po skřítkově odchodu ji navštívil Samuel a ukázalo se, že se obávala úplně zbytečně! Po několika dnech se totiž konala svatba.

Linda se omlouvala, že Karlíka nepozvala, ale byl to takový shon, že zkrátka zapomněla. Skřítek se však vůbec nezlobil. Byl rád, že jsou všichni šťastní.

A tak tam v horách skřítků a čertů žijí spolu dodnes. A někteří nezbedníci občas vypomáhají v pekelné hospodě, aby Samuel mohl trávit více času se svou milou Lindou a jejich malými čertíky.

Kamarád ježek (listopad, volně žijící zvířata)

Alena Chudobová

V domě jedné holčičky,
bydlely dvě kočky,
vedly spolu život sladký,
byly dobré kamarádky.

V pelíšku svém spolu spaly,
s chycenou si myškou hrály,
každou chvíli miska mlíčka
zmizela, jak zhaslá svíčka.

A před jejich domečkem,
setkaly se s ježečkem,
na mlíčko jim tajně chodil,
za to jablíčko jim shodil.

„Co si to ten ježek myslí,
dotýkat se naší misky?“
Zlobila se kočka,
svítila jí očička.

Když se ježek napil mlíčka,
schoulil se hned do klubíčka
a rázem se stala z ježka,
pichlavá kulička těžká.

Ježeček má bodličky,
ostré, jako jehličky,
kočky se ho proto bojí,
nebot' popíchání bolí.

Avšak brzy, za čas krátký,
byly s ježkem kamarádky,
dnes v pelíšku všichni tři,
spolu šťastně s ježkem spí.

Sluníčko šlo spát

(listopad, příprava přírody na zimu)

Miroslava Tomášková

Sluníčko šlo spát
už nebude hřát.
Usnulo nám na mráčku,
ve sněhovém obláčku.
To je ale prima,
bude bílá zima.

Dneska chodí Mikuláš

(listopad, Mikuláš)

Kamila Urbanová

Dneska chodí Mikuláš,
copak je to vlastně zač?
Je to hodný děda s vousy,
nosí knihu, děti zkouší,
jestli umí básničku
a zazpívat písničku.

Kdo to stojí za ním vzadu?
Vystrkuje na mě hlavu?
Jejda, to je strašný čert,
to je ale hloupý žert!
Já jsem přece hodný byl,
maminku jsem nezlobil!

Čerte, uteč rychle pryč,
nevracej se nikdy víc!
Andělíčku, strážníčku,
ty máš krásnou hvězdičku,
přiletěl jsi za mnou z nebe,
raduji se dneska z tebe.

Dářečky mi nechali,
odcházejí do dále.
Rozbalím hned, co mi dali,
velkou radost udělali!
Za rok přijdou zase k nám,
nebojím se, říkám vám.

U krmítka je veselo

(listopad, volně žijící zvířata)

Alena Chudobová

Přišla zima, chumelilo,
všude venku bylo bílo.
U okýnka Vašík seděl,
na sněhové vločky hleděl.

Venku mráz i sníh ho studil,
doma se však ale nudil!
Tak sledoval z okna ptáčky,
jak otvírají své zobáčky.

Na okýnko litali,
přesmutně tam pípali,
sužoval je mráz a chlad,
byli zkrěhlí, měli hlad!

Dobrý nápad dostal vskutku,
Vašík řek, že stluče budku
a hned se dal do toho,
brzy bylo hotovo!

Krmítko, jak malované!
A jak dobře udělané?
Velký ptačí domeček
zblíknul hnedka vrabeček.

Vašík sypal do krmítka
drobečky a semínka.
Sotva zahlédl to špaček,
hned od něho loudil máček.

Vrabčák ptáčky nahání,
zve všechny na zobání,
v krmítku byl první host,
pak se přidal černý kos.

Slétali se všichni špačci,
tuze libují si ptáčci!
Dali se do zobání,
hlad z břicha ven zahání.

Ptáčci šťastně pípají,
u krmítka lítají,
na obzoru hnedka byl
stehlík, mlynařík a hýl.

O budce se zprávy šíří,
po lesích je vítr víří,
přilétají pěnkavičky,
slyšet zpívat zvonky, čížky.

Sýkorky a modřinky
jsou tu za dvě vteřinky,
sojky, straka, z lesa datel,
je všem v letu ukazatel.

Hádají se o zobání,
straka všechny vyhání.
Chce co nejvíc pro sebe,
žduchá ptáčky od sebe.

U krmítka moc je živo,
úspěch má Vašíka dílo,
ten sleduje všechny ptáčky,
jak si plní své zobáčky.

Dokonce na chodníček,
přiletěl i budníček!
Malinkatý ptáček z lesa,
Vašíkovi srdce plesá!

Ptáček přenádherně zpíval,
Vašík upřeně se díval.
Navěsil všem trochu loje,
o něž nastaly hned boje!

Sýkorky si na něj sedly,
kousky z něho s chutí jedly,
ze všech stran jej klovaly,
zobaly a zobaly.

Budníček sledoval kosy,
o místo v krmítku prosíl
Ochotně s ním vrabeček
děлил se o drobeček.

Vašíkovi se to líbí,
ptačí hody zas všem slíbí,
každý den hned brzy z rána,
o zrníčko škemrá vrána.

A i když je venku zima,
u Vašíka je všem prima,
skvělý nápad měl on vskutku,
že přichystal ptáčkům budku!

Cukroví (prosinec, zvyky a tradice)

Miroslava Tomášková

Cukr, mouka, vajíčko,
uděláme těstíčko.

Na Vánoce to se ví,

upečeme cukroví.

Plech za plechem, to je jízda

nejraděj mám vosí hnízda.

Perníčky (prosinec, zvyky a tradice)

Marcela Schejbalová

S maminkou pekl jsem dneska,
voňavé vánoční perníčky.

Od medového těsta,
upatlaný jsem celíčký.

Hvězdičky, vláček, srdíčka,
dokonce losí rodínku.

A Mařenku a Jeníčka,

i chaloupku mám z perníku!

Vánočka (prosinec, zvyky a tradice)

Miroslava Tomášková

Zlaté vlásky zapletené,
vanilkou jsou navoněné.

Zakroucené pramínky
drží sladké rozinky.

Večera se nedočká
maminčina vánočka.

Ke snídani si ji dáme,

moc si na ni pochutnáme!

Štědrý den (prosinec, zvyky a tradice)

Miroslava Tomášková

Dneska rychle, vesele,
skáču brzo z postele.

Dnes je Štědrý den,

nepůjdu ani ven!

Moc se těším na dárečky,
tat'ka zase na řízečky.

Mamka zase potají
ochutnává cukroví.

Příběh kapra (prosinec, zvyky a tradice)

Alice Kolářová

Jeden kapří naháček, dal se chytit na háček.

Smutným stal se jeho osud, v sudu pobýval až dosud.

Prý na něho zapomněli, jiného k večeři měli.

Vykrmený jako bečka, otáčí se dokolečka.

Plavat prý už neumí, čeká, až ho nakrmí.

Občas břichem nahoru hraje kapří mrtvolu.

V únorové dekádě přendali ho do kádě.

Nakonec pro radost děcek vypustili ho do necek.

Do vody byla dána i jedna kapří dáma.

V zajetí se sblížili, radostně vodu vířili.

Z vážného toho důvodu pustili je na svobodu.

Brázdí si vlny jezera od rána až do večera.

Na oslavu kapří dvojky

plují tam dvě oranžové bójky.

Dárek (prosinec, zvyky a tradice)

Alena Chudobová

V dárkovém papíře maličká krabička,

na které leskne se červená mašlička

a v ní je dáreček zabalen maličko,

jež vždycky potěší to naše srdíčko.

Copak se v krabičce pod víčkem skrývá,

rozbalit dáreček toužebně zbývá,

s emocí srdce se radostí chvěje,

co bude v krabičce zjistit si přeje.

Příjemný pocit nás v tu chvíli hřeje,

ukryté tajemství stále ve hře je,

s tím co je uvnitř se nechceme ukvapit,

s obsahem krabičky nechme se překvapit.

Hodnota dárečku, to není podstata,

nemusí drahý být, lesknout se ze zlata,

pro nás je nejdražší, byť zcela malý,

když víme, že z lásky blízcí nám dali.

Cenný je dáreček darován z lásky,

pomůže uhladit z života vrásky,

potěší, zahřeje, u srdce pohladí

a stopy po smutku na duši zahladí.

Pohádka noční oblohy (prosinec, časové údaje, orientace podle oblohy)

Kamila Urbanová

Tam, za mléčnou dráhou, černou dírou a hvězdnou mlhovinou, září si do tmy souhvězdí Malého medvěda. A právě o těch vesmírných dálavách noční oblohy vypráví naše pohádka ze světa obrů hvězdníků. Obři hvězdníci jsou hodně podobní nám, lidem. Jejich děti bývají hodně i zlobivé, chodí do školy podobné té naší a ve volném čase si hrají úplně stejně, jako naše pozemské děti.

Nad obzorem právě vyšla hvězda Polárka a ve světě obrů hvězdníků začalo další ráno. Dnešní den byl něčím výjimečný. Přiletí kometa Létavice, která s sebou donese z hvězdných dálek velké meteority. Všichni hvězdníci je pak společně odešlou na Velkém voze všem lidem na planetu Zemi.

Bylo ráno, když si kluci hvězdníci hráli s kamarády červenými trpaslíky na schovávanou. Hráli si však u samotného kraje černé díry, ještě že je dobrák strýček Orion vyhnal rychle pryč. „Kluci hloupí, mazejte domů, copak nevíte, že sem je vstup zakázán?“ Kluci pelášili, jen jim nohy stačily a přitom prosili strýčka Oriona, aby to na ně nevyzradil mamince a tatínkovi.“

Bratři hvězdníci to ovšem nevzali zkratkou domů, ale oklikou, utíkali si pohrát ještě s Malým a Velkým psem a Kuřátkům nasypat trochu hvězdného zrní a Býkovi a Beranovi natrhali čerstvou hvězdnou travičku. Cestou přes hvězdnou mlhovinu je málem zasáhl šíp pana Střelce a tetičce Panně strhli sněhobílé prádlo z její hvězdné šňůry.

Když tu mladší Hvězdámílek zakopnul cestou o malý asteroid a probudil spícího Lva. Lví řev ztropil na nebi velký povyk a všichni sousedé vyšli ven, podívat se, co se to tam jen děje.

Kdyby oba bratříčky nepřikryla pod svůj plášť dobrá paní Mlhovina, dozajista by Hvězdámíla i Hvězdámíla Lev chytil a odvedl je s hanbou domů. To by pak jistě měli oba braši alespoň čtrnáct dní domácího vězení a nemohli by ani jezdit na chvostu žádné komety a to je ve světě malých hvězdníků snad ten největší trest, co si jen dokážete představit.

Dobrá Mlhovina ještě chvíli vyčkala a když se Lev i všichni ostatní vrátili na svá místa, pustila hochy ze svého ochranného pláště s tím, že tentokrát to pro ně udělala opravdu naposledy. Kluci si konečně dali říct a za chvíli už byli doma na dvorku.

„Tady ale něco krásně voní!“, volal Hvězdámílek. A měl pravdu. Maminka zrovna vytahovala z trouby koláče pečené z hvězdného prachu. Vůně koláčů lákala kluky až do kuchyně. To si panečku pochutnali. Pak se ještě napili smetany z mléčné dráhy a jejich bříška byla spokojená.

Maminka Hvězdámice a tatínek Hvězdámík už byli oblečeni ve svých svátečních šatech, jen jejich dva klučiči Hvězdámílek a Hvězdámílek nebyli zase k nalezení. „Snad nevymýšlejí zase nějakou lumpárnu“, povzdechl si tatínek. Naštěstí nebyli daleko, zalezli jenom do špajzu, kde mamince zašli tajně mlsat hvězdný med.

„Vy jedni mlsouni, všude vás hledáme! Pojd'te, rychle se umyjte a převlečte, jdeme na tu velkou slávu do města, maminka už čeká“, povídá tatínek klukům. „A co je to za slávu?“ ptá se mladší Hvězdámílek tento týden už asi podesáté. Moc dobře to ví, ne že by nevěděl. To on jenom rád poslouchá, jak o tom tatínek pěkně vypráví: „Asi tak za čtyřista třicet jedna světelných let pozemského času, to znamená jeden den času hvězdníkového, doletí naše meteority do zemské atmosféry. Na Zemi bude zrovna srpnový večer a lidé je budou pozorovat jako hvězdný roj Perseidů. Padající hvězdy mají na Planetě Zemi velkou moc. Plní přání lidem, kteří je pozorují na noční obloze. Každý rok hvězdiček spadne hned několik, ale právě začátkem srpna jich dopadne na Zemi úplně nejvíce z celého roku. Lidé už tady na ně čekají se spoustou svých tajných přáníček.“

Tatínek vypráví známý příběh a děti ho jen tiše poslouchají a ani nedutají. Když v tom maminka zavolá: „Pojďte honem, ať tu slávu nezmeškáme!“ Rodinka Hvězdníkových se přidala k davu čekajícímu na náměstí. Z hvězdného nádraží přijel Velký vůz, který čekal na přilet Létavice. „Už ji vidím“, vykřikl Hvězdílek, sedící vysoko tatínkovi na ramenou.

Kometa Létavice trochu přibrzdila a při zpomalené zychlosti vysypala všechny meteority do vagónů velkého vozu. Trvalo to pouze chvíli, než se velký vůz naplnil a zase zmizela do vesmírného prostoru. Na další návštěvu hvězdníků se chystá zase až za rok. Do té doby si bude lézat a sbírat další meteority všech souhvězdí na své oběžné dráze.

Velký vůz se připravil k odjezdu. Všichni obři hvězdníci tu stáli a popřáli mu šťastnou cestu k planetě Zemi. Ze všech těch meteoritů se při průletu zemskou atmosférou stanou zářivě svítící padající hvězdičky, nesoucí přáníčko pro každého človíčka pozemšťana. Každá padající hvězda je pozdravem ze světa obrů hvězdníků, žijících tam někde daleko, až za souhvězdím Malého medvěda.

Dva klučíci Hvězdílek a Hvězdůlek na cestě hvězdičce zazpívají svojí písničku:

„Let' hvězdičko, plápolej,
k Zemi rychle uháněj!
Potěš lidi maličko,
vyplň jejich přáníčko!“

Až na Zemi spadne poslední hvězda z Velkého vozu, hvězda Polárka zajde za hory, kluci hvězdníci půjdou spát a hezké sny jim budem přát.

Dobrou noc, Hvězdíčku a Hvězdůčku! Dobrou noc, děti!

ilustrace: Andrea Dovalová

Štědrý večer (prosinec, zvyky a tradice)

Alena Chudobová

ilustrace: Lucie Robová

Přišly Vánoce. Zimní krajina byla zasypana sněhovým popraškem, mrzlo jako když praší a tak byly všechny děti zalezlé ve svých teplých domovech, kde již netrpělivě vyčkávaly na příchod Ježíška. Své dopisy pro něj měly již dávno odeslané a nyní jen s obavami vyčkávaly, zda se ta všechna jejich tajná a toužebná přáníčka vyplní.

Konečně nastal onen tolik očekávaný Štědrý den a děti se konečně dočkaly! Malý Jirka s Janičkou už byli od samého rána jako na trní.

„Co když na nás ten Ježíšek zapomene? Co když k nám netrefí? Co když k nám nedorazí včas, vždyť je letos málo sněhu a to se mu na saních s těmi všemi dárky pojede moc špatně? Co když někde uvízne? A co teprve, jestli náš dopis nedostal? Co když se cestou někde ztratil?“ kladli si oba celou spoustu otázek coby kdyby a líce jim hořely napjetím.

Mamince se vším oba poslušně pomáhali, tatínkovi v žádném případě neodmlouvali, jen aby si ještě na poslední chvíli něco nepokazili, neboť věděli, že právě Ježíšek vidí a slyší úplně všechno.

Svůj dětský pokojíček měli vzorově uklízený, stromeček nastrojený a štědrovečerní večere už voněla po celém bytě. Poslouchali koledy, sledovali pohádky, ale přitom měli svoji hlavu plnou jen toho Ježíška.

Konečně je maminka přivolala k večeři a hned po ní nadešla jimi tolik očekávaná chvíle a čas dárků byl tu! Vánoční stromeček se rozsvítil, zvonky se rozezvonily, jen Ježíšek s dárky stále nikde! Jirka s Janičkou pobíhali z místnosti do místnosti, od stromečku k oknu, ale vše zůstávalo neměnné. Jindy už měli dávno všechny dárky naděleny, dokonce i rozbaleny, ale tentokrát na ně Ježíšek zřejmě opravdu zapomněl?

Zklamané děti už začínaly natahovat své moldánky a vše jim bylo líto. Maminka s tatínkem je museli v jednom kuse utěšovat a ubezpečovat je, aby neztrácely naději.

Venku už byla tma, jako v pytli, jen několik hvězdiček osvětlovalo večerní oblohu. Děti se dívaly dlouho z okýnka ven a slzičky jim stékaly po jejich rozpálených tvářičkách. Vtom oba uviděli padat hvězdu a v tom okamžiku si přál Jirka i Janička jen to jediné, aby přišel konečně ten Ježíšek!

Maminka jim vždycky vyprávěla, že je Ježíšek neviditelný a kdo jej vyruší při nakládání dárků, nedočká se jich, neboť zmizí hnedka pryč i s dárečky a už se pak nevrátí!

Jirka s Janičkou šli společně opět nakouknout ke stromečku, ale znovu se vrátili k okýnku s nepořízenou. Pozorovali všechna ta ostatní rozsvícená okýnka v jiných staveních a v nich záře vánočních stromečků, když vtom nemohli uvěřit svým očím!

V mžiku, jakoby zázrakem, spatřili přímo před jejich chaloupkou na vlastní oči živého Ježíška, který si pro ně předem chystal všechny ty dárky. Měl svoji velikou knihu, kde měl napsáno úplně všechno. Zajíček mu musel svítit, neboť v té tmě se Ježíškovi v knize špatně hledalo a on nechtěl nic poplést. Janička s Jirkou byli tiše jako pěny! Ani se nepohnuli, jen aby si jich Ježíšek náhodou nepovšimnul a oni ho tak nevyrušili v jeho chystání si dárků.

Po chvíli raději od okýnka odešli a vyčkávali poslušně ve svém pokojíčku, dokud neuslyší zacililinkat Ježíškův zvoneček.

„Vidíš, Jirko, že není Ježíšek neviditelný, to se asi jen tak říká!“ pošeptala Jirkovi sestřička, ale ten hned na to:

„Možná jsme ho viděli jen proto, že nám to splnila padající hvězdička, kdo ví?“ prohlásil Jirka, ale ať už to bylo, jak chtělo, hlavní je, že na ně Ježíšek nezapomněl!

To už však zazvonil Ježíškův vánoční zvonek a Jirka s Janičkou vběhli nadšeně rovnou pod stromeček. „Jé tady je dárků!“ vykřikla potěšená Janička a tak se už konečně mohli pustit do, pro ně tolik očekávaného, vybalování!

Jirka dostal míč, koloběžku, slona a vláček, Janička panenku v pěkné kolíbce, plyšáky a nábyteček pro panenku a k tomu oba dva ještě spoustu nového oblečení.

Mamince Ježíšek nadělil novou kabelku, parfém a látku na šaty, tatínkovi nový oblek, boty a dvě knihy a tak byl spokojený úplně každý.

Přece jen všichni prožili krásný Štědrý večer a kouzlo Vánoc si tak vychutnali do poslední kapičky. Jirka s Janičkou byli plni dojmů, překvapení i nezapomenutelných zážitků a všechno to si ve svých srdcích uschovali již napořád.

Od té doby na Ježíška věřili ještě mnohem víc, neboť právě jim se jeho podařilo uvidět na vlastní oči a tak si Ježíškovu tajuplnou tvář pamatují možná ještě dnes, kdo ví?

Měsíce v roce (prosinec, časové údaje)

Alena Chudobová

Leden

Když zavítá k nám leden,
není snad ani jeden,
koho v tom sněhu neláká,
postavit si sněhuláka.

Únor

Přišel k nám měsíc únor,
lišky se krčí u nor
a s nimi spousta zvířátek
chce vrátit jaro nazpátek.

Březen

Do jara březem zavítal
a každý z nás jej přivítal,
sluníčko teplem potěší,
když zima už nás netěší.

Duben

Sotva se hlásí duben,
vždy oznámí nám buben,
že přišel s košem vajíček.
velikonoční zajíček.

Květen

Každý měsíc květen,
vždy potěší nás květem,
v korunách stromů voní květ
a ptáček píseň začal pět.

Červen

Pokaždé zraje června,
lze květy k sobě rovnat
a z nich věneček ručně plést,
do vlásků ozdoby tak vnést.

Červenec

Když přijde měsíc červenec,
to pozdě již je na věnec,
květ pampelišky má jen chmýří,
které dál větrík krajem víří.

Srpen

Léto vždy končí srpen,
už neseče se srpem,
jen louka senem voní,
již stébla vítr honí.

Září

Nastává měsíc září,
kdy slunce méně září,
pole jsou dávno holá
a škola děti volá.

Říjen

Když zavítá k nám říjen,
čeká nás chladna příjem,
úrodu sklidit každý zastal
a smutný podzim opět nastal.

Listopad

Svou tvář nabízí listopad,
ze stromu každý lístek spad,
podzim vši barvou hraje,
svým listím zbarví kraje.

Prosinec

Prosinec je tu a s ním sníh,
půjdeme jezdit na saních,
Vánoce jsou tu, Nový rok,
k dalšímu roku zbývá krok.

Dny v týdnu (prosinec, časové údaje)

Alena Chudobová

Pondělí

První den s názvem pondělí,
od neděle nás rozdělí,
začíná týden nový,
co přinese nám - kdo ví?

Úterý

Čím potěší nás úterý?
To ptá se člověk leckterý
a je to týdne druhý den,
den všední je to pouze jen.

Středa

Středa je vždy týdne střed,
další dny nám žene vpřed,
den je to v týdnu třetí
které, jak ptáček letí.

Čtvrtek

Čtvrtý den v týdnu to je čtvrtek,
rychlý je, jak při rytí krtek,
krtek, co ryje kopečky,
v nichž dělá si své domečky.

Pátek

Pátý den v týdnu to je pátek,
všedních dnů bývá to vždy svátek,
na víkend každý se již těší,
jak strávit volné dny vždy řeší.

Sobota

Šestý den to je sobota,
v ten den nebývá robota,
sobotou víkend začíná,
každý jak chce si počíná.

Neděle

Sedmým dnem bývá neděle,
je svátek, nic se neděje,
nedělí týden končí
a dny se s týdnem loučí.

Roční období (prosinec, časové údaje)

Alena Chudobová

Jaro

Sníh se ztrácí, ledy tají,
jaro vstává v celém kraji,
slunce hřeje, zemi hladí,
tóny písni ptácci ladí.

Léto

Sluníčko je pánem léta,
všechno zraje, krásou vzkvétá,
plné hvězd je nebe noční,
období to krásné roční.

Podzim

Nastal podzim, vítr fouká,
nažloutlou má barvu louka,
listí pestrou barvou hýří,
vlastovičky na jih míří.

Zima

Hlásí se k nám paní zima,
potrápí nás kašel, rýma,
sněhová nás studí vločka,
rozzáří však dětem očka.

Nový rok (leden)

Alena Chudobová

Sněží, mrzne, led už puká, Nový rok již na nás t'uká,
nesměle za dveřmi stojí, vstoupit dál se nejspíš bojí.

My jej ale uvítáme! Světlíci přivítáme!
Vždyť už zbývá jenom krok, pustit k nám zas Nový rok.

Už Nový rok, už je tady, veselí se každý všady,
hraje hymna, každý jásá, padá snížek, je to krása!

A jak se to vždycky praví? Přejme lidem štěstí, zdraví,
by jej měli po svém boku, během celíčkého roku!

Jak švec Honza o smůlu přišel (leden, čím budu, co už umím)

Kamila Urbanová ilustrace: Lucie Robová

Za dávných dob žil v malém městečku ševcovský tovaryš Honza. Bylo jich doma tucet dětí a nejstarší Honza se musel těžkým životem sám prokousávat jako skývou suchého chleba. Otec ho proto poslal do města ke strýci Vávrovi, vyučit se ševcovskému řemeslu, aby těch hladových krků z jejich chaloupky trochu ubylo.

Strýc Vávra byl starý škarohlíd, který měl neustále špatnou náladu a pro zlá slovíčka nikdy daleko nechodil. Zatímco Honza byl mládenec učenlivý a milý ke všem lidem. Vávra Honzovi všechno jeho dílo pokaždé jen pohanil a žádným slovíčkem ho jaktěživ nepovzbudil. A i když si to chudák Honza určitě nezasloužil, neustále se na něj lepila u Vávry jen samá smůla. Tu špatně kopyto na botu nasadil, tu floky poztrácel, jindy zase kůži křivě nastříhal. A tak se stalo, že ho zlý Vávra nechtěl pustit k žádné pořádné ševcovské práci, jen aby snad Honza něco nepokazil.

Honzovi to neustálé strýcovo lamentování a kárání také na zručnosti moc nepřidalo. Se smutkem pozoroval strýce jak žhává hladítko a leští okraje boty a toužil taky něco jiného zkusit než jen opravovat lidem staré škrpály, lepit díry a podbít sešlapané podrážky.

Jednoho dne Vávra odjel do města na trh, když v tom na dveře ševcovské dílny zabouchal jeden starý známý žebrák, který ho žádal, zda by mu zadarmo Honza neopravil jeho staré boty. „I to víte, že spravím a zadarmo“, odpověděl milým hlasem Honza, který by od chudáka nikdy nic nevezal.

V tom se vrátil nečekaně dříve z trhu starý Vávra a když viděl, že Honza nuzákovi zadarmo boty spravuje, roznítil se na Honzu náramně a celý rudý hněvem ho i se žebrákem vyhodil na ulici. „Vy dva darmošlapové táhnete odkud jste přišli a rychle pryč a oba dva. Zadarmo nikoho živit nebudu!“, křičel z plna hrdla nazlobený Vávra.

A tak se Honza než bys řekl „švec“, ocitl i se žebrákem před prahem ševcovské dílny.

„A v čem pak budete pantáto chodit, když už vám vaše boty spravit nemůžu?“, povídá ustaraně žebrákovi Honza, který se ještě z hněvu strýce Vávry úplně nevzpamatoval. „Vždyť ty vaše boty jsou samá díra a podrážku máte až průhlednou. Víte co, vezmě si moje. Jsou skoro nové a mají na sobě nalepené jen trochu víc té ševcovské smůly, která tam občas ukápla nad verpánkem. Já jsem mladý, já se nějak životem protluču a časem si našetřím i na nové boty“.

Starý žebrák mu odpověděl: „Honzo, za to, že jsi chtěl starému člověku zadarmo pomoci, dám ti odměnu. Vem si ode mě tady těch 10 zlatých. Kup si za to kůži a ševcovské náradíčko a ušij mi nové boty. Zajdi na náměstí k vdově Zlámalce, ta ti pronajme malý pokojík, kde si můžeš ševcovat dle libosti. Pro nové boty si přijdu za týden. Tak nezapomeň, co jsi slíbil!“

Než se překvapený Honza vzpamatoval, záhadný žebrák beze stopy zmizel, jako by se po něm zem slehla. V trávě po něm zůstalo jen těch deset zlatých.

A stalo se, jak mu žebrák poradil. Bydlel v podnájmu u vdovy Zlámalky a za deset zlatáků si nakoupil verpánek, kladívka, šidlo, pórek, knejp, potěh, kleště, dratev, štětiny a také roli té nejjemnější kůže.

A pustil se do šití svých prvních bot. Uběhl týden a Honza čekal na svého prvního zákazníka, toho už ale Honza jaktěživ neviděl. Jeho dobroděj dočista zmizel ze světa, jen ty jeho staré boty si Honza nechal na památku.

A Honzovi se dobře vedlo. Dílo se mu dařilo a všichni si nové boty dávali šít jen k němu. A strýc Vávra už jenom staré škrpály lidem spravovat musel, nic jiného už nikdo po tom starém škarohlídovi nechtěl.

Možná, že se Honza zbavil své smůly, která se mu na boty přilepila, jedno je však jisté, od té doby, co své staré boty dal záhadnému pocestnému, ho v životě potkávalo už jenom samé štěstí.

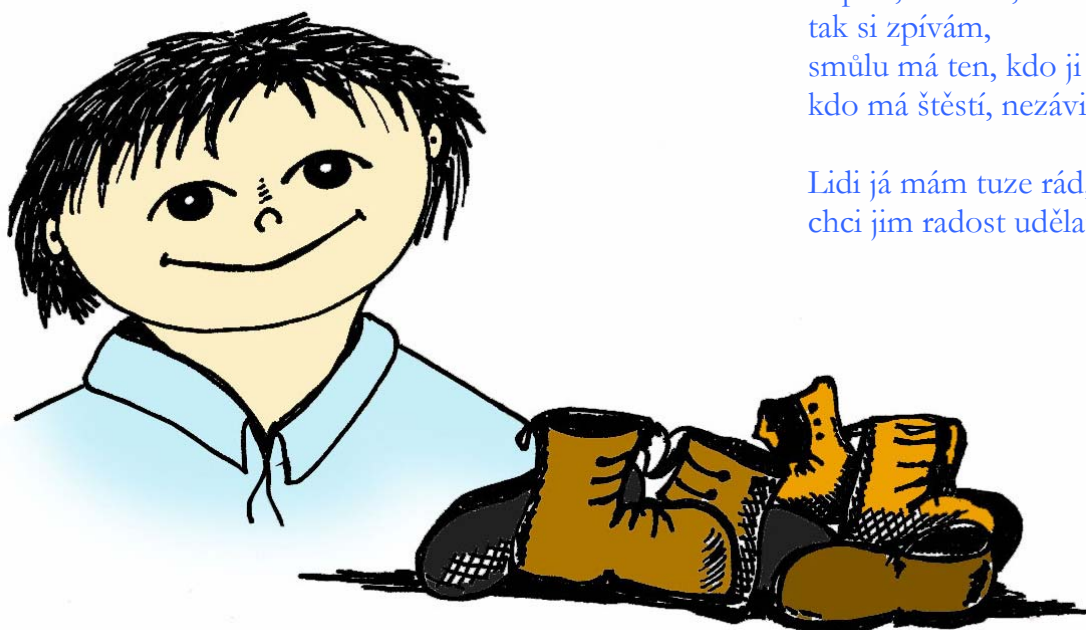
Tento příběh se stal už moc dávno a po ševci Honzovi nám dodnes zůstala jen tato písnička, kterou si zpíval u verpánku:

Od soboty do soboty
šiji lidem nové boty.
Já jsem Honza, šťastný švec,
spravím boty ještě dnes.

Pro nuzné i pro pány,
pro děti i pro mámy.

Lepím, stříhám,
tak si zpívám,
smůlu má ten, kdo ji vidí,
kdo má štěstí, nezávidí.

Lidi já mám tuze rád,
chci jim radost udělat.

Jak hloupý Honza k rozumu přišel

(leden, čím budu, co už umím)

Kamila Urbanová, ilustrace: Radoslava Hrabovská

Kdysi dávno žil v kovárně u lesa kovář Matěj. Se svojí ženou měli jediného syna Honzu. Honza byl mladík pohledný a leckterá dívenka se za ním poohlédla. Při muzice holky v kole proháněl a hlavy jim pletl. Ale jak říká jedno moudré pořekadlo:

„Co po pěkném talířku, když na něm nic není?“ Honza byl totož také líný a domýšlivý povaleč, který si ničeho nevážil a práci se vyhýbal. Svým rodičům dělal jen samé trápení.

Jednoho dne se rozloučil s maminkou a tatínkem a že si jde své štěstí do světa hledat. Marné bylo lamentování a domluvy rodičů, aby k rozumu přišel a začal si vážit toho co má! „Snad ve světě k rozumu přijde!“, povídá uplakaná kovářka svému muži, když se jim Honza ztratil v dálce za lesem.

A jakpak se Honzovi ve světě vedlo? Velice špatně. Nebyl zvyklý pracovat a krásy se ještě nikdo nikdy nenajedl. Živil se jako ten poslední pacholek u jednoho tuze bohatého a lakomého sedláka. Trávu kosil, seno obracel, hnůj dobytku házel, dřevo štípal a pluh za volem tahal. Mockerát si u poloprázdného talíře vzpomněl na rodnou kovárnu, kde mu nic nescházelo.

A když mu u sedláka vypršela roční smlouva, Honza si to bez dlouhého rozmýšlení zamířil rovnou k domovu. Ale něco mu ta služba u sedláka přece jen přinesla. Poznal, že všude je chleba o dvou kůrkách a dobře se vede jen těm, kteří nezahálí. A když se po roce Honza vracel ze světa domů, takhle si zpíval:

Cestičkou pro pěší
půjdu si pro štěstí,
vezmu to oklikou přes aleje.
Potkám-li mrzáka,
slepého žebráka,
štěstí mu nasypu do kabele.

Vždyť mi nic neschází,
štěstí mě provází,
mladý jsem, chytrý jsem, dobře mi je.

Za nějaký čas se oženil se sousedovic pihovatou Aničkou a naučil se kovářskému řemeslu. A všichni si ho začali vážit jako moudrého a pracovitého člověka. A dobře se mu vedlo. Ještě dnes se ozývá z kovárny u lesa zvuk jeho kovářského kladiva.

Říkanky od A do Ž (leden, půjdu k zápisu)

Alena Chudobová

A

V Africe je zvířat kopa, žirafa, slon, antilopa, ...
 Adam vezl Anně husu, musel s ní do autobusu.
 Auto trúbí na Alici, kopá s míčem na ulici.
 Amálka nastaví hůlku, jako bidlo pro andulku.
 Aleš by chtěl zbaštit zas, sám ten velký ananas.

B

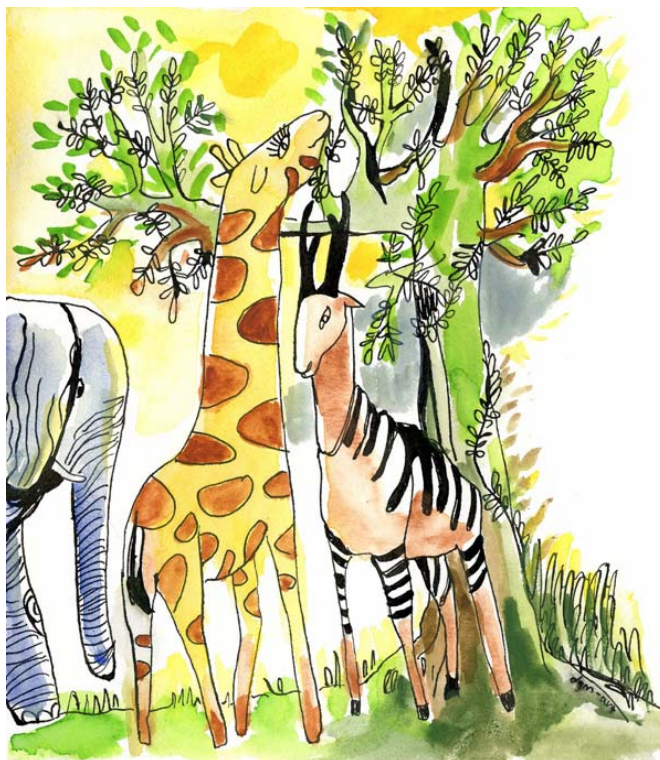
Bohoušek si během chvíle
 rozbil zbrusu nové brýle.
 Babička bublaninu upekla,
 Barborka zbaštit ji utekla.
 Beránek se pásat učí.
 Býček na beránka bučí.
 Bobeš dal Bláže broskvičku,
 jakou má broskev barvičku?
 Blažejovi banán chutná,
 je to bašta pro něj nutná.

C

Cecilka má copánek,
 je mamínčin mazánek.
 Ctibor cumlá cukrovíčko,
 citron cucá pro zdravíčko.
 Krtek z hlíny celer vyryl,
 civěl na něj malý Cyril.
 Celestýn krájí cibuli,
 on z cibule prý nebulí.
 Ctirad přivez cement, cihle,
 spravil komín během chvíle.

Č

Čaroděj vykouznil čarovný žert,
 z maličké kočička byl černý čert.
 Anička v novém, červeném čepečku,
 učí se uvařit k večeri česnečku.
 Malého človíčka nesl čáp v zobáčku,
 skončil prý v náruči rodičů u Žváčků.
 Čiperný Čestmír skáče s tyčí,
 navečer často s činkou cvičí.
 Činčile se na čumáček,
 posadil bzučivý čmeláček.

ilustrace: Dagmar Krůšková

D

Datel dlabá díru v doubku,
 v dutině má svou chaloupku.
 Delfín v moři salta skáče,
 David doma pro dort pláče,
 dort prý byla dobrota,
 snědla mu ho Dorota.
 Vítr duje, přihn timeraky,
 David s Ditou pouští draky.
 Dokázal všem Dominik,
 že je dobrý kominík.

Ď

Lád'a s Béd'ou udil sledě,
 dělil děti při obědě,
 děti sled' jen d'obaly,
 rybě příliš nedaly.
 Dábel řánil, jako d'as,
 přišel přitom o ocas.
 Ďuro potkal d'áblici,
 děsili ji, čertici,
 divoce ji honili,
 až na konec dědiny.

E

Šla do lesa Elena,
potkala tam jelena,
před jelenem peláší,
volá: „Pomoc, Eliáší!“
Elsa to je jméno lvice,
žijící až v Africe.
Evžen jezdí po Evropě,
exkurze má všechny v kopě.
Erik nese pro Ester
kytici pestrých aster.

F

Františka ráda pěstuje,
fíkusy, fialky a fuchsie.
Fešák Ferda fotil venku,
svoji fretku a s ní fenku.
Felix měl na fotbal míč,
fouknul vítr a byl pryč!
Filipa fascinují formule,
favorit z něho však nebude.
Od Fabiana zní fanfára,
fouká na flétnu už od rána.

G

Závod běží Gizela,
předběhla jí gazela.
Břicho Gusty ukáže,
kolik zbaští guláše.
Gratulovat Gitě jel
k svátku švagr Gabriel,
dal jí mapu na globusu,
k tomu přidal sladkou pusu.
Gerbery pěstuje bábinka,
v galoších kropí je Gábinka.

H

Hana pase v sadě husu,
od hroznů má sladkou pusu.
Hynek je odvážný hoch,
jeho kamarád je hroch.
Na hřišti se hokej hraje,
na zahrádce hrášek zraje.
Na hlíně se hýbá had,
Helenka má hrozný hlad,
zhltá z hrnce halušky
a poběží na hrušky.

CH

Chameleón ten si může,
jak chce změnit barvu kůže.
Chamtivá chobotnice popadla
chléb mezi svá chapadla,
nachytil ji chtivý chroust,
naschvál schlamstnul celý toast.
Chlapec chřipkou churaví,
chlad mu pochroumal zdraví,
chytil bacil, těžce dýchá,
chraptí, chrchle, chrčí, kýchá.

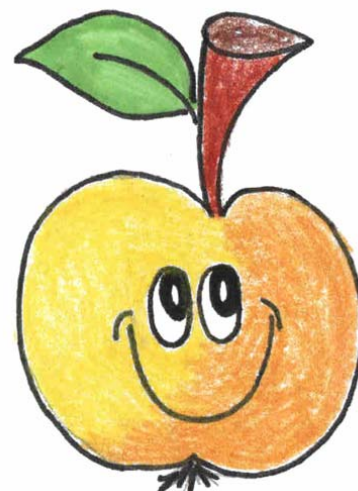
I

Iniciativní Inka,
bude jednou inženýrka.
Ivu inspiroval hned,
počítač i internet.
Irenka má nejvíc ráda,
ze zákusků indiána.
Igor ten rád ilustrace,
kreslení je jeho práce.
Zlomila si nohu Ida,
ihned je z ní invalida.

J

Jirka není žádný jedlík,
jemu stačí jeden knedlík.
Jaruška ráda jahody,
těší se vždycky na hody.
Jakub trhá jablíčka,
ujídá mu Janička.
Na jaře se Jitka dívá,
jak rozkvetlá je již jáva.
Jehňátka jsou v jetelíčku,
Jan je pase na sluníčku.

ilustrace:
Tereza Bartošová

K

Kachna vede káčátka,
kočka krmí kot'átka.
Kvočna kvoká na kuřátka,
kohout otevřel jim vrátka.
Katka kuchtí krupičnou kaši,
sype ji kakaem, tak to má radši.
Karlík koupil krásné koně,
každý den se stará o ně,
krmí i kozu s kravičkou,
tou nejkrásnější travičkou.

L

Lstiví liška lozí v lese,
ulovenou kořist nese.
Lukáš lízal lízátko,
upatlal se drobátko.
Lékař lidi s léky léčí,
lenost lékem nevyléčí.
Libor si na loďce hoví,
krmí labuť, ryby loví.
Letadlem se líbí let,
letí s lidmi na výlet,

M

Maminka má miminko,
mucká se s ním malinko.
Medvěd by chtěl mlsně hned,
slízat včelkám všečen med.
Mírek si musí mýt mýdlem,
své ruce před každým jídlem.
Milánek měl modrý míček,
schoval se mu do kytiček.
Maruška má modrá očka,
mňouká u ní malá kočka.

N

Natálka leží v nemocnici,
má neštovice na své líci.
Na vlakovém nádraží,
vlaky náklad rozváží.
Narozeniny má Nela,
nový náhrdelník chtěla.
Nikola se dneska vdává,
nevěstou se náhle stává.
Namaloval Norbert Božce,
do notýsku nosorožce!

Ň

Máňa štěňátko jen mučí,
to pak věčně kňourá, kňučí.
Žízeň měla laň i kůň,
vyprázdnilo spolu tuň.
Soňa našla mrně v lese,
s něhou na řadrech jej nese.
Nemluvňátko fňuká, pláče,
tučňák u něj teskně skáče.
Prvnáček Váňa není ňouma,
jedničky jsou jeho chloubka.

O

Spadla na zem Olinka,
odřela si kolínka.
Osel honí opičku,
Ondra pase ovečku.
Orel zranil si své oko,
ošetřoval mu ho Oto.
Na okno sedla si veverka,
louskala z oříšků jádérka.
Oskar má rád olivy,
ochutnal je u Ivy.

P

Potkal pštros pyšného páva,
na pírká si pozor dává.
Pes pokousal Pepíka,
Pepík pláče, naříká.
Pošťák přines psaníčka,
milostná i přáníčka.
Ptáčkové překrásně pějí,
ptačí písne pěkně znějí.
Pantáta porazil prase,
život pašíka je pasé.

R

V rybníce jsou ryby, raci,
nad rákosím rejdí racci.
Radek trhá rajčata,
podaruje děvčata.
Richard krade rudé růže,
poranit se o trn může.
Tvrdý rohlík hryzal rejsek,
rejska prohnal Rudův pejsek.
Rút trhala rybíz, ryngle,
roztrhla si o drát rifle.

Ř

Řezbář vyřezává z dřeva,
přesných řezbiček je třeba,
řeže z lípy, ba i z břízky,
přikusuje přitom řízky.
Přízi sprádá stařenka,
Mařka motá přadýnka.
Přilož dříví, Rehoři dřív,
než oheň vyhoří.
Na zahradě řeřicha,
předrostla i Bedřicha.

S

Spustil snížek shora mráček,
usmíval se **sněhuláček**.
Stanislav sedl si na sáně,
sjížděl shora sněžné stráně.
Směje se malá Sonička,
skočila za ní sovička.
Sluníčko vesele svítí,
Sára trhá jarní kvítí,
sněženky a sedmikrásky,
s nimiž zdobí si své vlásky.

Š

Švadlenka ušila pro Šárku šaty,
šikovná Šárka zkouší šít taky,
vyšívá květ šípku na svoji šálu,
těší ji, že slyší od všech jen chválu.
Šimon je nadevše poslušný hošík,
švestkami navršil až po vrch košík,
od švestek ušpinil svou šedou košili,
švadlenka se Šárkou novou mu ušily.
Štěpán jde do školy, šťastný je školáček,
v brašně má k svačině št'ávu a koláček.

T

Toník vytrhává trávu,
ze záhonů tulipánů.
Tomáš troubí na trumpetu,
tři tóny pro svoji tetu.
Traktor jede po poli
tam, kde trčí topoly.
Terezka trhá třešničky,
dělá si z nich náušničky.
Tamara v tanečních trucuje,
Tadeáš tanec jí vnucuje.

ilustrace:

Tereza Bartošová

Ť

Put'a, put'a, volá Kát'a,
místo čiči na kot'ata.
Děťátko t'apá u matičky,
natěsno má své botičky.
Titěrné tintítko je Taťána,
i když baští s chutí od rána.
Punt'a chytil letícího ptáčka,
vždyť t'uhýka v t'apkách mačká!
Matěj nechtěl salám v těstíčku,
naštěstí skončil Ťapce v tělíčku.

U

Uchytíl se úhoř na udici,
úlovek ukradli uličníci.
U úlu včeličky bzučí,
ukládat med se v něm učí.
Uršula už straží ucho,
jen uslyší slovo UFO.
V únoru ukrutný uragán útočil,
úplně všecičko úděsně otočil.
Umělec utvořil umělecké dílo,
úžasně ukázkově uděláno bylo.

V

Velký vlk vyděsil Věrušku,
v mžiku vylezla vysoko na hrušku.
Veverka vyskočila do velké výšky,
ve větvích hlodala semínka z šišky.
Vendulka viděla ve vratech vránu,
vesele výskala, volala mámu!
Vilém vyjel na výlet vlakem,
jako vždy vláčil se s velkým vakem.
Vanda vložila violky do vázy,
vábivá vůně Vandu vždy provází.

W

Waldemar má v hlavě hned,
veškeré adresy world wide web.
Walter má vždy práce tolik,
dnes už je z něj workholik.
Wagner čte western, popíjí whisky,
v uších má walkmana, wafflí sní misky.
Wolfram je velmi vzdělaný ing.,
koníčkem mu je windsurfing.
Worcester na sebe vylil Franc,
politý odmítal jít tančit waltz.

X

Max rád hraje na xylofon,
zpívá přitom na mikrofon.
Felix má xerostomii,
nemá v ústech žádné sliny.
Xantipa je moc zlá žena,
hádkami je zatížena.
Xenie má extrém vkusu,
existuje jen v luxusu.
Alexandře expert Kux,
prodal exklusivní lux.

Y

Tvrdé y je ypsilon,
to ví každý, i ten slon.
Ženy jely toho roku,
na výlet až do New Yorku.
Yeti to je sněžný muž,
mnohý z nás jej viděl už.
V hy chy ky ry dy ty ny,
má mnohý žák slabiny.
Yzopu droboučké květy,
jsou kořením paní Běty.

Z

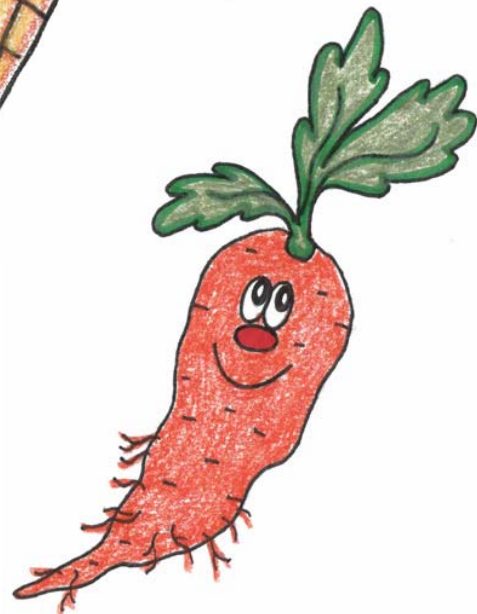
V zoologické zahradě,
jsou zvířátka v ohradě.
Zebra zdrhá v pyžamku,
zubr zlobí Zuzanku.
Zdeněk zalezlý je v koutku,
chtěl **zmrzlinu** do kornoutku.
Zajíček se zimou třese,
v zubech zelíčko si nese,
cestou zbystril záhon jiný,
plný zdravé **zeleniny**.

ilustrace:
Tereza Bartošová

Ž

Žába žila dlouhá léta,
se žabákem u potoka.
Žravá želva žmoulala žemlovku,
nezbylo ani ždibíček pro Žofku.
Žaneta žužlala žluté želé
tak dlouho, až snědla úplně celé.
Labužník Joža žampiony smažil,
velkou žízeň po nich zažil,
ale když vyžehlil ženě župánek,
dostal za žehlení žinčice žufánek.

Barvičky (leden, co už umím)

Kamila Urbanová

Malujeme barvičky,
bílé, to jsou tkaničky.
Bílý, to je čistý sněh,
lyžujeme na kopcích.

Žluté máme jablíčko,
je tak zdravé, babičko.
Žluté, to je sluníčko,
které dává teplotku.

Červené je rajčátko,
uzraje nám zakrátko.
Oranžovou mrkvičku
natrháme králíčkům.

Modrá, to je barva nebe,
v létě hřeje, v zimě zebe.
Zelená je travička,
tu má ráda kravička.

Hnědá to barva hlíny,
neumaž si nové džíny!
Černé naše uhlí je,
to nás v zimě zahřeje!

Kočky na ledu (leden, sněh, led, mráz)

Miroslava Tomášková

Na sněhové vločky,
těší se i kočky.
Ostré dráčky vystrčí,
na ledu se zatočí.
Vesele si dovádějí,
piruletky předvádějí.

Zajíc na bruslích (leden, zimní hry a sporty)

Miroslava Tomášková

Po zamrzlém rybníčku
bruslil zajíc chvíličku,
neměl si s kým hrát,
tak šel domů spát.
Pod teplounkou peřinkou
bruslil s celou rodinkou.

Zimní radovánky (leden, zimní hry a sporty)

Kamila Urbanová

Roztrhla se peřina,
sněžit venku začíná.
V zimě mrzne, padá sněh,
hrajeme si v závějích.

Na krku nás hřeje šála,
tu nám máma zavázala.
Navlečeme rukavice,
fouká sněžná fujavice.

Nasadíme čepice,
mrzne přece velice.
Nohy zebou, uši taky,
postavíme sněhuláky.

Zkoulujeme tatínka,
přidá se i maminka.
Pojedeme z kopečka,
sáňkám chybí kolečka.

Pojedeme na bobech,
tátovi už schází dech.
Uklouznu já na ledu,
ještě jednou pojedu.

Červená už máme líčka,
pospícháme do teplotku.
Mámo, uvař rychle čaj,
ručky mrznou, ajajaj!

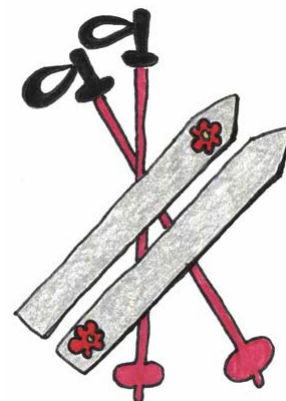
ilustrace:

Tereza Bartošová

Lyžování (leden, zimní hry a sporty)

Miroslava Tomášková

Letos v zimě se už snad,
brzy naučím lyžovat.
Z kopce rychle sjedu dolů
udělám pár karambolů.
To mě ale nevadí,
tatínek mě pochválí.

Sněhulák (únor, lidské tělo)

Miroslava Tomášková

Stojí stojí pandulák,
je to velký sněhulák.
Nohy, břicho, hlava z koule,
ze sněhové velké boule.

Černé oči z uhlíků
na bříše pár knoflíků.
Oranžový velký nos,
stojí, stojí sám a bos.
Na hlavu mu hrnec dám,
bude velký elegant.

Děťátko

(únor, jak se člověk narodí - jak roste)

Alena Chudobová

Nejvzácnější ze všech dárků,
dává život do kočárku
a když v něm pak dítě dýchá,
je to naše štěstí, pýcha.

Na polštářku hajinká,
pucka je to malinká,
tvářička mu úsměv sladí,
klidný spánek pohled hladí.

Pocit štěstí matku hřeje,
lásku, radost jemu přeje,
své děťátko vroucně hýčká,
zulíbá mu něžná líčka.

Maličké děťátko pláče,
máma kolem něho skáče,
pro děťátko svět se točí,
nespustí jej chvíli z očí.

Dítě spinká nakojené,
u své mámy spokojené,
v náruči jej tiskne k sobě,
v radostné i těžké době.

Šťastná je jak nikdy dosud,
touží dát mu vřelý osud,
dítě zná matčinu tvář,
hřejivou, jak slunce zář.

Zima jako z mrazničky

(únor, moje tělo a zdraví)

Miroslava Tomášková

Zima jako z mrazničky,
natáhnem si svetříčky,
když zavane vichřice,
máme teplé čepice,
a když spustí metelice,
natáhnem si rukavice.

Voda (únor, lidské tělo)

Alena Chudobová

V našem těle srdce bije,
díky vodě, co se pije,
bez které se nedá žít,
k žití voda musí být.

Aby život zůstal v chodu,
zapotřebí je mít vodu,
voda-nápoj drahocenný,
pro vše živé vzácný, cenný.

Slovo voda prostě zní,
přesto život vězí v ní,
vzácný je to země pramen,
srší, jako v lásce plamen.

Bez vody co roste, zvadne,
země bez ní suchem prahne
a v přírodě voda září,
podobu má mnoha tváří.

Plní řeky, potoky,
z fjordů k moři průtoky,
voda stéká, proudí, chladí,
s vodopádem pohled ladí.

Voda je dar nejvzácnější,
země poklad nejcenější,
vody gejzír léčivý,
o účincích každý ví.

Bez vody náš život hyne,
vzácnější však není jiné,
je pro nás bohatstvím, které se trpytí,
je kouzlem pramínek stříbrných nití.

Hledali se až se naši (únor, pohádkové postavy)

Alena Chudobová

Byl jednou jeden malý, fešný a veselý krteček, který se jmenoval Kulíšek.

Provádění nejrůznějších kulíšáren bylo jeho velmi oblíbenou každodenní náplní a právě proto k němu tolik slušelo i to jeho jméno. Miloval zimu. Svůj domeček měl ve sněhu a když padal sníh a mrzlo jako když praští, byl naprosto ve svém živlu a stával se z něho ten nejšťastnější a nejveselejší krteček. Rovněž byl tuze roztomilý i legrační. Na svou malou hlavičku si vždycky nasadil pěknou čepičku s velikánskou bambulkou, aby mu nenafoukalo do oušek a už si to namířil rovnou mezi děti, zapojit se do všech jejich zimních radovánek.

U dětí byl velmi oblíbený, jemináčku! Nenašel se nikdo, kdo by toho malého Kulíška neměl rád. Jezdil s dětmi na saních, klouzal se na kluzišti, ale ze všeho nejraději si dělal ze sněhu pucky a stál vždy v čele každé koulovačky. V zimě byl pokaždé moc šťastný a plný radosti, ovšem horší tomu bývalo na jaře a ještě horší v létě! Jakmile začalo jaro roztávat všechn padlý sníh, stával se krteček smutným a bylo hnedka po jeho radosti. Plakal a trápil se, neboť se mu rozpouštěl jeho krásný domeček, vytvořený ve sněhu, který měl tolik rád.

Ubohému Kulíškovi tak nezbyvalo nic jiného, než si zřít nový domeček v zemi z hlíny tak, jak tomu bývá u ostatních krtečků zvykem. Ovšem v hlíně se hrabal velmi nerad, proto zůstával takto mrzutý a lítostivý až do dalšího příchodu zimy. Teprve pak byl zase hnedle veselejší a jeho úsměv ve tváři mu znovu ožil.

Jenomže nastala doba, kdy zimy přicházely rok od roku stále mírnější, sněhu málo, mnohdy téměř žádný a malý Kulíšek se už nedokázal radovat tak, jako tomu bývalo kdysi. Často nebylo sněhu ani tolik, aby si v něm mohl zase vytvořit ten svůj domeček a uvelebit se v něm podle svého gusta a tak byl stále smutnější i uplakanější a netoužil už po ničem jiném, než po opravdové zimě. Bez ní zkrátka šťastný být nedokázal, i když se o to snažil sebevíc.

ilustrace: Lucie Robová

Jednou se s tím svým trápením svěřil své přítelkyni, již byla dlouhou dobu i chytrá liška z lesa a ta mu řekla:

„Víš, já kdysi znala ledního medvěda Bělina, který tady u nás také nebyl šťastný a zima mu scházela zrovínka tak, jako nyní tobě. Ale abys neřekl, že jsem lakomá tajnůstkářka, dám ti dobrou radu! Popadni nohy na ramena a upaluj bydlet na sever, kde je zima bez ustání. Medvěd mě také poslechl a od té doby je šťastný a nic mu tam nechybí.“ navrhovala Kulíškovi liška.

„Jé, lištičko, ty jsi ale chytrá! Tolik toho znáš, to abych se tam vydal raději hned!“
pověděl krteček a jak řekl, tak i udělal.

Rozloučil se s liškou a vydal se daleko, předaleko za zimou, o níž celou tu dobu toužebně jen snil. Krácel si to pyšně tou neznámou cestou stále dál a dál přesně směrem, kterým ho liška nasměrovala a svižným krokem pospíchal vstříc svému vytýčenému cíli, který byl však stále v dalekém nedohlednu.

Kulišek se však nevzdával a ještě k tomu si zvesela zpíval do rázného kroku:

Já jsem krtek Kulišek,
plyšový mám kožíšek,
hledat jdu si domeček,
budu šťastný krteček.

Ve sněhu jej budu mít,
tam se mi to bude žít,
já jsem malý krtčí klouček,
vyhledávám děti hlouček.

Toužím si já s nimi hrát,
sáňkovat mě budou brát,
na severu je prý zima,
tam mi bude stále prima.

Tralalí, tralalá,
tralalí, tralalá,
cestu mi liška vybrala.

Brzy cestou natrefil na skupinku mladých turistů, kteří měli namířeno zrovínka na sever. Jednomu z nich tento malý kulišák jeden mazaný skočil do batohu, kde se tiše vecpal a nenápadně skrýval.

A jen díky tomu se Kulišek nakonec přece jen dostal až tam, kam chtěl a rozhodně toho nelitoval. Tolik sněhu ještě jakživ neviděl! Tuhý mráz mu hned poštipal ten jeho červený frňáček, ale Kuliškovi to nevadilo. Brodil se tou obrovskou spoustou chladivého sněhu a nepřestával se radovat. Vyhrabal si v něm hluboké iglú a tak získal domeček přesně dle svého přání, v němž si nyní, panečku, liboval!

Jediné, co mu scházelo byly právě děti a tak se je Kulišek vydal hledat. Ovšem nikoho takového nepotkal, jen dlouhé kolonie tučňáků, ale ti si tak malého, ač roztomilého, krtečka vůbec nevšimli. Zato Kuliškovi se všichni ti tučňáci tuze zalíbili a netoužil po ničem jiném, než po hře s nimi. Popošel k nim proto blíže a nesměle povídá:

„Ahoj kluci, vy jste ale krásní, a jak se pěkně batolíte? Nepřijali byste mě mezi vás?“
Avšak u tučňáků nepochodil, ač je prosil sebevíc. O to víc byl celý mrzutý, ale nezoufal a pokračoval cestou všude tam, kudy tučňáci chodili, až došel k obrovskému ledovci.

„Jé, tady je to prima!“ zaradoval se krteček, neboť se mu tam moc zalíbilo.

V tom však zaslechl tichý, žalostný pláč a nešťastné sténání.

Rozhlížel se kolem sebe a hle, tu pod ledovou krou spatřil sedět přesmutného, maličkého tučňáčka.

„Pročpak tolik pláčeš, tučňáčku, kdopak ti ublížil, no jen pověz a utři si své slzičky!“ řekl Kulíšek a hned ho začal utěšovat.

Sotva uviděl tučňáček tak hezkého a milého krtečka, hnedka plakat přestal a začal mu vyprávět celý svůj příběh:

„Ani mi nemluv, krtečku, hrouť se mi celý svět a smůla se mi lepí na paty, kudy chodím. Víš, když jsem byl ještě mnohem menší, ztratil jsem se ze své kolonie a zůstal jsem na světě úplně sám. Bylo mi moc smutno, ale krátce na to jsem si tady přece jen našel svého nejlepšího přítele. Byl to sněhuláček, který zázrakem oživil a utekl z jihu až sem k nám. Stali se z nás nerozluční kamarádi a já byl tak rád, že už nebudu konečně sám. Jenomže jeho kouzlo obživnutí zřejmě už dávno pominulo a on se rázem stal opět tím obyčejným sněhulákem ze sněhu, který tady jen stál, ani se nehnul, nepromluvil, ani se na mě už nepodíval. Později ho někam odnesla sněhová bouře a já tu zůstal zase sám. Žadonil jsem, aby mě vzali dospělí tučňáci mezi sebe, ale oni mě nepřijali a proto pláču, víš, krtečku?“

A Kulíšek hned na to:

„Tak to jsme na tom podobně, hurááá! I já jsem se chtěl začlenit mezi tučňáky, ale oni o mě nechtěli ani slyšet. Pocházím z daleka, kde je zima jen krátká a víš, já tam bez sněhu a ledu nedokázal už být šťastný. Hodná lištička mi však poradila, abych šel žít sem k vám a tak mě tu tedy máš! Strašně rád si hraji s dětmi, ale žádné jsem tady ještě nepotkal, proto jsem rád, že jsem tu našel právě tebe, tučňáčku, víd' že si budeme spolu hrát?“

„Tot' se ví, neboj! I já si tuze rád hraji, ale nemám s kým.

Ani nevíš, jak jsi mě potěšil, krtečku, a jakpak se vlastně jmenuješ?“ zeptal se tučňáček krtečka.

„Mě říkají Kulíšek a tobě?“

„Mé jméno je Lulu!“ odpověděl tučňák a nové přátelství tak bylo na světě jedna dvě!

Oba si byli velmi blízcí a náramně si spolu rozuměli a už nikdy jim nebylo samotným smutno!

Všude chodili a šmejdili spolu a hráli si a dováděli tak, jak si to oba vždycky představovali a přáli.

Kulíšek si náhle připadal, jakoby se ocitl někde v pohádce. Taková báječná zima byla přesně to, po čemž kdy krteček prahnul. Konečně mohl mít domeček ve sněhu po celý rok a jeho rytí v hlíně se tak pro něj již jednou provždy stalo minulostí.

Jeden rok bydlel Lulu v domečku u Kulíška a ten druhý si to zase vyměnili a šel krteček bydlet do domečku z ledu k tučňákovi a takto se pravidelně střídali rok co rok.

Oba byli zase veselí a šťastní, vždyť se hledali tak dlouho, až se našli a to je moc dobře, neboť dobré přátelství je v životě velmi cenné.

Dnes si jeden bez druhého nedokáže své žití vůbec představit a tak se tam spolu radují, dovádějí a ve sněhu skotačí možná ještě dnes, kdo ví?

ilustrace: Lucie Robová

Z pohádky do pohádky

(únor, pohádkové postavy)

Marcela Schejbalová

Zavři svá očka synáčku,
přikryj už obláčkem si víčka
a možná potkáš Prsteníčka,
jak pokouší se šišku nést.

Věř mi, není to žádná lest,
kousek dál hnedle u rybníčka,
uvidíš skřítku Rákosníčka,
jak s hvězdami si povídá.

Sněhurka ta se nedívá,
princ v náruči ji pevně drží.
Kртеček zahrádečku mlží,
na sobě modré lacláče.

Pařízek dvakrát zapláče,
než vyroste z něj Otesánek.
Honzovi dej na cestu plánek
a přes rameno raneček.

Na poli oře Paleček,
a dědek řepu zasadil.
Lampu svou vyleštil si Aladin,
prý umí každé přání splnit.

Pták Ohnivák teď kolem prolít,
zná dobře cestu na zámek.
Pro dnešek dost už pohádek,
dobrou noc,
přikryj obláčkem svá víčka,

a možná potkáš...

Popletená říkanka

(únor, pohádkové postavy)

Miroslava Tomášková

Moje knížka na zem spadla,
písmenka se vysypala.
Naskákala nazpátek,
bude konec pohádek?

Divná věc se přitom stala,
pohádka se zamotala.
A tak v lese na vlka,
číhá malá Karkulka.

Sedm trpaslíků žilo v perníkové chaloupce,
draci si hráli venku na louce.
Princezna ze mlejna ošklivá byla,
Sněhurka s Rumcajsem v jeskyni žila.

Kdo dá zase nazpátky
popletené pohádky?
Mám teď velké obavy,
zkuste to děti třeba Vy!

Sedmero princezen (únor, pohádkové postavy)

Alena Chudobová

Hola, děti, všichni ke mně! Zvu vás do zázračné země!
Je až na opačném světě, kde vše po celý rok kvete.
Všude rostou pampelišky, dobrou noc chodí dát lišky,
tam kde slunce nejde spát, tam je vidno palác stát.

Je to zámek celý zlatý, vládne mu král boubelatý, který má svých sedm dcer, jsou vždy plné smíchu, her.

Král říká: „To není fér! Proč mám doma tolik dcer?
I když jsou mé dcery prima, proč já neměl aspoň syna? Teď abych se o ně bál, co jen s nimi bude dál?
Až se dozví luciper, že tu roste sedm dcer, odnese mi je do pekla, zlá sudička to tak řekla!“
obával se tatíček o svých sedm zlatíček. Princeznám svým lásku dával, dobře dcery vychovával,
vedl ke slušnosti, k práci, ve všem radili mu rádci. Měly urozený původ, jít do pekla nebyl důvod,
byly hodné, nikdy vzteklé, proč by měly skončit v pekle?

Často říkával si král, proto nesoužil se dál. Zapomněl na lucipera, krásná byla každá dcera,
líbezná jak z růže květ, plná nejmilejších vět. Měly straku ochočenou, na lidskou řeč naučenou,
ta se ničeho nebála, s princezničkami si hrála.

Jednou řekla králi straka: „Ty se neobáváš draka?
Co kdyby se někdy tak, objevil v paláci drak?
Sedmihlavý drak je hrozný, má spadeno na princezny!
Sežral by je nato tata, dej si pozor i na draka!“
straka králi radila, mluvou svou ho zranila.
Nyní bál se o to víc, neznal, co má na to říct?

Král měl náhle brouka v hlavě: „Draka zabít nelze hravě?
To by byla v zámku mela, kdyby trhal dcerám těla!
Kdo jen dcery zachrání, před zlým drakem ochrání?“
lamentoval zdrcen král, o princezny moc se bál!

ilustrace: Denisa Kalvar

Nyní v hlavě měl král zmatky, chtěl pozvat Honzu z pohádky!
Té však dávno zvonil zvonec, kdoví, kde je jemu konec?
Král si neví vůbec rady: „Zákaz chodit do zahrady!“
nařídil princeznám král, nešťasten, co bude dál?

Bál se dnes, trápil se včera, vzpomněl si na lucipera, tolik času uteklo, znovu myslel na peklo.

„Drak a ještě peklo k tomu, co já jenom spáchal komu?
Proč takové trable mám? Co s dcerami dělat mám?“
ptal se stále král sám sebe, náhle spadla hvězda z nebe!

Král pomyslel na své přání, které vyřkl bez váhání. Věřil v přání hvězdičky, že ochrání princezničky.

Hned je pustil na zahradu, neviděl už v ničem zradu. Princezny si spolu hrály, honily se, šťastně smály,
v tom však vyděsil je zrak, ze zadu je přepad drak!

Utíkaly, kvičely, na tatíčka křičely: „Tatínečku, pomoz nám! Drak zamířil rovnou k nám!“
ale to už volal dráček, at' v tom nehledají háček, že je dráček maličký, nemá další hlavičky!
„Princezničky, je to tak! Já jsem tuze hodný drak!

I když se k vám takto blížím, rozhodně vám neublížím!
Z dálky jsem vás slyšel smát, chci si s vámi jenom hrát!
Váš strach může už být pasé, povozím vás na ocase!
Sednete si na můj hřbet, bude se mnou sranda hned. Já mám princezničky rád, se všemi jsem kamarád.
Nejsem nebezpečný drak! Věřte tomu, je to tak!“ ubezpečoval je dráček, mezi princeznami skáče.

Princeznám se tuze líbil, drak jim přátelství své slíbil, radoval se i pan král, v klidu žít tak mohl dál!

Konečně se obav zbavil, vše bylo tak, jak drak pravil.

Šťastných bylo sedm dcer, nikdy poté lucifer nepřišel si pro ně z pekla tak, jak sudička to řekla.
Nebyla to sudba pravá, ona ta sudička lhala! Chtěla vystrašit jen krále a on uvěřil jí málem!

Od té doby princezničky jsou jako ty pampelišky, prosluněný zlatý květ, které těší celý svět!

Na úplný koneček, vzala straka zvoneček, dala si jej na zobáček, s dráčkem po zahradě skáče.
A jak v pampeliškách zvoní, cítí, jak ty kvítky voní, k princeznám se vrhají, ty už květy trhají,
upletou z nich věneček, cink a už je koneček!

ilustrace: Tereza Bartošová

O víle, která neuměla tančit (únor, pohádkové postavy)

Dominika Strážková

Kdysi dávno v jednom hlubokém lese, žila, byla malá víla jménem Adélka. Společně se svojí vílí maminkou a tatínkem bydlela v dřevěné chýšce na okraji vílí vesničky. Už od narození byla Adélka velmi bystrá a chytrá, a proto moc ráda chodila s ostatními dětmi do školy, kde se učila o ostatních obyvatelích lesa, o lesních rostlinách a o tom, jak pro ně víly tančí, aby probudily jejich sílu. Adélka se učila výborně, všechno si vždy hned zapamatovala a kdykoli jste se jí na cokoli zeptali, vzpomněla si na správnou odpověď. Ovšem s tím tančením to už tak lehké nebylo. Na rozdíl od ostatních dětí, Adélka byla nemotorná a čím více toho věděla o rostlinách, tím méně jí zbylo místa na poučky o tom, jak správně dělat kroky. Jenže víly byly se svým tančením pro les životně důležité, neboť bez toho by všechny stromy uschly a zahynuly, a když to některá neuměla, byla to ta největší ostuda! Děti se kvůli tomu Adélce často smály a škádli ji. Neměla žádné kamarády, nikoho, s kým by si mohla hrát. Občas jí bylo dokonce tak smutno, že sama chodívala lesem a přála si stát se raději některým z okolních stromů. Pak mohla sledovat ostatní víly, jak by pro ni tančily a nemusela by se trápit tím, že ona sama to neumí...

Jednoho odpoledne se děti opět domluvily a nachystaly pro Adélku past. Naštěstí jim stihla utéct. Ale na okraji vesničky se nezastavila, jako obvykle, naopak běžela lesem dál a dál a smutně přemýšlela, proč jí tak nesnáší. Nic špatného jim přece neudělala! Když se konečně unavila a vyplakala, rozhlédla se kolem sebe a vyděšeně vykřikla. To místo vůbec nepoznávala! Žádný strom jí nebyl povědomý, žádnou vílí pěšinku nikde neviděla.

„Ach ne, ztratila jsem se!“ vzlykla, „co teď?“

Bloumala lesem dál a snažila se najít cestu zpátky. Jenže stromy, keře, půda, všechno tu bylo tak cizí! Nakonec se dostala až na okraj lesa - správně tedy určitě nešla - když však před sebou uviděla rozlehlou louku plnou barevného kvítí a okolní svět, který ještě nikdy neměla možnost poznat, rozhodla se využít své nečekaně nabyté volnosti k tomu, aby ho trochu prozkoumala.

Šla tedy dál, kam jí nohy nesly a na sklonku dne před sebou spatřila město lidí. Ve škole se o lidech také učili a tak věděla, že by si v jejich městě měla najít dům, kde by jí poskytli místo na spaní. Ale když lidé, kterých se ptala, poznali, kým doopravdy je, posílali ji pryč v domnění, že na ně chce přivolat nějakou kletbu. Adélka tomu vůbec nerozuměla, vždyť víly žádné kletby neumí! Ti lidé si ji s někým pletou!

Poslední nadějí byla zapadlá chaloupka krčící se hned pod hradbami. Nebyla tak krásná jako některé domy ve středu města, byla celá šedivá a otlučená, tak maličká, že se Adélka musela podívat, jak v ní může někdo bydlet. Copak lidé kolem sebe nepotřebují prostor a volnost?

Při těchto úvahách však v malé víle narůstala zvědavost a nějaká zvláštní síla ji táhla dovnitř. Prošla tedy malou zahrádkou plnou nejrůznějších bylinek, která alespoň trochu zmírnila vládu odpudivě šedi na tomto místě, a zaklepala na dveře. Pak je opatrně otevřela a nesměle vstoupila.

U protější strany bylo ohniště, u kterého stála drobná stařenka.

„Jen pojď dál,“ řekla vlídně a pohlédla na Adélku, „ach, ty jsi víla! Žádnou jsem neviděla už tolik let! Posad' se u mě a pověz mi, co je nového v lese.“

Dívka se zaradovala, že ji tentokrát nevyhánějí. Naopak – zdálo se, že ta dobrá paní se s vílami dobře zná. Netrvalo dlouho, z Adélky opadla všechna stydlivost a ona se dala do vyprávění. O životě v lese, o své rodině, vílí škole, kterou moc ráda navštěvuje, ale také o dětech, které ji vyhnaly, protože neumí tančit.

Stařenka Adélce prozradila, že je městskou kořenářkou a pomocí svých bylinek pomáhá lidem od nemocí. A mnoho ze svých znalostí získala právě od víl, jež se v léčivých silách přírody vyznají mnohem lépe než lidé.

Nakonec si Adélka dodala odvalu a požádala kořenářku, zda by u ní mohla zůstat přes noc, neboť, kromě vílích dětí, ji vyháněli i všichni lidé ve městě. Kořenářce se malá víla ihned zalíbila, a tak jí nabídla, aby u ní zůstala, jak dlouho bude sama chtít, nejen jedinou noc. Adélka s radostí přijala.

Dny plynuly a víla se snažila ze všech sil, aby se stařence odvděčila. Pomáhala s prací v chaloupce i na zahrádce, pečovala o bylinky přesně, jak se naučila ve škole, a dělala kořenářce společnost. Ta potom za odměnu brávala Adélku k nemocným lidem a ukazovala jí, jak je léčit s pomocí bylinek, které společně vypěstovaly. Dívce se to velice líbilo a učila se přímo záračnou rychlostí! Ovšem lidé kořenářčino nadšení nesdíleli. Necháпали, že jim Adélka nechce ublížit, a neustále ji považovali za možnou hrozbu. Dívka se jim jen těžko mohla bránit. Neposlouchali ani kořenářku, která je přesvědčovala o tom, že víly nejsou zlé. Netrvalo dlouho a Adélka se opět začala trápit, lidé ji nenáviděli a odháněli stejně jako předtím ostatní víly.

Jednoho dne šla výjimečně kořenářka k nemocnému sama a Adélku nechala v chaloupce. Bylo krásné počasí, víla se proto posadila do zahrádky a pozorovala rostlinky kolem sebe. Pak jí opět v mysli vytanula slova lidí – o tom, že je divoška z lesa a že jim chce ublížit. Padla na ni melancholie a ona si začala zpívat smutnou písničku. Právě tou dobou se stařenka vracela a vílín zpěv zaslechla: „Taková krása!“ vykřikla, „nikdy jsem nic podobného neslyšela.“

Adélka na ni překvapeně pohlédla. Víly si také občas zpívaly, i když přednostně vyjadřovaly své pocity tancem. Kořenářka ji však přesvědčila, aby své nadání nepodceňovala a každý den trénovala.

A tak Adélka každé ráno zpívala, aby potěšila svou opatrovatelku. Stále ji ovšem trápilo, že nemůže raději cvičit tanec, ten přeci všechny víly tolik potřebují!

Neuplynul ani týden a celá zahrádka u chaloupky se změnila. Všechny bylinky rostly najednou rychleji a byly silnější. Adélka tak zjistila, že její kouzelný zpěv má na rostliny úplně stejný vliv jako tanec jiných víl! Smutek z ní konečně opadl, nyní už se může vyrovnat ostatním doma! Za to kořenářka se příliš neradovala. Věděla, že se nyní bude chtít dívka vrátit domů, s vědomím, že ji tam mezi sebe tentokrát přijmou. A jí by zas zbyla jen prázdná a tichá chalupa. Nicméně volba byla na víle a stařenka se rozhodla nijak nezasahovat.

ilustrace: Věra Konůpková

Avšak místo ní vzali věci do rukou lidé z města. Už měli Adélky dost, zvláště po tom, co museli každé ráno poslouchat její zpěv. Opět to byla záminka pro to, aby ji obviňovali z kdejakých nekalostí, a proto jednoho dne, když stařenka nebyla doma, přišli za dívkou a lstí ji vylákali před město. Tam už čekala narychlo sbitá klec, do níž ji zavřeli a vezli k lesu. Když víla zjistila, co mají v úmyslu, rozplakala se. Už ji zase vyhánějí!

Jakmile dojeli k prvním stromům, dvířka klece se otevřela, Adélka na nic nečekala a sama vyběhla ven a zamířila mezi stromy. Chtěla být co nejdál od těch zlých lidí. Celou dobu však myslela na starou kořenářku, která se jí ujala. Odešla bez rozloučení a tušila, že se lidé ke svému činu nepřiznají. Toulajíc se ve svých myšlenkách, běžela dál, až si najednou všimla čehosi zvláštního. Stromy okolo byly tentokrát podivně známé! Náhle před sebou rozpoznala tajnou víl cestičku vedoucí k jejímu dřívějšímu domu. Chvilí zaváhala a nakonec ji pomalu následovala.

Když rodiče uviděli, že se Adélka vrátila v pořádku a s úsměvem ve tváři, byli plni radosti. Objímali ji a obskakovali, toužili slyšet o všech Adělčiných dobrodružstvích. A víla jim tedy všechno vyprávěla: co prožila, co se naučila a koho poznala. Neopomněla se zmínit i o svém zpěvu a laskavé kořenářce. I děti si, plné zvědavosti, přišly příběh vyslechnout a vílu mezi sebe skutečně přijaly a vážily si jí pro znalosti a dovednosti, které ve světě získala.

A Adélka od té chvíle žila šťastně hluboko v lese, v domku svých rodičů. A jestli neumřela, zpívá tam stromům dodnes.

Jemináčku, sluníčko zaspalo! (březen, příchod jara)

Alena Chudobová ilustrace: Martina Macháčková

Skončila dlouhá, krutá zima. Žluté sluníčko se vesele usmívalo a na dveře začalo ťukat jaro. V roztávajícím sněhu se objevily první květy sněženek. Ptáčekové zvesela poletovali a připravovali se na svůj každodenní zvukový zpěv. Lidé se radovali, že už konečně začne jaro, kdy teplé sluníčko rozjasní a zlatem ozáří celou krajinu. Všude na zemi se začal probouzet život a veselé sluníčko se spokojeně projíždělo po obloze ve svém zlatém kočáře. I ono se na příchod jaro už moc těšilo a tak bylo konečně zase šťastné. Jenomže právě

tato jeho radost, štěstí a spokojenost jej uspokojilo natolik, že ze samého potěšení jednou večer, když začalo zapadat za hory a chystalo se k spánku usnulo tak sladkým a tvrdým spánkem, že dočista zaspalo!

To se sluníčku nikdy předtím ještě nestalo a o to větší rozruch, nejistota a zklamání pro všechny nastalo. Téže noci svítil velký měsíc na obloze velmi jasně a zářivé hvězdičky spolu s měsíčkem ozařovali noční nebe. K ránu se začal měsíček pomalu chystat, že už uvolní cestu na obloze opět sluníčku, avšak jeho svitu se nedočkal. Všichni kohouti se již brzy ráno připravovali na své první kohoutí zakokrhání, aby tak uvítali nový den a spolu s ním i příchod slunce, ale sluníčko stále ne a ne vyjít. Kohouti už v tom měli opravdu zmatek a tak začali kokrhát jako na poplach, ale sluníčko spalo tak tvrdě jako když medvěd usne dlouhým zimním spánkem. Už dávno se mělo šerit, ale v celé zemi pokračovala tma.

Ještěže byl měsíček tak velký a zatím ještě dostatečně osvětlený, jinak by byla venku stále tma, jako v pytli. Nikdo nechápal, proč sluníčko nevstává, avšak všichni věřili, že se již brzy všechno vrátí do normálu. Jenomže i po další dny se nic neměnilo a ospalé sluníčko spalo a jen spalo. Zář měsíce i hvězdiček již dočista zmizela a tak spala spolu se sluníčkem i celá země. Venku se začalo čím dál tím více ochlazovat a paní zima se opět vracela celá zahalená ve svém novém zimním kabátě. Život na zemi znovu uhasínal a po náznaku jara nebyla už ani památka, ba právě naopak! Země byla den co den potažena černým, smutečným šatem a všechno živé chřadlo. Venku hustě padaly veliké sněhové vločky, které znovu zasypávaly celou krajinu. Měsíček už vůbec neviděl na cestu a celý zmatený tak nevěděl, co si počít. Byl si jist, že sluníčko zaspalo a celé zemi tak hrozí veliké nebezpečí.

Bylo nutné co nejrychleji sluníčko vzbudit, jinak bude se všemi zle, ale jak na to? Měsíček ke sluníčku sám nemohl a tak poprosil jednu ze sněhových vloček, aby šla sluníčko vzbudit. Vločka bylo nešťastného a zoufalého měsíčka líto a tak otočila svůj směr zase cestou vzhůru, svým stříbrným, jiskřivým svitem si posvětila na cestu a vydala se zpátky na oblohu hledat sluníčko. Trvalo ještě velmi dlouho, než se vločka podařilo ke spícímu sluníčku přiblížit, ale nakonec ho přece jen objevila a zvolala: „Sluníčko, hola, vstávej přece, je tvůj nejvyšší čas! Vždyť jsi zaspalo a život na zemi umírá, probud' se přece!“ a v tom se sluníčko náhle probudilo, úplně se vylekalo a zděšeně vykřiklo: „Pro krindapána, jak se mi to jen mohlo stát?“ a hnedka vstalo. Rychle si protřelo své oči a hurá po obloze úprkem vpřed! Celé se rozžhavilo, vytáhlo co nejrychleji své zářivé a teplé paprsky a už s plným nasazením napravovalo vše, co způsobilo.

Sněhová vločka uháněla pryč od tak velké záře slunce, neboť by ji celou svými ostrými paprsky zajisté spálilo na uhel. I tak se stále zmenšovala a ztrácela, že už ani nestačila dopadnout znovu na zemi, neboť se cestou dočista celá rozpustila. Na zemi se opět objevilo světlo a vše se začalo uvádět do pořádku. Sluníčko svítilo opravdu jasně a díky svému velkému a silnému záření dohonilo všechno to, jež svým přičiněním zameškalo velmi rychle. Během jediného dne všechn sníh roztál a tolik očekávané jaro bylo tu! Travička se hned zazelenala a život na zemi začal rozkvétat. Toho roku bylo jaro velmi kratičké, neboť sluníčko bylo tak dobře vyspané, že svým pálením brzy přivedlo léto a o to bylo tehdy léto delší a krásnější.

Od té doby si už dávalo sluníčko pokaždé moc dobrý pozor na to, aby se něco takového již vícekrát neopakovalo. Pořídilo si proto zlatý budík a ten si nyní každý den pravidelně natahuje, jen aby už nikdy nezaspalo! Pravidelně každý večer zapadá za hory a jde spát a stejně tak ráno se zase v ten svůj pravý čas probouzí a hbitě vstává. Je si totiž moc dobře vědomo toho, že má hodně zodpovědnou práci a jen na něm závisí celý svět. Už nikdy nechce selhat a tak se snaží to své sluneční poslání vykonávat co nejsvědomitěji ke spokojenosti nás všech.

Jak se zajíček se včeličkou spolu seznámili (březen, velikonoční svátky)

Alena Chudobová

Zimou zkřehlý zajíček, opustil svůj hájiček. Byl ještě tak maličký, rostl bez své matičky. Neznámou on cestou vyšel, něco na zub hledat si šel. Zpočátku byl samý smích, obdivoval padlý sníh. Hledal pole se zelíčkem, s jiným potkal se zajíčkem. Ten mu řekl: „Zající? Co máš ve své palici? Kdepak zelí v zimě v poli?“ zajíčka to tuze bolí, měl na zelí velkou chuť, šel ho hledat, buď jak buď! Sníh však všechna pole zavál, zajíc dělal proto kravál! Pláče, kvičí, bolí břicho, tak se těšil na zelíčko! Zajíc cítí velký hlad, venku zima, mráz a chlad! Svoje pacičky má zkřehlé, náhle vidí cosi vedle! Sotva ušel cesty půl, natrefil na včelí úl! Barevný byl celičký, uvnitř spaly včeličky. „To je krásný domeček!“ pomyslí si zajíček. „Kdopak tu v domečku bydlí? Čí je to krásné obydlí?“ byl zvědavý zajíček, nakouknul na krajíček! Neviděl však nikoho, tak se pustil do toho! Vydrápal ve dřevě škvíru, začal kousat v úle díru a když otvor vykousal, dovnitř se ním prosoukal. I když neměl zelíčko, bylo mu tam teplíčko. Do koutku si pěkně hupsnul, během chvilky v úlu usnul. Vzbudila se včelička, divila se celičká. „Jak se k nám do úlu dostal? Kdopak ho sem asi poslal?“ Pak potichu včelička, budila hned zajíčka: „Vstávej! Vzbud' se, zající! Tu nebydlí králíci! To je náš domeček, včelín! Nepohostíme tě zelím! Jedině bych mohla hned, dát ti ochutnat náš med.“ Zajíc hnedka vyskočil, med jej trochu zaskočil. S nadšením jej ochutnal, avšak med mu nechutnal! „Děkuji ti, včeličko, já raděj to zelíčko! Med se lepí na mou pusku, není podle mého vkusu!“ Vtom šel kolem úlu medvěd, dnů prý nejedl už devět! Do včelínu hlavu strčil, zajíc už se před ním krčil! Medvěd v úlu? Achich běda! Včelka bzučí na medvěda! Vždyť ten by jim mohl hned, zbaštit všechnen jejich med! Včelka budí všechny včely, zajíček se třese celý. „Vzbud'te se mé sestřičky! Vystrčte své jehličky! Medvěd se nám na med chystá, sní nám všechnen, jsem si jistá! Med nám zbaští a co více? Chystá se i na zajíce!“ Medvěd hladově už bručí, kolem něho včelky bzučí, nad medvědem plno jich, začal útok! Pích a pích! Medvěd dostal žihadlo, hned ho utéct napadlo! Prchá odtud, peláší, div se za ním nepraší! Roje včel se medvěd bál, mazal z úlu co nejdál! Včelky svůj med ubránily a zajíčka zachránily! Od té doby včelička měla ráda zajíčka. V létě oba v jetelí společně se veselí! Zajíc baští lístečky, včelka hledá kvítečky, z vonných květů ze všech sil, sbírá pilně všechnen pyl!

ilustrace: Martina Macháčková

Jaro (březen, příchod jara)

Marcela Schejbalová

Hurá, jaro už je tady,
zelenat se začnou sady,
hlínou bude vonět zem,
Jaro je tu, pojd' te ven!

Sněhule i rukavice,
odložíme do police,
uklidíme lyže, běžky,
oprášíme koloběžky.

Kola, křídly, tříkolky,
vytáhneme na dvorky,
budeme hrát kuličky,
pozdravíme jirčičky.

Vykutálíme ven míče,
pohladíme petrklíče,
zamáváme sluníčku,
pošleme mu písničku.

Hurá, jaro už je tady,
rozkvetou nám louky, sady,
sluníčko nás bude hřát,
pojd' si s námi, pojd' si hrát!

Fialka (březen, květiny na jaře)

Alena Chudobová

Fialka se pyšní květem,
jejíž vůně vládne světem,
intenzivně krásou voní,
ranní rosa padá do ní.

Květ fialky z trávy kouká,
je jím plný les i louka,
drobný kvítek všem je známý,
jeho vůně mnohé mámí.

Violky, kvítečky něžné,
fialovomodré, sněžné,
svoji něžnou krásou hýří,
všude kolem vůni šíří.

Po sprše jarního deště,
libá vůně vzrůstá ještě,
slunce zjasní jemný kvítek,
nejdrobnější z vonných kytek.

Tulipán (březen, květiny na jaře)

Alena Chudobová

Říká se, že vonná růže,
svoji krásou všechny zmůže,
královnou je mezi květy,
je tomu tak po staletí.

Mezi květy je i pán,
nese jméno tulipán,
přenádherný má svůj květ,
umí krásu rozvíjet.

Svoji pestrou barvou hraje,
potěšení v každém zraje,
dává radost, nosí štěstí,
přestože květ lítost věští.

Z tulipánů kytice,
těší srdcí tisíce,
uvnitř květu kouzlo skryté,
hlídá poupě nerozvitě.

Říká se o tulipánu,
k bohatství, že kryje bránu,
jeho květ je všemi znám
modlitbu pro tulipán.

Skřivánek (březen, přilet ptáků)

Alena Chudobová

Jarní slunce, svěží vánek,
s teplem vrací se skřivánek,
letí v dáli lesem, polem,
mává křídly nad topolem.

Skřivánčí svou píseň pje,
nad hlavou mu větřík vje,
jeho tóny zvučně zní,
jaro vrátilo se s ním.

Na topole sedí vždycky,
píseň zpívá melodicky,
pje št'astně, zpívá rád,
jaro mu je kamarád.

O lásce své písne píská,
srdce všech si pěním získá,
každý den, když slunce svítá,
skřivánek jej písni vítá.

Květ Sněženky (březen, květiny na jaře)

Alena Chudobová

Na dveře již jaro t'uká,
sníh odtává, led už puká,
mokrý sníh pod sebou skrývá
jara květ, jenž prvním bývá.

Poupátka pod sněhem trčí,
kvítečky se k zemi krčí,
květy mají barvu sněhu,
odkrývají krásu, něhu.

Ve sněhu se kvítek bělá,
potěšení lidem dělá,
i když sníh je ještě venku,
jaro dýchá na sněženku.

Květ sněženky bílý, malý,
krásu jara poodhalí,
sněženky ten čistý květ,
začíná se rozvíjet.

Ve sněžence sněhobílé,
probouzí se jarní chvíle,
ve sněženkách dřímá kouzlo,
ze sněhu do trávy vklouzlo.

Sněženky jsou kvítky něžné,
vyrostlé v pokrývce sněžné,
z poupátek se rozvil květ,
voní jarem, těší svět.

Čapí láska (březen, přilet ptáků)

Alena Chudobová

Na svatého Řehoře, čáp nám přistál ve dvoře,
zobákem o sebe klapal, do potoka si to šlapal.
Chvilí po břehu jen chodil, v tom se vodním tokem brodil,
v potoční si vodě hovil, ryby, žáby si v ní lovil.

Zbarvený je ten čáp černě, každý rok přilétá věrně,
je to čápů vzácný druh, na bříše má bílý pruh.
Letos se k nám opět vrátil, přes rybník si cestu zkrátil,
hnízdo postavil si v lese, do něj od vody se vznese.

Tento rok se právě nyní, poznal s čapí přítelkyní,
dřív netušil, že ho trápí, nepoznat svou lásku čapí.
On je černý, ona bílá, kráčí před ním, jako víla,
pak se spolu oba vnesou, do svých srdcí radost vnesou.

Každé ráno v plné kráse, objev í se u nás zase,
naučení na tu vodu, potokem se brodí spolu.
Jeho čapí přítelkyně, své hnízdo má na komíně,
u vody se spolu schází, na svou čapí lásku sází!

Zelená tráva (březen, květiny na jaře)

Alena Chudobová

Ve svěží zeleň roste tráva,
v níž chudobky se bělá květ,
kde se stébly si větřík hrává
a je ní pokryt celý svět.

Té trávy šat se k zemi skromně krčí
a zemi hřeje svojí příkrývkou,
z níž kvítky prosté hrdě trčí
a ranní rosa studí zálivkou.

Na listcích trávy se stříbrem rosa třpytí,
jíž kapičky je mokrem orosí,
ta svěží zeleň vlhrou svítí
a slunce suší kapky od rosy.

V zelené trávě bdí včelky, hmyz i motýli,
kde poletují a hledají svůj květ,
ta vůně libá v ní živočichy rozptýlí
a z květu přelétnou na květ.

Květ smetánky se v trávě hrdě žlutí,
a slunce jas ho svitem pozlatí,
zeleň svou krásou láká k povšimnutí,
a pohled klidem duši pohladí.

Sluníčko už svítí (březen, příchod jara)

Miroslava Tomášková

Na obloze ani mráček,
venku pláče sněhuláček.
Sluníčko už svítí,
roste první kvítí.
Co se to tu stalo?
Blíží se k nám jaro!

Kamarádi (březen, velikonoční svátky)

Miroslava Tomášková

Hopsá zajíc v jetelíčku, čeká tady na včeličku.
Budou si tu hrát, taky hodně smát.

Jak uteče hodinka, čeká na ně svačinka,
pro zajička mrkvička, pro včeličku kytička.

O uloupené mašince (duben, doprava)

Alena Chudobová

Ve středu jednoho malého městečka stojí staré, vlakové nádražíčko, které bylo obohaceno o jednu zbrusu novou, červenožlutou mašinku. Pan strojvůdce se zaradoval, jak pěkná lokomotiva mu byla přidělena a pomyslí si: „Jé, taková parádní mašinka, já se ale mám! To si mi to bude, panečku, kočírovat, jen co je pravda!“ a už se těšil a nemohl se dočkat rána, kdy bude smět svoji novou mašinku poprvé řídit a povalí s ní rychle, jako vítr po kolejích hurá vpřed! Jenomže se těšil zbytečně, neboť se své pěkné mašinky ráno už nedočkal. V noci se totiž začaly dít na kolejích prapodivné věci! Nová mašinka rázem celá jakoby ožila a začala si dělat, co chce! Usadil se v ní totiž vlakový démon Koleják a začal se chovat, jako by se právě vyklubal z divokých vajec!

Byl nazlobený, že nemá mašinka k sobě připojený ani jeden vagón a tak se zkrátka rozhodl, že s ní odjede sám! Na koleje vůbec nedbal a hned o kousek dál z nich šikovně vykolejil. Namířil si to rovnou směrem do hor. Nejdříve ujížděl s mašinkou podél kolejí, ale hned krátce na to prudce zatočil a namířil si to do prudkého kopce. Poté sjel kopec rychle zase dolů, jako velká voda a už si to s uloupenou mašinkou uháněl přes pole dozadu k lesu.

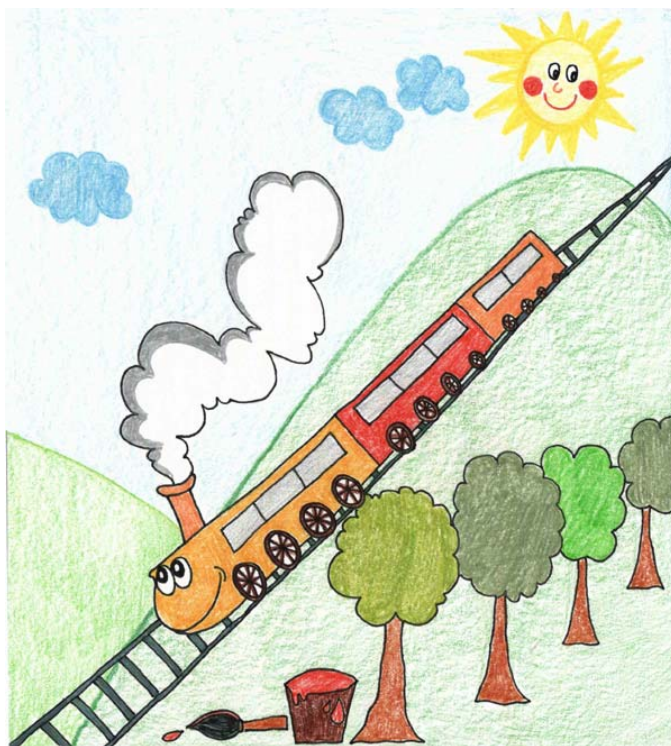
Cestou přejížděl různé hrbolky, hromady kamení, veliké šutry, boural oplocení, povaloval věci a narážel do stromů. Přejížděl přes packy i ocásky těm různým zvířátkům a prudce vybíral zatačky, jen aby všem ukázal, jak umí řídit. „Já Koleják jsem, panečku, skvělý řidič, ten nejlepší ze všech, to budete všichni čubrnět!“ Namlouval si vlakový démon, ale naštěstí byla venku tma a nikdo ho nezpozoroval.

Mašinka se cestou tou jeho zbrklou a neopatrnou jízdou celá otloukla, odřela si svou pěknou barvičku a rozbila si světla, jak divoce s ní Koleják valil! Tolik se těšila, jak si to bude opatrně uhánět světem pěkně po kolejích, potáhne za sebou vagóny plné cestujících a namísto toho si ji přivlastnil ten zlý démon a celou ji takto zřídil. Mašinka proto celá zesmutnila a netoužila po ničem jiném, než po návratu zpět na své nádražíčko, kam se tolik těšila. Nic ji to však nebylo platné, neboť ten chvíli neposedný démon ji vůbec, ale vůbec neposlušal! Chtěl mít mašinku jen pro sebe a pořádně se v ní vyřádit. Netrvalo dlouho a mašinka jezdila po horách přesně tam, kde měl Koleják namířeno.

Všude byl již poprašek čerstvě napadaného sněhu a ubohé mašince klouzala v tom kopci kolečka. Nemohla ty prudké svahy vyjet a její malá kolečka se jí stále protáčela. O to větší však na ni dostal démon Koleják zlost a začal se hněvat. „No tak, jeď, dělej, zaber přece a pohni si!“ pobízel Koleják mašinku a hnal ji stále výš a výš. Ta už byla úplně zoufalá a dostávala jednu ránu za druhou. Bourala skály, kácěla stromy a rozbila si sklo ze všech oken. Byla celá poničená, dotlučená a démon Koleják ji nepřestával hubovat. Nakonec se ještě k tomu celá převrátila z prudkého kopce dolů a zřítíla se rovnou do jezera, které stálo přímo pod skálou. Konec peskování, konec popohánění, konec divoké a hrůzostrašné jízdy! Zlý démon Koleják se ve vodě naštěstí utopil a ubohá, zřízená mašinka se ponořovala a dopadala až ke dnu hlubokého jezera.

Ještěže tento nešťastný osud mašinky zpozoroval náhodný kolemjdoucí, který se nestačil divit. Hleděl totiž zesponu nahoru na mašinku, jako na nějaký zázrak, neboť ještě jakživ neviděl lokomotivu takto řádit a prohánět se po horách a ještě k tomu bez strojvedoucího, protože démon Koleják byl lidskému oku neviditelný. „Pro pána krále, vždyť ta mašinka jede úplně sama? Patří přece na koleje, tak co dělá tady v horách?“ nestačil se divit, neboť byl shodou okolností i on bývalým panem strojvůdcem, nyní již na zaslouženém odpočinku. Měl proto ke všem mašinkám a vláčkům velmi kladný vztah.

Pospíchal hned do vedlejší vesnice pro pomoc, kde zalarmoval několik mužů, kteří pomocí náležitých techniky mašinku z vody vytáhli ven a vyprostili ji na břeh jezera. „Takto poničenou a zdevastovanou mašinku nikdo z nás ještě jakživ neviděl.“ usoudili všichni ti pánové, kteří ji zavezli do nedaleké opravy.

ilustrace: Tereza Bartošová

Za to všechno však mohl právě vlakový démon Koleják a jak se brzy ukázalo, byl za všechno to své zlo, které na mašince napáchal jaksepatří potrestán. Utonutého Kolejáka vytáhl totiž z jezera anděl železnic, který jej proměnil ve štětec, který musel za trest celou tu poničenou mašinku pěkně kousek po kousku znovu natřít červenou a žlutou barvičkou, jen aby byla zrovinka tak pěkná, jakou bývala předtím. Netrvalo dlouho a mašinka zase celá zářila novotou. Byla odvezena na vlakové nádraží přesně tam, kde původně patřila. Tam ji umístili opět na koleje, kam každá lokomotiva patří. Teprve nyní cítila mašinka naprostou úlevu, spokojenost a radost, neboť již ani nedoufala, že se jí to ještě někdy povede a setká se se svým přiděleným panem strojvůdcem.

Hnedka druhý den ráno k ní zapojili pět vagonů a přešťastná mašinka v novém kabátě se rázem celičká rozzářila! Konečně se mohla rozjet po kolejích, kde ji řídil hodný pan strojvůdce, který s ní jezdil opatrně a velmi pozorně. Náhle si mašinka připadala tak užitečná, potřebná i nezbytná a její zábavná jízda se pro ni znovu stala velkým potěšením. Jedině tak mohla být konečně zase šťastná. Byla ráda, že se toho zlého démona Kolejáka jednou provždy zbavila a to nejen ona, ale spolu s ní se radovaly i všechny ostatní vláčky.

Dnes už je mašinka poměrně stará, avšak slouží dobře a po kolejích si to uhání svižně a zvesela stále dál, jako nějaká mladice. A kdo ví, možná jednou svezde po kolejích i vás, děti, a pak si na tuto pohádku jistě rádi vzpomenete.

Čaroděj Krutoděj (duben, pálení čarodějnic)

Alena Chudobová

Daleko, předaleko a kdoví, jestli ne ještě o kus dál, žil kdysi velice mocný čaroděj, který se jmenoval Krutoděj. Nejenže byl tuze zlý, krutý a ke všem nemilosrdný, byl také šíleně ohyzdný a to tak, že svou ošklivostí vystrašil úplně každého až téměř k smrti. Byl postrachem všech živých a sám čaroděj to o sobě moc dobře věděl. Snad právě proto se po určité době převtělil v černožlutého papouška a jen v téže podobě vlétal mezi všechen lid a svou pravou tvář už nikdy nikomu neukázal.

Nikdo však netušil, že si čaroděj svoji podobu takto z ničeho nic změnil a tak se o něm brzy začalo všude šuškat, že nadobro zmizel ze světa. Konečně se ho přestali všichni obávat a mohli tak začít beze strachu žít a pohybovat se i v místech, kde čaroděj sídlil. Krutoděj však o to víc všechny sledoval a zaslechl pokaždé všechno, co se jen o něm kde šustlo. Jako pták si nyní na všechny dovoloval ještě víc. Nenápadně pokaždé proletěl oknem do příbytků lidí, uschoval se na bezpečné místo, poslouchal a pomyslel si jen tak pro sebe: „No jen počkejte! Kdo si vezme moje jméno jen do úst, toho hnedle jaksepatří potrestám nebo proměním v něco ošklivého a rozdrťím vše, co mi jen do cesty přijde.“ Již dlouhou dobu si pomýšlel na princeznu Esmeraldu ze Smaragdového království, která byla všemi známá svojí nepopsatelnou krásou a urozeností.

Krutoděj totiž celá léta zoufale toužil po svém synovi, aby tak mohl jednou mít svého nástupce. Obával se však toho, aby po něm nezdedil jeho ošklivost, proto si chtěl vzít za ženu právě princeznu Esmeraldu a doufat, že jeho syn získá alespoň kousíček krásy po ní. Konečně dosáhla jeho vysněná princezna své plnoletosti a nastal čas k pomýšlení na vdavky, na což Krutoděj již dlouho čekal. Každý den jí tajně vlétával do komnaty a pokládal jí na postel zlaté prsteny a šperky, jen aby si získal její srdce. „Jé, taková nádhera! Kdybych tak jen věděla, kdo mi všechny ty okouzlující dárky nosí?“ ptala se sama sebe polichocená a krásou zaskočená princezna.

Jednoho dne se potají schovala za záclonku a vytrvale vyčkávala, co se bude dít. Netrvalo dlouho a čaroděj v podobě ptáka vletěl opět dovnitř a ve svém papouščí zobáku držel zlatý prsten s rubínovým očkem a vtom princezna vykoukla! Krutoděj hnedka vyletěl oknem ven, jako nějaká rychlá střela, ale Esmeralda jej prosebně volala zpět. „Vrat' se, ptáčku, neboj se mě, já ti přece neublížím!“ a tak se čaroděj tedy vrátil a posadil se princezně na okno. Ta si ho hladila a zeptala se: „Kde bereš, ptáčku, všechny ty poklady?“ a náhle se zarazila, neboť k ní Krutoděj promluvil lidskou řečí. „Jsem zakletým, krásným princem, který se stal obětí zlého černokněžníka, jenž mě takto navěky zbavil mé krásné tváře.“ nakukal lživě princezně. Té bylo toho ubohého prince tuze líto a o to víc si nyní získal její srdce.

Brzy se do něho dokonce zamilovala. Její láska k němu byla tak silná a upřímná, že zanedlouho prohlásila, že se stane jeho ženou, i když je zakletý v papouška a právě na to Krutoděj čekal. Řekl, že jí vezme k sobě na zámek a tak ho bláhová princezna slepě následovala, až došla rovnou na jeho hrad, kde čaroděj sídlil. Teprve tam jí odhalil svou pravou tvář a ukázal svou krutost. Ubohá princezna vykřikla úlekem a okamžitě chtěla vzít zpátky své slovo k souhlasu se zasnubami a řekla: „Jsi zlý, čaroději! Oklamal jsi mě a podvedl a to se přece nedělá!“ pověděla zklamaně a tím se jí znelíbil snad ještě víc, ovšem Krutoděj trval na svém. Přinutil ji k sňatku a basta a právě tím jí dočista zničil a zhnusil celý její život. Byl k ní tuze ošklivý a hrubý, avšak Esmeralda se ho bála natolik, že ho raději na slovo poslouchala, jen aby jí neublížoval ještě víc.

Za rok přivedla na svět miminko přesně tak, jak si čaroděj usmyslel. Jenomže se nenarodil čarodějem tolik očekávaný syn, nýbrž dcera a tím veškerá krutost v čarodějovi přímo přetekla! Rozzlobil se na Esmeraldu tak, že ji ve vzteku proměnil ve velkou, ošklivou myš a svou maličkou dcerku ve slizké, malé háďě. Sám se znovu převtělil do své ptačí podoby a háďě zlostně sezobl a spolkl. Vystrašená Esmeralda v podobě myši jen taktak, že zavčas stačila utéct, jinak kdoví, co by s ní Krutoděj ještě zamýšlel a provedl? Takový krutý osud si tak hodná a krásná princezna tedy rozhodně nezasloužila, no jen řekněte, děti?

Ovšem našťastí to nakonec dopadlo všechno moc dobře. Jeden neznámý střelec jednou Krutoděje střelil a v tu chvíli dostal svou odplatu za to všechno své zlo, které po světě napáchal. Jeho kouzelná moc tím byla navždy zlomena a princezna Esmeralda se opět stala tou krásnou princeznou a mohla se tak konečně vrátit na zámek. Brzy si našla hodného ženicha, byla svatba, zazvonil zvonec a této pohádky je konec!

ilustrace: Lucie Robová

Chlouba políčka (duben, sázíme sazenice)

Alena Chudobová

Zaseté obilí na poli nelení,
hrdě se rozsáhlý lán sytě zelení,
obilí hustí se jako ta tráva,
kde z jeho stébly větrík si hrává.

Sotva se narodí voňavé klásky,
vítr je pročechrá, jako ty vlásky,
slunce jej prozáří zlatem, nechť zraje,
vzácného obilí širé jsou kraje.

Políčko pyšné je na zlaté klásky,
které v něm dozrály jak kouzlo lásky,
zlatavé obilí ulehá, šustí,
droboučká zrníčka klásky nám pustí.

Sečené políčko dá zlaté zrní,
vzácnými zrníčky sýpky se plní,
na svoji úrodu pyšné je políčko,
jelikož sklidilo jakostní zrníčko.

Kvetoucí zahrada

(duben, strom splněných přání)

Alena Chudobová

V uších slyším něžnou větu,
když jsou stromy v plném květu,
zahrada se krásou pyšní,
květem jabloní a višní.

Pobyt v zahradě je milý,
jak sníh padá lístek bílý
něžnost květů jemně voní,
včely pyl v těch květech honí.

V korunách, kde větrík věje,
na větvi drozd píseň pje,
zelená je tráva sytě,
smetánka se žlutí skrytě.

Kvetoucí strom pohled hřeje,
dodat radost srdcím přeje,
příroda nabízí lidu,
dopřát krásou květů klidu.

Paní obloha (duben, naše planeta)

Markéta Spáčilová

Večer princeznu je tmavou,
má šaty jak kus sametu,
rej hvězdiček nad hlavou,
na čele zlatou kometu.

Ráno má zas jinou tvář,
a den jí modré šaty obléká,
z obláček vějíř a na líci zář,
cesta za princem je ještě daleká.

Kdo že je jejím princem?
S kým vstává zas a chodí spát?
Večer měsíc, ráno zlaté slunce,
to už bys měl ale dávno znát.

O chytrém šnečkovi (duben, jaro v trávě)

Alena Chudobová

Slimák s růžky, to je šneček, táhne všude svůj domeček
a pod tou svou ulitou, pohádku má ukrytou.
Dnes vám slimák příběh poví o šnečkovi Kusendovi,
který chtěl být, jako vlak, rychle jezdit zrovna tak.

Toužil valit, jako vláček, nechtěl pomalu se vláčet!
Pozoroval, jak ten vlak, jezdí rychle, jako drak.
Nechtěl ani na chvíličku, táhnout se tak pomaličku,
byl to koumák, proto vskutku, vymakal si šnečí budku.

Přípevnil k ní kolečka a už jezdil z kopečka!
Cestující přepravoval, do své ulity je schoval.
Zpočátku byla jen zkouška, svezl berušku a broučka,
potom mravence a mušky, pyšně vystrkoval růžky.

Cestoval s ním i čmeláček, šnek ujížděl, jak vláček,
nastoupila včelička, byla šťastná celička.
Čmelák řekl: „Milý šnečku, to by chtělo mít i vlečku!“
tak Kusenda, chytrý šneček, prodloužil si svůj domeček.

Našel prázdnou budku šnečka, posloužila mu, jak vlečka,
za tu svou ji přípevnil, sedátka v ní upevnil.
Za sebou tu vlečku táhl, snažil se, aby to zvládl!
Kusenda má síly za tři, obrovský mu obdiv patří.

Do kopce se vždycky zpotil, chtěl, aby ho každý fotil
a když z kopce sjížděl nazpět, usmíval se šťastně na svět.
Kusenda se hrdě tváří, chtějí s ním jet tři komáři,
mandelinky, cvrčci, broučci, červík, vosa i pavoučci.

Všichni do vlečky si lozí, Kusenda je hrdě vozí,
jezdí s nimi celý den, splnil se mu jeho sen!
Dnes je šneček známý všemi, oblíben je v celé zemi,
chtěl být rychlý, jako vlak dneska jezdí právě tak!

Ztracená ponožka (květen, tady jsem doma)

Kamila Urbanová

Byly jednou dvě ponožky. Jedna levá a druhá pravá, tak už to přece bývá. Patřily malé Adélce, která je měla ze všech svých ponožek nejraději. Ponožky byly krásně žluté jako sluníčko a na sobě měly velké červené jahůdky.

Adělčina maminka měla jednoho dne plnou pračku prádla. Vyprala s prádlem i Adělčiny ponožky. Co se ale nestalo! Maminka jednu ponožku zapoměla v pračce!

Pravá ponožka visela na šňůře a vytahovala se a napínala v naději, že někde uvidí svoji levou kamarádku.

A když se vám tak natahuje a natahuje až se celá napne, najednou „PRÁSK“ utrhla se se sevření kolíčku na prádlo a už leží na zemi v trávě.

ilustrace: Tereza Bartošová

Pod šňůry přišel náhodou pesek Hafík, který v trávě něco hledal, nějakou stopu. Jeho čumáček vyčenichal spadlou ponožku. Ponožka volá „POMÓCI, POMÓCI!“, ale nikdo její jemný hlásek neslyší. Hafíka po malé chvílce přestává bavit hraní si s mokrou ponožkou a nechává ji pohozenou v trávě. Ponožka si oddechla, ale jen na malou chvílku. Přichází maminka s košem a sbírá suché prádlo. A naši ponožky, pohozené opodál v trávě, si vůbec nevšimla! „HALÓ TADY JSEM, TADY NA ZEMI!“, volá ponožka ze všech sil. To její volání jí ale nebylo vůbec nic platné. Maminka odchází domů s plným košem prádla.

Sluníčko se schovalo za kopeček a zešeřilo se, až najednou byla všude tma. Pravá i levá ponožka měly nelehkou noc. Byla jim zima. Pravá byla celá mokrá od ranní rosy a ta levá zůstávala bez povšimnutí stále mokrá v pračce.

Maminka dává druhý den do pračky další prádlo a přitom tady nachází i onu zapomenutou ponožku. „A kdepak je druhá?“ Maminka hledá, hledá, ale nenajde. Nenašla ji ani uplakaná Adélka, která si ji chtěla zrovna vzít do školky. „Zítřka ti koupím nově“, slíbje Adélce maminka.

Na druhý den kupuje Adélce ty samé ponožky, raději hned dva páry úplně těch stejných, žlutých s jahůdkami. Adélka měla z ponožek obrovskou radost. Ale sotva mamince poděkovala, už utíkala na zahradu, hrát si s pejskem Hafíkem.

Adélka s Hafíkem běhají, dovádějí a koulejí se spolu v trávě. Když tu Adélka najednou objeví onu ztracenou ponožku. „Jéjé, tady jsi ty moje ztracená jahůdková ponožko! To se budeš divit, maminka ti koupila kamarádky, uvidíš!“ A už běží s ponožkou domů pochlubit se mamince.

Maminka ponožku vyprala. Sluníčko jí usušilo. A pak už pospíchala do šuplíčku k ostatním ponožkám. Obě staré ponožky měly velkou radost ze šťastného shledání. A úplně největší překvapení ponožky zažily tehdy, když objevily, že mají další sestřičky - dvojčičky. To bylo veselo v šuplíčku! Ponožky si spolu všechny povídaly a povídaly až do samotného rána.

Kterápak asi ponožka bude mít zítra to štěstí a půjde s Adélkou zítra do školky? Určitě to bude ta žlutá s červenými jahůdkami, to víme děti jistě už dnes.

Jak ovečka zachránila kozu

(květen, domácí zvířata)

Alena Chudobová

U farmáře v domečku
pro kozu a ovečku,
tam se zjevil znenadání
hladový vlk zasvítání.

Ovce s kozou ještě spaly,
příchod vlka nevnímaly.
Vlk otevřel tlapou vrata,
skočil dovnitř nato tata!

„To je kořist! Kozu, ovce!“
řek’ si vlk, když našel, co chce.
Vlk už samou chutí slintá,
obě čeká jeho finta.

Vlk už svoje zuby cení:
„To budu mít posvícení!
Už se těším, jak je slupnu,
pak si s plným břichem schrupnu!“

Potom hned na kozu skočí,
ovce otevře své oči,
řekne koze: „Bé, bé, bé,
najdu pomoc pro tebe!“

Zatímco vlk kozu trhá,
ovečka k farmáři zdrhá,
křičí nahlas: „Bé, bé, bé,
já mám vlka u sebe!“

Ubohou tam kozu trhá,
farmář se pro pušku vrhá.
Nabytou popadne hnedka,
žene rychle, jako fretka!

Namíří a vlka střelí,
ten upadne k zemi celý.

Koza je našťestí živá,
jen se vystrašeně dívá,
celá bolestí se vrtí,
vždyť o vlasek ušla smrti!

Vtom se zlý vlk náhle probral,
nohy na ramena nabral!
Pryč tam z chléva vyrazil,
div se celý nesrazil!

Pelášil pryč ze všech sil,
výstřel ho moc vyděsil,
zasáhl jej však jen trošku,
vlk měl zraněnou jen nožku.

Farmář o kozu se staral,
bolístky jí mastí mazal,
dal koze lék hojivý,
rány se jí zhojily!

Krátce nato kozička
byla, jako rybička!
Zdravá, čilá, jako dřív,
zase ožil jejich chlív.

Kozu s ovcí hlídá dnes
zkušený ovčácký pes.
Na pastvu je vodí pásat,
nemusí se strachem třásat.

Pes obě dvě dobře střeží,
vlk si na ně troufne stěží,
pes spí s kozou v domečku,
chrání ji i ovečku.

Kdyby tehdy ovečka
nevyběhla z domečka,
kdyby pro pomoc hned nešla,
jistě by tam koza poslala!

Pak by vlk sněd’ i tu ovci,
vždyť vlci jsou skotu lovci!

O kočičce v botičkách (květen, domácí zvířata)

Alena Chudobová

Přáním malé kočičky, bylo nosit botičky,
toužila mít boty z plyše, našlapovat chtěla tiše.

Jméno měla Nelinka, byla ještě malinká
a už zatoužila jít, nechat botičky si šít.

Vydala se do Lhoty, prosit ševce o boty,
ten jí řekl, že nemůže, šil botičky jen z kůže.

Kočička nešťastně pláče, bosá travou nazpět skáče.
Po botičkách marně touží, pro to přání své se souží.

Vtom se potká s Madlenkou, s tou nejlepší švadlenkou,
ta ušije boty nové, pěkné, měkké, semišové.

Radost z nich má kočička, přest'astná má očička.
Řekne: „Díky, Madlenko, má nejlepší švadlenko!“

„Botičky se budou hodit, Papučák až bude chodit!“
„Tlapička se do nich vejde, avšak chodit mě v nich nejde!“

Chce udělat první krůček, upadne a začne skučet,
zakopne o polínko, odře si své kolínko.

Nešťastně se Nelinka, kouká na svá kolínka,
zranila si celou nožku, nemůže jít, ani trošku.

Posadí se do trávy, slzy se jí kutálí,
dolů hlavičku svou sklopí, pláče, v slzičkách se topí.

V nových botách chtěla kráčet,
teď se musí v slzách máčet,
nožička jí tuze bolí,
lízáním svou ránu hojí.

Vtom jde kolem staříček, pohádkový mužiček,
vidí smutnou kočičku, která líže nožičku.

„Proč je kočička tak smutná? Má pomoc tu bude nutná!“
Pomyslí si mužiček, všimne si těch botiček.

Vidí, že má botičky, bez šňůrek i tkaničky,
kočička se mu moc líbí, pomoc svou jí proto slíbí.

Má kouzelný čáryfuk, Řekne: „Čáry, máry, fuk!“
pak do něho třikrát foukne a na kočičku jen koukne.

Rázem milá kočička, přest'astná je celičká,
uzdravenou má svou nožku, nebolí už ani trošku!

Poděkuje mužičkovi a už v botičkách si hoví,
bačkůrky jí teplem hřejí, vykračovat už si přejí.

Nelinka hned v botách kráčí, na vše strany hlavu stáčí
v botičkách svých hrdě šlape, podrážka jen tiše klapce.

Tlapičky si v botách hrála, přesně takové si přála!
Pyšně sobě vykračuje, cestou světem pokračuje.

Konečně má kočička, spokojená očička,
splnila si svoje přání, v botách chodí bezustání.

Od té doby kočička, kráčí světem v botičkách,
až je zničí, zase nové, pořídí si semišové.

Dneska už je Nelinka, svým kot'átkům maminka,
pro všechny své dětičky, nechá zas šít botičky!

Sestřičky kočičky (květen, domácí zvířata)

Miroslava Tomášková

Dvě sestřičky kočičky
chtěly nové botičky.
Tak na svoje tlapičky
natáhly si střevíčky.

Nocí šly a klapaly
myšky se jim vysmály.
A tak zase kočičky
sundaly si střevíčky.

Nocí šly zas tichounce
plížily se lehounce.
Myšky se už nesmály
kočiček se moc bály.

Jak se myšky hádaly o sýr

(květen, domácí zvířata)

Alena Chudobová

Myškám bylo zima venku,
chtěly domů na chvílenku,
tak v celé své nádheře
vhrabaly se pod dveře.

A pak tiše, hupky dupky
vyšplhaly všechny schůdky,
prolezly do předsíně,
vůně táhla z kuchyně.

„Ach, tady to krásně voní!“
myškám chutě už se honí,
z kuchyně se vůně šíří,
rovnou tam si myšky míří.

Nejdřív vlezly pod lavici,
bály se prý kočky Míci!
Co kdyby ta byla doma?
To by byla pohroma!

Naštěstí je venku Míca, myšky láká s masem mísa,
talíř sýru, chutné Nivy, myškám sbíhají se sliny!
Myšky vyšplhají výš, z hora už jsou jídlu blíž!
Všude samé laskominy, talíř plný uzeniny!

„To by měly vidět krysy,
jak jsou všeho plné mísy!“
řekly si hned obě myšky,
mlsně dívaly se z výšky.

Z všech těch dobrot vůně táhne,
myškám čumák to protáhne!
Nečekají na nic již,
vrhnou se k těm mísám blíž!

A hned během chvílinky
pustí se do slaninky,
salám, šunku, špíček hryží,
okusí i maso s rýží!

Myšky cítí slast a mír obzvláště, když najdou sýr!
Nakrájené jsou ho plátky, ze stolu však musí zpátky!
Právě vešla paní domu, v náručí má kočku k tomu!
Paní domu šramot slyší, kočka cítí pach z těch myší!

Ohrožen je myší mír zrovna, když si našly sýr!
Popadnou ho z toho stolu, už jej nesou obě spolu!
Začnou běhat tam a sem, z domu musí rychle ven
dříve, než je chytí kočka, myšky strachem kulí očka.

Táhnou s sebou sýru plátky,
musí odtud prolézt zpátky!

Jedna druhou myšku jistí,
ta kus sýru ukořistí!
Šťastně s úlovkem jsou venku,
stihly to včas! Za chvílenku!

Radují se myšky obě,
hody slibují hned sobě,
jenže náhle se jim zdálo,
že je toho sýru málo!

Každá ho chce pro sebe,
zle koukají na sebe!
Chamtivě se osočují,
sýr ze všech stran okusují.

V sýru samé jsou hned díry, nejsou toho stejné díly!
Každá myš se na sýr vrhá, z plna hrdla kusy trhá,
co nejvíce pro sebe, vtom se vrhnou do sebe!
Už se perou, nastal boj, moc se hryžou, achich oj!

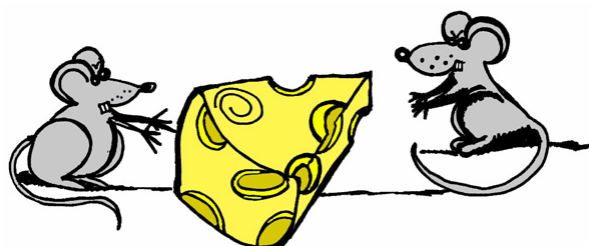
Na sebe se vrhají, kožíšek si trhají!
Hádají se o kus sýru tak dlouho, než ztratí sílu.
Nakonec se myšky dozví, jak moc chutnal myšákovi,
neboť zatím, co se praly, myšák jim kus sýru sbalil.

Rychle sbalil,
pryč s ním valil!
Když bylo u konce bitky,
měl už sýru pouze zbytky!

Myšák se moc olizoval,
prázdnou pusku ukazoval,
prý pořádně vyhládnul
a nyní si pošmáknul!

Myšky na něj měly zlost,
neuměly říct si dost!
Mohly se ním přecpat málem,
teď se smířovaly s málem.

Tak by rády sýr si daly, jen kdyby se nehádaly!
Nyní lezou na ty hody, nanejdvýš jen do hospody!
Tam však pivařů je chasa, méně sýru, méně masa
a tak myšky cítí vztek, neb tam voní pouze špek!

ilustrace: Lucie Robová

Popletený sen (květen, tady jsem doma)

Marcela Schejbalová

Na kraji lesa, nad strání,
poskakují dva klokaní,
ve velké klokaní kapse,
mají dva umouněné chlapce.

Hned vedle vidím zajíčka,
ten vyklubal se z vajíčka,
nahore, nade mnou na větví,
sí chrochtá párek koroptví.

Medvěd jako sova houká,
Kapr na něj z nory kouká,
Vlčice šeptá vlkovi do ouška,
předevčírem kmotra liška, porodila kolouška.

Jsem z toho trochu zmatený,
když vidím lézat jeleny,
a navíc jedna veverka,
plazí se jako ještěrka.

Najednou slyším mámin hlas,
Honzíku, vstávej, už je čas!
Maminko já měl divný sen,
ještěže už je zase den!

Konvalinka (květen, mamčin svátek)

Alena Chudobová

Až já najdu konvalinku,
dám ji k svátku pro maminku
vím, že se jí tuze líbí,
potěšení mámě slíbí,

Na větvíчке tenké cinká,
malá, bílá konvalinka,
stéblo plné zvonečků,
z poupátky u konečků.

U sebe těch stébel mnoho,
kytička je něžná z toho,
kolem ní se zelenají
lístky, jež jí kouzlo dají.

Konvalinku les si brání,
příroda ten kvítek chrání,
její vůně, libá krása,
měsíc květen jaro hlásá!

Rodina (květen, moje rodina)

Alena Chudobová

Rodina je okruh lidí, co si do svých srdcí vidí,
jež za jeden provaz táhnou, do ohně za blízké sáhnou.

I když pálí mráz a zebe, spoléháme se na sebe,
za ruku nás s láskou chytí, i když slunce nezasvítí.

Rodina je vzácnou knihou, v které k sobě listy tihnou,
napsaná je písmem zlatým, upřímnost je slovem svatým.

Rodina je pro nás darem, teplým létem, něžným jarem,
jako kvítek s libou vůní, borový les, jež tu šumí.

Řekou je, jenž čaruje, mráz, jež okna maluje,
domem, který pevně stojí, dítě, co se ve tmě bojí.

Pod nohama půda pevná, přátelství, jež zradu nezná,
hnízdo, kde jsme rádi spolu, u jednoho, že jsme spolu.

Rodina je základ štěstí, bezpečí a domov se ctí,
kde nám každý rozumí, zradit, kdo nás neumí.

Rodina je to, co máme, jen s ní v klidu usínáme,
a to, jež nás k sobě svádí, lpí v tom, že se máme rádi.

Maminka má svátek (květen, den matek)

Kamila Urbanová

V kalendáři je den matek,
ta moje má taky svátek!
Chci ji dneska proto přát
a radost jí udělat.

Mami, mami, maminko,
už zlobím jen malinko!
Slibuji ti nastokrát,
že ti budu pomáhat.

Pokojíček uklidím,
pomůžu i s nádobím.
Přidám sladkou pusinku,
jen pro svoji maminku.

Přinesu i sedmikrásky,
trhal jsem je z velké lásky.
Děkuji ti za sebe,
nemůžu být bez tebe!

Dneska všechny maminky
dostávají pusinky,
tobě taky babičko,
namaluji srdíčko!

Žabí veselka (červen, voda)

Alena Chudobová

Mnoho let u potoka,
žila žába ropucha,
je to velmi stará žába,
všech žabiček je to bába.

Sídlí přímo u pramene,
spává dole pod kamenem,
vytřeštěné má své oči,
sleduje, jak svět se točí.

Ráda dýchá čerstvý vzduch,
stářím přišla o svůj sluch,
už neslyší její uši,
co se děje, sotva tuší.

Tuže se tím soužila,
všechno slyšet toužila,
nechácala, co se děje,
šla vyhledat čaroděje.

Dlouhou cestou žába skáče,
nešťastná je, tuže pláče,
čaroděje všude hledá,
hluchota jí prý spat nedá.

A když čaroděje našla,
pro radu si k němu zašla,
řekla mu o tom svém sluchu,
vše o neslyšícím uchu.

Žába prosí: „Čaroději,
vím, že kouzla se tu dějí,
vyčaruj mi velká ouška,
vždyť to pro tebe je muška!“

Čaroděj však sotva tuší,
jaké k žábě patří uši,
tak čaruje, různě kouzlí,
vtom má žába uši oslí!

Po skončení jeho kouzla,
má co chtěla, uši osla!
To však ještě netuší,
že ty k ní moc nesluší.

„Já zas slyším! To jsem ráda!“
raduje se šťastně žába.

„Děkuji ti za tvou službu,
dobře splnil jsi mi tužbu!“

Vrací se zas k potoku,
posadí se u toku
a když ve vodě se vidí,
za své uši moc se stydí!

Lítost k žábě hnedka vstoupí.
„Vypadám, jak osel hloupý!
To snad nejsem, ani já!
Co si nyní počít mám?“

Vyčítá si žába sobě,
uši prohlíží si obě,
šklebí se jí všechny žabky,
legrácky si tropí z babky.

Smutek žábu plakat láká,
s lítostí zklamaně kváká,
i když opět všechno slyší,
přesto od všech žab se liší.

Brzy jí však vytře zrak
žabák, jménem Žabokvak,
v oslích uších se mu líbí,
žábu v mrku si oblíbí.

Hned se jí tam začne dvořit,
přátelství se začne tvořit,
stará ropucha je ráda,
že si našla kamaráda.

Jejich láska stojí za to,
veselka je krátce nato,
nakonec ta stará žába,
přece jen se šťastně vdává!

Ba jo, děti, je to tak,
vzal si žábu Žabokvak,
je z nich šťastný žabí pár,
už jsou spolu roků pár!

Jak datel stávkoval (červen, poznáváme hmyz)

Kamila Urbanová

Úvod:

V chaloupce u lesa je jeden domeček,
v něm bydlí s kocourem kouzelný dědeček.
Kouzelný dědeček má tajemnou moc,
vypráví pohádky na dobrou noc.
Skřítkové je dětem po světě roznáší,
pohádky roznáší ve kterých nestráší.
Skřítkové čekají na další pohádku dědečku,
vyprávěj o princezně na hrášku.
Sotva ten dědeček pohádku pověděl,
skřítek ji chytil hned a k dětem uháněl.
Za devatero horami až na konci světa,
tam kde i krkavec bojí se létat,
tam kde lišky dávají dobrou noc,
tam kde ani jezevec nevystřčí nos,
tam, kde má temný les moc čarovnou
už letí skřítek náš s pohádkou.
Venku už je tma a děti jdou spát
tu pohádku s námi můžeš také poslouchat:

Úkoly k obrázku/pohádce:

Najdi datla - jak poznáme, že je to datel?
Kde má datel hnízdo? Má v něm něco?
Obtáhni vytukaný nápis na bílé cedulce.
Která zvířátka se dívají na cedulku?
Vymaluj hnědě zajíčka, černě mravence ...
... a zeleně housenku.
Najdi pavouka a jeho pavučinu.
Vidíš nevybarvené větve? Vybarvi je.
Vidíš větve, která je vybarvená špatně? ...
... Jakou má barvu?
Jaká zvířátka z pohádky na obrázku chybí? ...
... Zkusíš je dokreslit?
(veverka, medvěd, ještěř, + hmyz)
Až nakreslíš zvířátka, namaluj travičku.

Jak datel stávkoval

Všichni mě znáte, já jsem datel, doktor lesa. Já pečuji o stromy, aby byly zdravé a silné. Vybírám pod kůrou drobný hmyz, který ubližuje stromům. A strom mi to vrací. Na oplátku si v jeho větvích můžu udělat hnízdo. A ten drobný hmyz to je moje snídaně, oběd i večeře dohromady. Ale myslíte si, že mě už z toho neustálého tukaní nebolí hlava? Ale, bolí a jak! Ale copak to někoho zajímá? Nezájímá. Všichni mají plno jiných starostí. Veverka číperka si shání šišky, medvěd zase med a ještěř nějakou tu myš. A já nikoho nezajímám. Ale víte co? Já budu stávkovat a uvidíte, jak moc důležitá osoba jsem pro náš les!

Datel si na velkou bílou ceduli vytukal slova: DNES STÁVKUJI ! A ceduli pověsil na svůj starý dub, kde bydlel. Vyvěsil ji hned dole, aby na ní viděli i malá zvířata, jako je mravenec nebo housenka. A stávkoval. To znamená, že celý den od rána neudělal „ani tukaní“. „Jé, jaká to úleva pro moji hlavu“, lebedil si datel. „Vždyť z toho neustálého tukaní mě už vibroval můj malý mozek.“

Sednul si na větev a pozoroval ostatní zvířata, co jako oni na to. Ale zvířátka nic. Nic na to neříkala. Veverka číperka si shání šišky, medvěd zase med a ještěř zase nějakou tu myš. Zajíc si hrabe noru a pavouk souká pavučinu. Každý má plné ruce práce.

Tak to šlo jeden den, druhý den, třetí den... Datel spal, ale ze spánku ho probudil velký hlad. „Panečku, co to je?“ „To mě to bolí břicho!“ „Já mám asi hlad!“ Sotva to dopověděl, ulomila se pod ním jeho větev i s hnízdem. To proto, že kůrvec za celou dobu jeho stávky nezamhouřil oko a jen se ládovl kůrou. „No, ale, co to má znamenat?“ „Teď abych si postavil nové hnízdo!“ „No ale než začnu stavět, musím se něčeho nadlábnout, hladý se sotva držím na nohou!“ Datel vyletěl až nahoru na dub a tukaní jeho zobáku se ozýval po celém lese až dlouho do večera. A jestli neodletěl na zimu do teplých krajů, nebo jestli ho nesnědla liška nebo kuna, tak si tam tukaní dodnes.

Obrázek k úkolů a pohádce „**Jak datel stávkoval**“

ilustrace: Martina Macháčková

Omalovánka k pohádce „Jak datel stávkoval“
Skřítek, který roznáší pohádky

Lví rodinka (červen, zvířata v ZOO)

Marcela Schejbalová

V Africe kdesi na skalce,
(pro všechny znalce i neznalce)
na sluníčku vyhřívá se rodinka,
lev, lvíček a jeho pyšná maminka.

Táta otvírá hrdě tlamu,
lvíček ten škádlí svoji mámu,
ta se smíchem se ožene.
Štěstí z nich sálá, ne že ne.

Jak slunečnice za sluníčkem,
otáčí hlavu za svým lvíčkem
co zoubky má jak perličky.
„Buď opatrný maličký“
do ouška pošeptá mu tiše.
A pak... Jim začne kručet v břiše!

Líná žába (červen, voda)

Marcela Schejbalová

V rákosí na kraji rybníka,
potkala žába vodníka.
Hned si mu stěžuje a kuňká,
že mělká zdá se býti tůňka.

Smutně na ni vodník kouká,
do klopy tiše si brouká.
Žába na mě zhurta kváká,
přitom ona vodu cáká!

Dámo,
tak se podívejte k řece,
tam je spousta vody přece.
Vezměte si kyblíček
a doplňte rybníček.

Žabku rozčilila rada.
Já že ohýbat mám záda?
Radši budu žít si líně,
zabydlím se na mělčině!

Letní louka (červen, kvetoucí příroda)

Alena Chudobová

Letní louka ve své kráse, něžná prostým kvítím zdá se,
sečná tráva létem voní, vůně pylu padá do ní.

Kopretiny kvítek bílý, vábí včelky i motýly,
poletují z květu na květ jež se vánkem stačí zachvět.

Zvonky v trávě modře září, zlatem na ně slunce září,
pomněnky svou barvou očí, kvítky své za sluncem točí.

Všude kolem sebe víří, pampelišky svoje chmýří,
ranní vlahou rosení, louku čeká kosení.

Luční tráva již se suší, prostým kvítkům krásu ruší,
senem voní suchá tráva, se stébly si větřík hrává.

Slunce hřeje, silně pálí, načechranou louku spálí,
ostré slunce oči hmouří, nebe nevyhne se bouří.

Obloha se zatahuje, tmavé sukno natahuje,
pohlčené slunce mraky, zakrývají černé fraky.

Nad hlavou se honí blesky, usušit jsme stihli hezky,
stihneme to domů ještě dřív, než spadnou kapky deště.

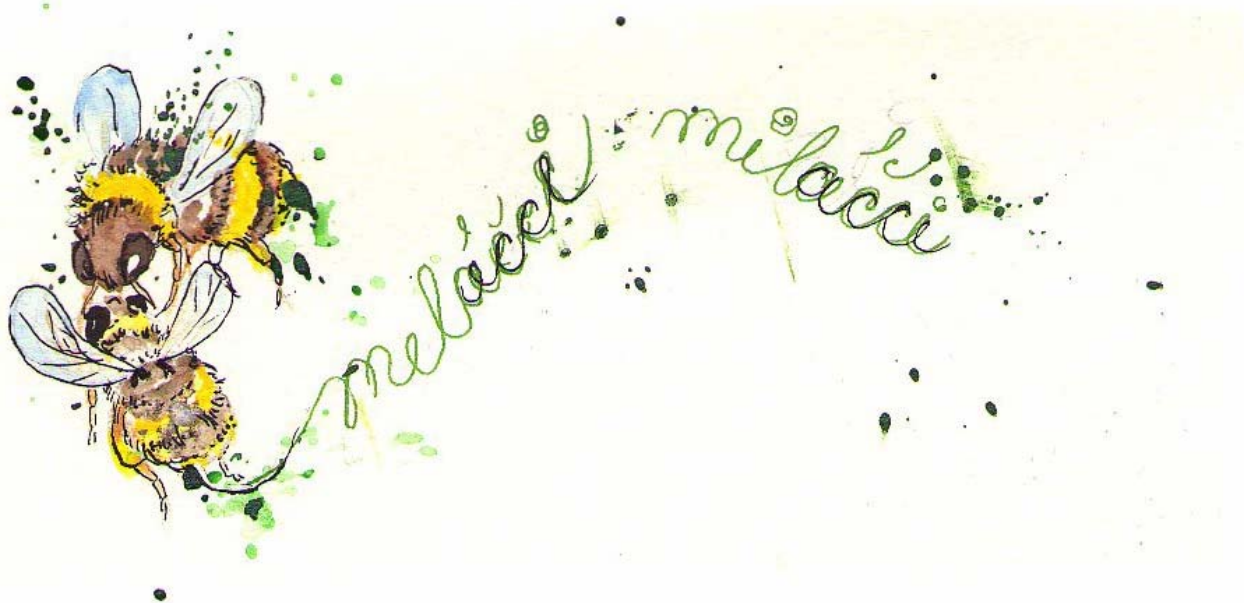
Povětrí se vzduchem žene, obloha je barvy šedé,
v ní se temná mračna hustí, každou chvíli vláhu zpustí.

Velký vítr silou fouká, meluzína píseň houká,
vítr mračna rozhání, bouře zas dál uhání.

Znovu rozezní se rušno, do ovzduší vstoupí dusno,
slunce mezi obláčky, vykukuje za mráčky.

Azurem se nebe jasní, krajina se opět zjasní,
ptačí zpěv se ozve znovu, z větví na korunách stromů.

Zelení zas louka obráží a v ní se oči rozzáří,
pro čtyřlístek tam z jetele, kdo štěstí hledal vesele.

Čmeláčci miláčci (červen, poznáváme hmyz)

Alena Chudobová, ilustrace: Radoslava Hrabovská

Žili byli, dávno tomu, kdy přišli na svět dva malí čmeláčci miláčci, Vilda a Milda. Bydleli ve svém čmeláčím hnízdě, v díře v zemi, které si udělali v jeteli, v němž od rána do večera létali a opylovali jeho květy. Byli to ti dva nejpilnější a nejsvědomitější čmeláčkové ze všech, proto jejich snaha a píle upoutala i královnu vinné révy.

Věděla, že by zimu ve svém hnízdě v zemi stejně nepřežili, proto si je povolala k sobě a učinila z nich čmeláčky nesmrtelné. Za to však museli již navždy zůstat v jejich službách a pracovat jen pro ni. Měla své překrásné Révové království, jemuž již léta kralovala. Jejím životním posláním bylo pěstování a výroba vína, v čemž byla královna zkrátka přebornice, neboť její láska k vinné révě jí procházela nejen smysly, ale i duší a žaludkem. Pěstovala jen ty nejvzácnější, nejušlechtlejší a nejkulturnější druhy rostlin, které plodily ty nejjakostnější bobule, z níž pak vzešlo to nejkvalitnější víno, které královna tolik milovala a dodávala do celého světa. Tyto sladké plody královské vinné révy však lákaly všechny ty, kteří měli kuličky hroznového vína rádi. Proto se často stávalo, že Révové království přes noc navštívili zlodějíčkové, či vandalové, kteří bohaté štrápece hroznového vína otrhali, nebo poničili jeho rostlinky, kdy pak královna utrpěla obrovskou ztrátu a škodu.

Právě proto si Vildu s Mildou najala, aby jí tu všechnu její vinnou révu hlídali, bránili a ochraňovali. Zaklela je zvláštní mocí a do jejich zadečků včarovala speciální kamery, které zachytily každý pohyb i tvář nežádoucích hostů. Čmeláčkové měli v sobě divotvorná kusadla, jimiž se zakousli vždycky do kůže všem těm, kteří královně škodili a ti pak po tomto kousnutí již nikdy neměli na hroznové víno chuť, dokonce z něj pak měli již jednou provždy alergii, proto se pro příště Révovému království již raději z daleka vyhýbali. Svého úkolu se čmeláčci miláčci chopili s plným nasazením i se vši svědomitostí a péčí a vykonávali svoji novou práci přesně tak, jak jim královna nařídila. Mezitím opylovali i žlutozelené květy vinné révy a pochutnávali si tak na sladoučké šťávičce z hroznů, kterou si mohli u královny vychutnávat dle libosti. Houpávali se vždycky s oblibou na listech vinné révy a své nové obydlí si vytvořili přímo uprostřed toho největšího trsu hroznových bobulí, kde je vždy libá vůně sladoučkých hroznů nakonec úplně omámila a uspala.

Každý den létali královně nahlašovat, co všechno se za ten den přihodilo a pochlubit se, jak dobře vinnou révu hlídají. Královna je za to vždycky pochválila a splnila jim vše, oč si jen požádali. Čmelácci miláčci se často obávali náletu sršní, které je mnohokrát pronásledovaly. Královna to tedy zařídila tak, že už se nikdy nemuseli sršní bát, neboť proti Vildovi a Mildě byly bezmocné a vyhýbaly se jim, jako čert kříže. Čmeláčkům miláčkům se ve službách královny vinné révy moc líbilo a brzy nato se dokonce rozhodli, že si vystrojí svoji svatbu.

A tak se z Mildy stala pěkná nevěsta a z Vildy vystrojený ženich a začala oslava. Pozvali všechny ostatní čmeláčky, včelky, broučky, berušky i mravenečky, dokonce přišel i bourec morušový se svoji družkou a slétli se všichni ptáčkové i motýli. Broučci jim zahráli na housličky svatební píseň, ptáčkové zapěli milostné árie a včeličky se čmeláčky zabučeli svatební pochod. Víno teklo všude proudem a malí mravenečkové se dokonce i trochu opili. Lezli pak křivě, ze strany na stranu a jejich malé nožičky se jim pletly mezi sebe.

Ženich s nevěstou byli obklopeni samými vonnými kvítky a spousty ovoce a sladké šťávy z něho bylo dost pro všechny. Milda s Vildou byli opravdu šťastni a o jejich veselé svatbě se mluvilo v celém širém okolí ještě velmi dlouho. Jen sršně měly vztek, že nebyly na svatbu pozvány, ale o jejich společnost tehdy skutečně nikdo nestál. A tak zůstali od té doby všichni spokojeni a šťastni.

Vilda s Mildou jsou stále veselí a svůj život v království vinné révy si náramně pochvalují. Královně se už od té doby neztratila z hroznů, ani kulička a její Révové království jí jen vzkvétalo, rostlo a dobře prosperovalo a přesně tak si to královna vždycky představovala a přála. Dnes již tato královna dávno nežije, ale království vinné révy po ní zdědil její vnuk, který tak i nadále pokračuje v jejich šlápějích a čmelácci miláčci mu slouží dobře a poctivě ještě dnes!

ilustrace: Radoslava Hrabovská

O Durynce (červen, zvířata v ZOO)

Alena Chudobová

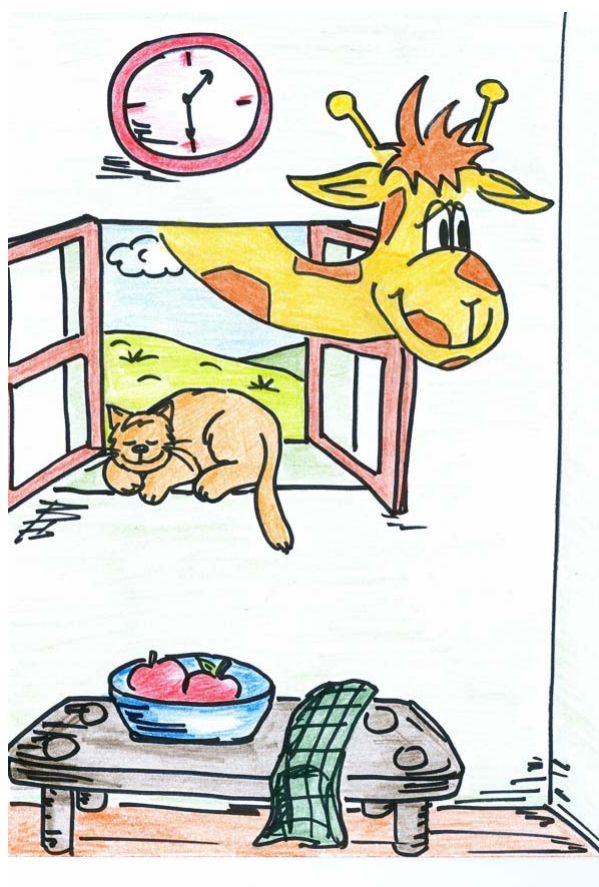
Kdysi dávno bydlel na venkově dráteník Švéda, který žil ve své malé chaloupce s velkou ovocnou zahradou úplně na samotě a dočista sám.

Byl velice chudý a jedině, co ho na světě těšilo, bylo právě to jeho drátenické řemeslo, které však z něho žádného boháče nikdy neučinilo. Žil proto velmi skromně, jako nějaký poustevník a čím byl starší, tím víc mu bývalo častokrát samotnému smutno. Neměl si s kým povídat, ani s kým posedět a tak začal mnohdy mluvit jen tak, sám se sebou, jen aby nezapomněl svoji řeč. Celé dny jen seděl a věnoval se práci, která ho nesmírně bavila, avšak jeho zakázky byly rok od roku mizernější. Měl stále otevřené okno do své zahrady, z něhož pozoroval, jak stromům vítr čechrá jejich koruny a obdivoval všechny ta krásná jablíčka a hrušky, kterých se toho roku urodilo požehnaně.

Jednoho dne zase seděl u okna, rukou si podpíral hlavu a poslouchal švitoření vlaštovek, které se právě chystaly k odletu. Vtom někdo strčil zvenčí hlavu do jeho otevřeného okna.

„Fuj, to jsem se ale lekl!“ vykřikl dráteník a leknutím až z židle povyskočil! Věřte nebo nevěřte, do okna mu totiž z ničeho nic strčila hlavu malá žirafka a začala k němu natahovat ten svůj dlouhý krk, jímž dosáhla až k němu. Dráteník byl velice mile překvapen a nestačil se divit, cože to k němu zbloudilo za neobvyklého hosta. Vyšel z jeho chaloupky ven a svojí pomalou chůzí šel rovnou k žirafce. Byla malá, milá, přítulná a okamžitě si získala dráteníkovo srdce.

„Kde ses tu vzala, krasavice?“ řekl dráteník a začal žirafku hladit. Té se to, panečku, líbilo! Spokojeně držela a prohýbala se u toho až k zemi. Dráteník nechápal, odkud se tam mohla žirafka takhle zčista jasná objevit, neboť věděl, že se žirafy vyskytují takto volně v přírodě leda tak někde v daleké Africe. Také ho napadlo, že by se k němu mohla zatoulat snad odněkud ze ZOO. Dostal strach, že by jí mohli lidé ze ZOO hledat, proto se rozhodl, že jí raději zavede do nejbližší zoologické zahrady sám, když vtom na něho žirafa náhle promluvila lidským hlasem:

ilustrace: Petra Vaverková

„Neodváděj mě nikam, prosím! Nepatřím ani do Afriky, ani do ZOO. Jsem žirafa Durynka z pohádky a přišla jsem k tobě, abys tu už nežil tak sám. Budu ti dělat společnost a sloužit ti ke tvé spokojenosti!“ řekla žirafka a dráteník žasnul údivem a překvapením! Jakživ neslyšel žirafu mluvit lidskou řečí, ani o tom, že by přišla sama žirafa až na vesnici a proto byl z toho poněkud v šoku, ale poté řekl: „Jakpak by jsi mi mohla sloužit, vždyť copak může taková malá žirafka umět?“

„No jen si nemysli, umím toho dost! Mohu ti pomoci třeba očesávat ovoce z tvé zahrady, co ty na to?“ zeptala se Durynka. Dráteník se zamyslel a řekl:

„A to máš tedy pravdu, holka, to bys mohla, alespoň bych nemusel vytahovat svůj žebřík, když máš tak dlouhý krk! Jsem již stár, ve výškách se mi točí hlava a trhání ovoce je pro mě již přítěží, proto ho už několik let raději vůbec netrhám. Očesávám jen takové ovoce, které se dá trhat ze země a to ostatní mi stejně pak vždy opadá a shnije.“

„Tolik škody, řekla žirafka, ale to se teď změní!“

A tak si chudý dráteník žirafku přece jen u sebe ponechal. Bydlela s ním v jeho chaloupce a od toho dne bylo starému Švédovi hnedka veseleji. Durynka byla chytrá a rozumná a dělala dráteníkovi jen samou radost a činila mu potěšení. Sotva nastal podzim, dozrál čas na sklízení úrody jablek a hrušek a Durynka se hnedka chopila své práce přesně tak, jak slíbovala. Dráteník jí nachystal trháček a bedýnky a žirafka se s chutí pustila do očesávání ovoce. Se svým dlouhým krkem dosáhla poměrně vysoko. Opatrně každé jablko, či hrušku odkousla od stopky a jemně pokládala do košíčku, jen aby se ovoce nepotlouklo. Sotva měla trháček plný, přeskládala jablka opatrně do bedýnek a takto pokračovala s velkým nadšením i elánem. Pokud na nějaké ovoce už přece jen nedosáhla, řekla kouzelné zaklínadlo a tím se jí její krk o několik metrů ještě prodloužil a pak bez potíží dosáhla i na ten nejvyšší strom.

Dráteník zůstal stát s pusou otevřenou dokořán a nestačil se divit, co všechno jeho Durynka dokáže. Byl spokojený, jako nikdy dosud. Žirafce šla práce, jako po másle a než se stačil z toho všeho vzpamatovat, měl veškerou svoji úrodu sklizenu. Tolik plných beden ovoce pohromadě už dlouho neviděl! Nyní ho však měli tolik, že ho mohli prodávat a přesně tak se i stalo. Za prodané ovoce utržil dráteník hromadu peněz a od té doby už nemusel žít v takové bídě, ani tak skromně. Stejně tak prodávali i meruňky, třešně, višně a ořechy a šikovná Durynka se proto nikdy nenudila. Přes zimu se dráteník opět věnoval svému řemeslu a Durynka mu jen přicmrdávala. Používala svá kouzelná zaklínadla nejen k prodlužování svého krku, nýbrž i k vyčarování masitých pečinek, různých specialit a dobrot a tak nemuseli vařit a nic jim spolu vlastně nechybělo. Starý Švéda se měl nakonec přece jen dobře a na svá stará kolena si hodně přilepšil. Nyní se měl doslova, jako to prase v žitě a prožíval tak veselé, klidné, radostné a spokojené stáří a spolu s ním byla spokojená i Durynka.

ilustrace: Petra Vaverková

Před dráteníkovou smrtí se s ním jaksepatří rozloučila a vydala se cestou zase o kus dál. Chodila světem a hledala, komu by mohla být opět užitečná a posloužit zase tentokrát.

A pokud dosud nikoho takového ještě nenašla, chodí takto světem a hledá zřejmě ještě dnes!

Příběh dvou berušek (červen, poznáváme hmyz)

Alena Chudobová

Jednoho překrásného letního dne se setkaly v záhonu vonných růží dvě červené berušky, které si vyletěly za potravou. Tuze rády si pochutnávaly na malých mšičkách, jimiž byly všechny ty krásné, voňavé růžičky napadeny. Květy růží se tuze zaradovaly a byly rády, že jim obě berušky od mšic aspoň malinko odlehčí, neboť jim ničily všechnu tu jejich krásu, na níž byly růže pyšné a ty zatracené mšice jim jen znepríjemňovaly jejich růst.

Radovaly se však předčasně! Berušky se totiž pochvíli namísto požívání mšic daly hned do posmívání a začaly se mezi sebou dohadovat, která z nich je tou krásnější. První beruška byla slunéčko sedmitečné a to se hnedka začalo té druhé berušce vysmívat, že má na sobě tečky jen dvě. Jakpak by také ne, když to bylo slunéčko dvojtečné, kterým jejich červené krovky zdobí pokaždé jen dva černé puntíky.

ilustrace: Tereza Bartošová

Slunéčko sedmitečné se proto hned začalo pyšně napařovat a natrásat a po chvíli řeklo posměvačně: „Heč, heč, já jsem hezčí než ty! No jen se na mě podívej, o kolik teček mám oproti tobě víc, ha, ha, ha!“ prohlásila vychloubačná beruška a měla škodolibou radost z toho, že je o celých pět teček bohatší a hezčí, než slunéčko dvojtečné. Ubohá beruška, která měla tečky jen dvě tuze zesmutnila a přišlo jí líto, proč není také tak bohatě tečkovaná, jako právě ta jiná beruška. Pociťovala velké mrzení a zármutek, že už to zkrátka nevydržela a ze samé lítosti se rozplakala. Beruška se sedmi tečkami se jí hned začala chichotat a poté se jí snažila z květu růže odehnat a shodit. Smála se jí, jak je ošklivá a nenechala jí k snědku, ani jednu jedinou mšičku, jak moc ta beruška na ni byla nehodná i chamtivá. Slunéčko dvojtečné celé zesmutnilo a mělo dočista po náladě. Odletělo proto raději co nejdál od té posměvačné berušky a nepřestávalo lítostivě plakat.

Vtom však cestou natrefila na pana malíře, který seděl na louce a na plátno maloval krásný obraz. Beruška se posadila malíři na jeho štětec a její slzičky jí stékaly dolů po obraze, až promáčely celé jeho plátno. Malíř si všimnul berušky a pověděl: „Pročpak pláčeš, krásná beruško, no jen pověz, copak se ti stalo?“ A uplakané slunéčko si panu malíři postěžovalo a řeklo mrzutě: „Jakpak bych já beruška nešťastná neplakala, když jsem tak ošklivá a mám své červené krovky ošizené o pět teček?“ Ale pan malíř hnedka na to: „Vždyť to vůbec není pravda, beruško, ty jsi krásná a hlavně hodná a pokud chceš, já ti nějakou tu tečku navíc štětcem přimaluju!“ „Ano, ano, chci, moc to chci, to by byla paráda! Nápad přímo k nezaplacení!“ vykřikla radostně beruška a to už vzal malíř štětec a černou barvou přimaloval berušce na její krovky celých osm teček!

To bylo, panečku, najednou radosti, smíchu i veselého poletování, jen co je pravda! Beruška byla šťastná, přešťastná! Rázem měla ještě o celé tři tečky víc, než to slunéčko sedmitečné, co víc si ještě přát? Radostně poskočila, poděkovala hodnému panu malíři a už celá potěšená letěla rovnou na květ růže, na němž ještě stále sedělo slunéčko sedmitečné. Sotva zbliklo tu krásnou berušku s tolika černými tečkami, v tu chvíli mohla puknout závistí! Beruška se však slunéčku sedmitečnému ani trošičku neposmívala, jen byla ráda, že už konečně nemá na sobě tečky jen dvě. Od té doby se ty dvě berušky spolu setkávaly v záhonu růží často a brzy se z nich staly dokonce nerozlučné kamarádky. I když se časem berušce všechny ty přimalované černé tečky nadobro smyly, už nikdy se jí slunéčko sedmitečné neposmívalo.

A tak to má být. Není přece důležité, jak kdo vypadá, ale jaký je uvnitř, vidíte, děti!

Slunečnice (červen, letní květiny)

Alena Chudobová

Slunečnice žlutý květ,
usmívá se na náš svět,
stonky s květy nabídly,
zkrášlit naše obydlí.

Slunečnice hladí oči,
směrem k slunci svůj květ točí,
otáčí se každý den,
chce být blízko slunci jen.

Slunečnice kvetou krásně,
slunce na ně září jasně,
jejich květ paprsky vítá,
svítí rosou vždy, když svítá.

Velké květy slunečnice,
podobné jsou slunci více,
nosí jeho zlatou tvář,
hřejivou jak slunce zář.

Mraveneček (červen, poznáváme hmyz)

Alice Kolářová

Maličký neposeda
dva milimetry leda
svoji cestu hledá
poradit si nedá
svými bratříčky.

Nahoru a dolů
po pšeničném stvolu
mraveneček leze
nezná žádné teze
o životě.

Na stéble se houpá
písničku si zpívá -
ta je ale hloupá -
už se připozdívá...

Po strništi bloudí
bezradný je hošík
na zádech si nese
se svačinkou košík.

Nechtějte ho soudit
do cíle snad dojde
i útěk z domova
snad mu ještě projde.

Vlčí mák (červen, letní květiny)

Alena Chudobová

Nepřehlédne žádný pták,
v poli rostlý vlčí mák,
jeho květ je jasně rudý,
nevonící, prostý, chudý.

Bohatý je svojí krásou,
květy máku půvabné jsou,
mají lehkost, kouzlo, lesk,
do srdce mi vnáší stesk.

Máku květ dá klid a mlčí,
i když nese název vlčí,
pestrý je, má barvu krve,
roste dnes, kvetl i prve.

Vlčí mák bdí v poli s klásky,
hledá k sobě modré krásky,
chrpa ta je máku sestrou,
tvoří spolu krásu pestrou.

Beruška (červen, poznáváme hmyz)

Kamila Urbanová

Jedna, dvě, tři čtyři, pět,
leť beruško poznat svět!
Brzy se mi zase vrať,
ať já můžu spočítat,
tvoje tečky na křídlech.

Přiletěla od sluníčka,
pak mi sedla do dlaně:
„Pět jich nosím na kabátku,
dvě mám ještě schované“.

„Já jsem ještě malinká,
ne jak moje maminka!“
„Ještě počkej, jen pár dní
sluníčko mi vykouzlí,
ty dvě co mi schází ještě,
budu i já sedmitečné!“

O třech malých námořnících (červenec, prázdniny u vody)

Alena Chudobová

ilustrace: Lucie Robová

Malý Lukášek již od malička jezdil každý rok o prázdninách s rodiči k moři. Měl moře tuze rád a pokaždé si odtamtud dovezl domů plno pěkných zážitků, zajímavostí i nezapomenutelných vzpomínek. Moře mu zkrátka přirostlo k srdci a netoužil po ničem jiném, než se stát v dospělosti námořníkem.

Jednou dostal od tatínka k narozeninám tři lodičky s figurkami námořníků na hraní, které si Lukášek s oblibou pouštěl každý večer v koupelně při koupání ve vaně a rád si s nimi hrával. Jenomže právě těmto námořníkům se plavba ve vaně v obyčejné trošce vody s pěnou do koupele vůbec nelíbila. Byli to přece námořníci a ti patřili nepochybně na moře, do slané vody a jen tam jim mohlo být dobře. „Ach jo, kdybychom tak mohli na moře, to by byla paráda! Vidět tak velké vlnobití, které by nás unášelo po moři stále dál a dál, naše loďky by se houply po vlnách a všichni tři bychom tak mohli zažívat ta nejrůznější dobrodružství.“ snili den co den tito malí námořníci.

Nebyli to totiž jen tak obyčejní námořníci! Jmenovali se Pepan, Fanda a Roman a jen oni věděli, že v sobě mají ukrytou kouzelnou moc. Vždy za úplňku, kdy jasný měsíc svítil víc, než ta nejostřejší pouliční lampa, dokázali obživit, ale o tom Lukášek ani v nejmenším netušil. A tak se jednou stalo, že své kouzelné moci plně využili a od Lukáška utekli. Popadli své malé lodičky, dali si je na záda a už s nimi upalovali k řece, hurá po proudu vpřed! Pádlovali, jako by jim snad šlo o život a už zase snili o tom, jak plují po moři. Proplouvali všechny řeky, soutěsky i jezera, až se k moři za čas skutečně dostali a teprve nyní se konečně zaradovali. Mořská modř je přímo oslnila a hnedka ochutnávali, zdali je voda v moři skutečně slaná. „No ano, opravdu je slaná!“ vykřikl radostně Pepan, který se právě přesvědčil, že mořská voda vskutku slaná je a všichni tři se jen blaženě culili.

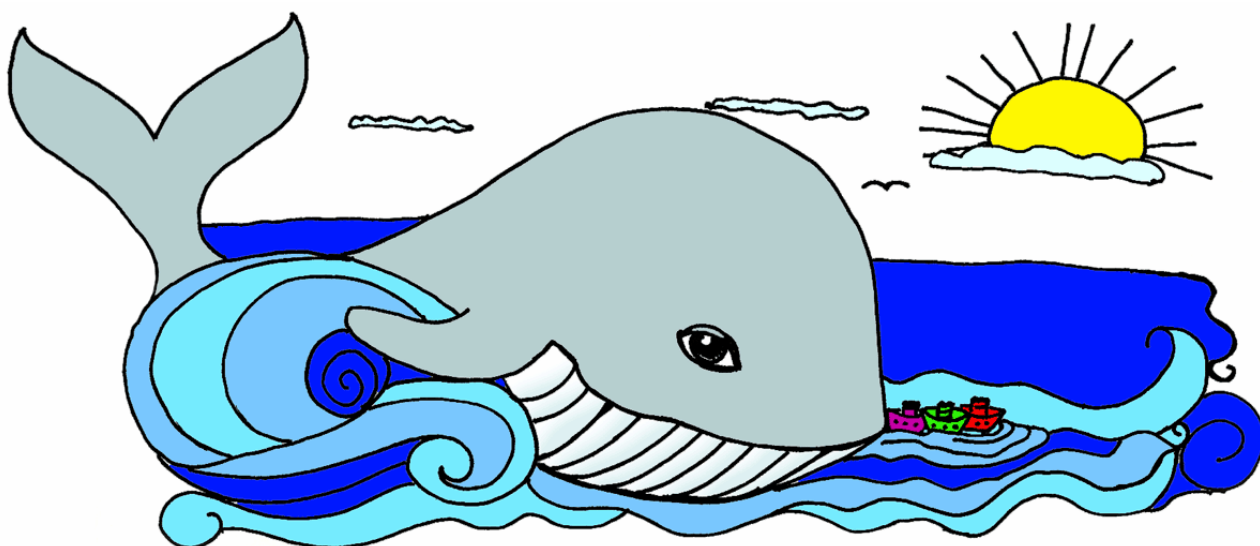
Cestou potkávali jiné loďky, výletní lodě, čluny, plachetnice i parníky a každému divže nevypadly oči z důlků, když zpozoroval ty podivné malé lodičky se směšnými mrňavými námořníčky, které na moři ještě jakživ nikdo nespatriil. Šlo však o skutečné námořníky, kteří nejenže sami chodili, ale uměli dokonce i mluvit lidskou řečí a to hned v sedmi nejnámějších jazycích.

Tím, že se takto sami dostali až do opravdového moře, zůstali takto obživnutými již navždy, nehledě na to, zda byl měsíc v úplňku, či nikoli. Ostatní námořníci na nich mohli své oči nechat. Byli tak legrační, maličcí, jakoby snad ani opravdovými nebyli, ale přesto z nich živí tvorečkové skutečně byli, kteří hrdě proplouvali mezi ostatními a hledali svá místa v přístavu k zakotvení svých malých lodiček.

Hned druhý den časně zrána se vypravili po moři vpřed za poznáním. Doufali, že konečně zažijí pořádné a skutečné vlnobití, které si doposud jen představovali ve svém snění. Téhož dne však bylo moře zcela poklidné a tiché, pouze projíždějící lodě kolem vodu malinko zvlňily a lodičky Pepana, Fandy i Romana trochu pohouply a tak se na obrovské vlny tito malí námořníci těšili marně. Pepan stále určoval směr, kudy poplují dál, Fanda lovil ryby a Roman se kochal krásou krajiny kolem a studoval všechny mapy.

Za několik dní okružní plavby se velkého vlnobítí konečně dočkali. Přišla velká bouře a silný vítr hladinu moře pořádně zdivočil a rozbouřil, divže vlny malé námořníky nesmetly a nepřevrátily jim jejich lehké loďky. Zpočátku se všichni tři šťastně smáli, ale když bouře zesílila ještě víc, dostali skutečný strach a obávali se o svůj život. „Já se bojím, vždyť své lodičky máme už plné vody a vítr nám je unáší úplně jinam!“ prohlásil vystrašeně Roman, který se s loďkou už dvakrát celý převrhl, loďka mu odplavala a jen taktak, že se dostal k Pepanovi. Lapal po dechu, neboť se už málem v jednu chvíli utopil. Naštěstí však spatřil Fanda opodál vyčnívat malý ostrůvek. Snažili se všichni tři doplout až k němu, kde chtěli tuto bouřlivou smršť přečkat. Jenomže jejich loďky je vůbec neposlouchaly a unášely je opačným směrem. Vtom se jim zdálo, jakoby se ostrůvek blížil sám k nim, a opravdu!

Jenomže to nebyl žádný ostrůvek, nýbrž hřbet velryby, která je hned krátce na to spolkla všechny tři i s loďkami, jako malinu!

A tak ubozí námořníci donámořnicili ještě dřív, než si to stačili pořádně užít a žádné další dobrodružství na moři se již nekonalo. Jakmile je velryba spolkla, v tu chvíli se stali opět obyčejnými panáčky námořníků v lodičkách na hraní, jakými bývali kdysi a žádné kouzlo k oživení už u nich nikdy nefungovalo. Roman seděl společně s Pepanem v jeho červené lodičce, jen Fanda zůstal sám ve své žluté loďce a už se nikdo z nich ani nepohnul, ani nepromluvil.

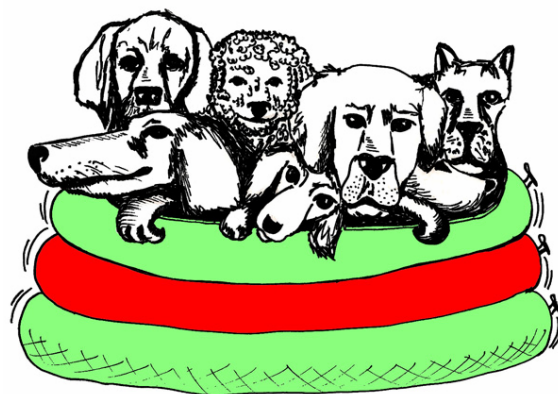
Za čas tížili velrybu v jejím břicho a tak je všechny tři zase vyplivla. Roman s Pepanem se hned převrátili dnem vzhůru, ale přesto všichni tři krátce nato doplávali pomalu až k molu, kde je našla malá Věruška, která si je z vody vytáhla a nechala si je na hraní. Přivezla si je od moře domů, kde si s nimi hrála na zahradě v bazénu, venku v potoce, ale i doma ve vaně stejně tak, jako tehdy Lukášek. Nyní to však už bylo námořníkům úplně jedno, neboť již nadobro přestali být kouzelnými a žádné moře je už nikdy nelákalo. Lukášek se dodnes nikdy nedozvěděl, kam se mu ti jeho tři námořníci tehdy z ničeho nic ztratili a ani Věruška netuší, jak to s nimi tenkrát všechno vlastně bylo.

Hlavní však je, že se námořníkům jejich vroucí přání tehdy alespoň na chvíli splnilo a hrdí jsou na to, že se tímto dostali až do pohádky, kde zůstanou za hrdiny už navždy.

Jak se pejskové bazénu zmocnili (červenec, koupání)

Alena Chudobová

ilustrace: Lucie Robová

Všechno to začalo v jednom menším psím útulku, který byl novým domovem všech zatoulaných a nechtěných pejsků, kam se jednoho dne dostala i Ryta, fena německého ovčáka. Byla velmi chytrá, poslušná, dovedná i přátelská a tak se hned brzy ochotně skamarádila s ostatními pejsky a později se stala jejich velkou velitelkou. Poněvadž byla naučena všechny vždy na slovo poslouchat, snažila se vyhovět i pejskům, kteří ji prosili, aby jim pomohla z útulku utéct a dostat se ven, na svobodu.

Pro Rytu to nebyl žádný problém a tak, sotva nastala příhodná chvíle, odpáčila všem pejskům vrátka a všichni společně odtamtud utekly, mezi nimiž Ryta v čele! Vítězoslavně si to celá psí tlupa uháněla co nejrychleji hurá na svobodu, jen aby si jejich útěku nikdo nevšiml. Ještěže to bylo tak časně zrána, kdy mnoho lidí ještě spalo, jinak by bylo prakticky nemožné nepovšimnout si tolika psů pohromadě. Pejskové utíkali poklidnou ulicí, pak druhou, třetí, čtvrtou a to už byli za městem a uháněli cestou do pole. Měli louky, pole, háje, pastviny, až doběhli k lesu.

Prošmejdili les křížem krážem, z něhož se dostali znovu do pole a doběhli až k pasece. Žízeň už měli velkou jako trám, ale voda nebyla nikde nablízku. Žádný rybník, jezírko, potůček, ba ani malá studánka, z níž by se dalo napít. Všichni pejsci měli své jazyky z pusy ven, zmoženě dýchali a těžce odfuňovali. Byli dočista upachtění, uhnaní a trápilo je nesnesitelné letní vedro a neukojená touha po vodě. Z vlastního potu byli celí promáčení a své chloupky měli úplně splepené. Někteří cestou našli nějaké odhozené, či zapomenuté příkrývky hlavy, které si hned narafičili na hlavu, jen aby je chránily před sluníčkem, ale o to větší horko jim pak bylo.

Proběhli celou dlouhou třešňovou alejí, až se dostali k obrovským sadům, avšak voda stále v nedohlednu. Dorazili až do vesnice, kde v jedné ze zahrad objevili dětský bazén. „Hurá! Konečně voda!“ vykřikla šťastně Ryta a bez zaváhání skočila rovnou do bazénu a vodu z něho přímo hltala! Ostatní pejskové se hned přidali k ní. Hupslí si do vody a chlamstali, až se z nich kouřilo. Poté se začali potápět, nořit se a plavat, jen aby se trochu, po tak dlouhé a úmorné cestě, osvěžili. Všichni pejskové se však do bazénu naráz nevlezli a tak někteří museli dlouho čekat, až na ně přijde řada. „No tak, dělejte! Rychle, pospěste si, my se chceme také ovlažit a vykoupat!“ dorážel na pejsky netrpělivý Dalmatinec a pejsk Azor jen přitakával. „Kdo dřív přijde, ten dřív mele!“ prohlásil důležitě Aran a líboval si, jak ho voda pěkně chladí. Ryta si hověla pěkně uprostřed a dbala na to, aby se pejskové už nehádali a poslušně čekali, až se vystřídají všichni.

Koupání v bazénu se jim náramně zamlouvalo a tak si pejsci řekli, že si jej přivlastní a celé léto stráví u vody. Malé pejsky s kloboučky vyslala Ryta na ulovení pro všechny něčeho dobrého k snědku, ale ti se, panečku, hnedka bránili a řekli: „Ať jdou ti, kteří se už v bazénu koupali! My chceme také do vody, vřdyt' máme žízeň a potřebujeme se zchladit!“ vysvětlovali malí pejskové a tak jim sama Ryta nakonec přenechala své místo ve vodě a vydala se na lov sama.

Konečně byli spokojení všichni, ovšem horší to bylo s Adélkou i s malým Kubíkem a Matyášem. Ti se na koupání ve svém bazénu tolik již od samého rána těšili a nyní tohle! Sotva se k bazénu jen přiblížili, pejskové hned začali varovně štěkat a bránili si bazén, který sami objevili. Za žádnou cenu se ho nechtěli vzdát a svým štěkáním a vrčením si ho bránili, jakoby to snad byla jejich nějaká kost! Vůbec nebrali ohled na skutečnost, že tento bazén patří dětem a domluva s nimi byla zcela nemožná. Zklamaným dětičkám nezbylo proto nic jiného, než se toho léta s koupáním v bazénu definitivně rozloučit a smířit se s tím, že je pejskové do vody nepustí.

Všichni tři byli nuceni chodit se koupat až na daleké koupaliště, i když svůj nový bazén měli přichystaný ke koupání přímo ve své zahradě. Nemohli to pejskům odpustit a tak si s nikým z nich ani nechtěli hrát, přestože se jim mnozí z nich tolik líbili. Pejskové se však často ve vodě divoce honili, rozpustile dováděli a požduchovali se. Hráli své oblíbené psí hry, až z toho svého nešetného řádění rozhrzali a rozdrápali celý bazén! Brzy byl samá díra a ucházel z něj nafouknutý vzduch. Bazén se stále zmenšoval, voda přetékala, až z něj vytekla téměř všechna a pejsky tolik oblíbený bazén dočista upadl k zemi, kde zůstalo jen jeho dno. „Mami, podívej se, pejskové nám prokousali náš nový bazén!“ vykřikla najednou Adélka, ale to už pejsci věděli, že je zle! Dostali strach a co nejrychleji pelášili ze zahrady pryč, jen se za nimi prášilo!

Hnali vyplašeně cestou zpátky k lesu, ale tam na ně začal střílet nějaký muž. Jeden z pejsků dostal ránu a nemohl se hnout z místa. Pejskové byli úplně vystrašení a zmateni a nevěděli, kam mají utéct. Ze samého zmatku nakonec Ryta rozhodla, že se vrátí raději zpátky do svého útulku, kde se přece jen cítili v bezpečí a bylo o ně vždy dobře postaráno. Na svůj letní výlet však nikdy nezapomněli a na koupel v bazénu vzpomínají s nadšením snad ještě dnes.

A jak to tehdy dopadlo s Adélkou, Kubíkem a Matyášem? Tak ti museli pejsky rozhrzaný bazén tehdy hned vyhodit a hned druhý rok pro ně jejich dědeček s babičkou koupili bazén nový a velký, který zazdili napevno a ten jim už vydržel navždy. Žádné pejsky však do něj vícekrát nepustili, na což pečlivě dohlížel dědeček Slavomír, který se tak od té chvíle stal velkým a pedantním šéfem celého bazénu. Dbal na čistotu vody, určoval pravidla a svědomitě dohlížel na řádný pořádek. Nastolil přísný režim a vedl svá vnoučata k poslušnosti a opatrnosti, ovšem i tak bylo u bazénu vždycky jen veselo!

Léto (červenec, prázdniny)

Kamila Urbanová

Naše školka už šla spát,
teď si budu doma hrát.
Máme zase prázdniny,
budu sbírat maliny!

Už se těším na dědu,
zítra za ním pojedu!
Překvapíme babičku
už zavážu tkaničku!

Koukej na mě, babičko,
vyrostl jsem maličko!
Babička už buchtu peče,
ať nám léto neuteče!

Navštívíme koupaliště,
na hrad zajdem zase příště.
K dědovi já jezdím rád,
je to velký kamarád.

Sedmikráska Chudobka (červenec, léto)

Alena Chudobová

V zahradě, kde zeleň trčí,
sedmikrásky svůj květ krčí,
malé, bílé, prosté kvítí,
zlatem slunce na něj svítí.

Dětská ručka kvítek laská,
líbí se jí sedmikráska,
trhá kytky na věneček,
v trávě z nich je kobereček.

Věneček ze sedmikrásky,
kráší dětem jejich vlásky,
chudobky, jež v trávě našly,
mají v hlavě, jako mašli.

Lístičky z květu dítě počítá,
ke štěstí každičky sobě přičítá,
utrhnout poslední lístek zbývá,
radostně písničku veselou zpívá.

Chudobky mívají sedmero životů,
pokaždé vykvetou v trávě tam u plotu,
opět se při zemi malý květ bělá,
koberec pro štěstí chudobka dělá!

Jahody (červenec, léto)

Alena Chudobová

To, jež chuti lahodí,
dává přednost jahodí,
plody jahodníku zralé,
nejen chutné, ba i zdravé.

Velká, zralá jahoda,
je pro všechny lahoda,
víme, že všem sladce chutná,
výsadba je proto nutná.

Jahodí se květem bělá,
malé jahůdky v něm dělá,
teplé slunce plodům svědčí,
rostou a svůj objem zvětší.

Červenat se plody začnou,
úrodu nám slíbí značnou,
vězí v tom však malý háček,
na plody se vrhnul špaček.

Jahody v tom teple zrají,
chuť i vůni všichni znají,
začínají chutné hody,
zveme všechny na jahody!

Vtom se zpusť kapky deště,
dotrhat jsme stihli ještě,
nezralé se v blátě máčí,
ke sluníčku plody stáčí.

Mnohé z nich se k sobě tísni,
napůl nahnílé i s plísni,
stopy deště jsou tu znát,
začaly však opět zrát.

Čerstvých jahod máme mnoho,
něco na zub bude z toho
a ostatní zmrazit dáme,
to si v zimě pochutnáme!

Líná žába (červenec, léto u vody)

Dana Bliniovová

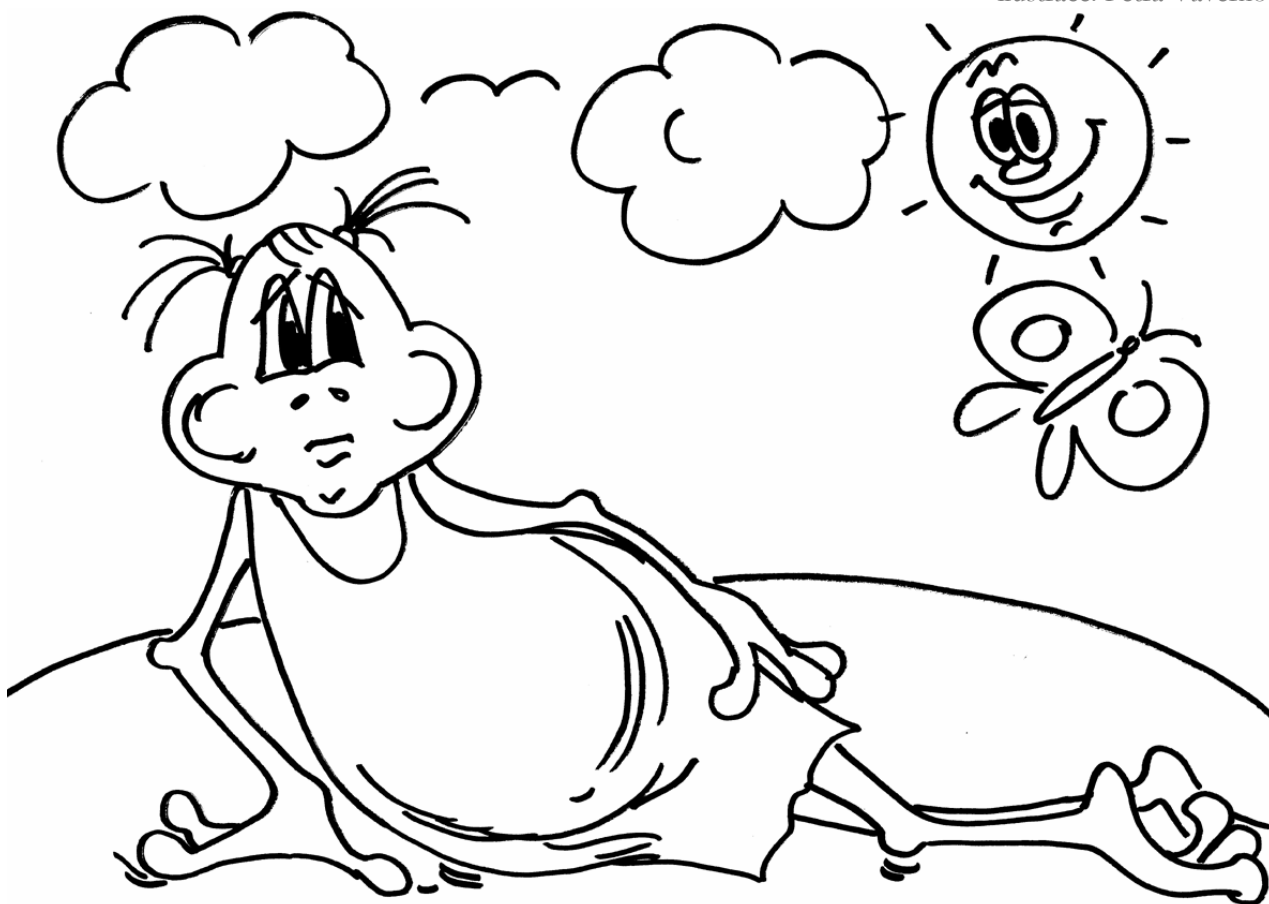
Na kraji jednoho malého městečka u malinkého lesíčka byla tůň, teda tůňka.

V tom rybníčku žila spousta zvířátek: čolci, mloci, žáby. A ti si od rána do večera hráli nebo závodili. Až na jednu žabku, jmenovala se Kvakulka. Ta jediná celý den nečelala nic, jen si každé slunečné ráno vylezla na ten největší leknín a celý den jen spala a jedla, všechno byla nuda, nic jí nebavilo. Bráškové ji lákali na závody v chytání much „Kvakulko, pojď si s námi zazávodit!“

A sestřičky zase na ni volaly: „Kvakulko, pojď si s námi zahrát na schovávanou pod kameny.“

„Nejdu, je moc horko a nebo zase, nejdu, mouchy létají moc vysoko“ neustále měla nějaké výmluvy. Ale mezi námi, děti, byla prostě líná.

ilustrace: Petra Vaverková

Ti jsou, ale otravní, žabu tady nenechají chvíli na pokoji, pomyslela si, ale nahlas neřekla raději nic, lenořila dál. Jak šel čas, Kvakulka byla čím dál tím víc jako melounek a ne jako krásná štíhlá žabka. Došlo to tak daleko, že už se skoro nemohla na ten svůj leknín vyškrábat, jak už byla kulatá.

„Uf, to je práce“ vzdychala u toho jako by to bylo bůhvíco za práci.

Když už se tam konečně dostala, sedla a mocně odfukovala. V té chvíli letěl okolo muší kluk, prudce zabrzdil a sedl si vedle Kvakulky. Narodil se na skládce a žabu nikdy neviděl, možná, že ji znal z vyprávění, ale mouchy toho moc nepamatují, mají trošku děravou hlavu.

„Čau,“ oslovil překvapenou žabu, „kde to jsem, tady to neznám a co ty jsi za podivné zvíře?“

Kvakulce překvapením málem vypadl jazyk z tlamičky, kdyby ji rychle nezavřela.

„Já sem žába, ty se mně nebojíš?“

„Ne, proč? Ty snad jíš mouchy? Jééé...“ překvapeně se vznesl z dosahu Kvakulky „O tobě mi vyprávěla babička, teda myslím, že o tobě!“

„Ale vypadáš jinak, babi říkala, že jste štíhlí, máte vypracované svaly a chytáte mouchy. A ty jsi, no, jak bych to řekl, mírně, tedy hodně kulatá. Ty by jsi mě asi nedohonila.“ Mrknul Kvakulce na břicho.

„Hele, nech si toho jo, mám trochu břicho, ale zase to není tak hrozný.“ Stoupla si na leknín a snažila se zatáhnout břicho, moc to teda nešlo.

„Není,“ zasmál se mušák. „Schválně jestli mě dohoníš!“ Rozlétl se na druhý konec tůňky.

Kvakulka skočila do vody a plavala za ním. Když konečně doplavala, Mušák uznale pokýval hlavou. „No tak hrozně to zase není.“

Kvakulka udýchaně: „tak vidíš že to zvládnu.“ „A tobě říkají jak?“

„No doma mi říkali Mušák a ty se jmenuješ jak?“

„Já Kvakulka a proč sedíš tak daleko? Takhle přece musíš hodně křičet, abych Ti rozuměla!“

„Jo, já si sednu blíž a ty mě sežereš to znám, takhle mi vrabčák slupnul brášku. Taky pořád, sedni si blíž a ještě blíž, pak zob a byl snědený.“

„Neboj, kdybych tě chtěla sníst, tak už jsem to dávno udělala, koukej,“ a vyplázla jazyk, co to šlo. A opravdu, kdyby chtěla Mušáka, už by slupla.

„Tak jo, budu Ti věřit.“ uznale kývnul Mušák hlavou a opatrně se o kousek posunul. „A co tvoji příbuzní? Koukám, že ty by si na mne smlsli?“ A ukázal nožkou na tůňku, tam se zrovna pořádaly závody, kdo pochytá víc much.

„Neboj, já jim řeknu, že jsi kamarád, snad Tě nechají na pokoji.“

„Jenom snad, to abych si dával pořádného bacha, je to tady nebezpečný, a to se mi líbí!“ Zabzučel Mušák a protáhl si křídla.

„Teda Ty si ale statečný, když tu zůstaneš,“ obdivně vydechla Kvakulka.

A tak vzniklo zvláštní přátelství mezi mouchou a žábou. Jenže to kamarádství přinášelo nejenom hezké chvílky strávené na leknínu, ale znamenaly pro Kvakulku i hodně práce. Mušák byl neposeda od přírody a neustále musel někde poletovat, něco ochutnávat a Kvakulka z obavy o jeho život musela za ním. V tůňce se jim sice všichni smáli, ale to jim nevadilo, bylo jim spolu dobře, měli si o čem povídat.

Kvakulka statečného mušáka obdivovala čím dál víc, jak obratně létal a kličkoval nad nebezpečnou tůňkou a nic ho při tom nesnědlo. Kvakulka taky vypadala každý den líp a líp, velké břicho se pomalu ztrácelo, už se jí taky nikdo neposmíval, že je líná žába. Byla z ní docela kočka, teda žába, pardon.

Jenže všechno má svůj začátek i konec.

Jednoho dne se Mušák přišel rozloučit, zamiloval se do krásné mušky a chtěli se brát, tak ji chtěl ukázat doma na skládce. Kvakulce to sice bylo hrozně líto, ale sama věděla, že tohle kamarádství není na celý život. Když se loučili, tak mu Kvakulka slíbila, že na něj nezapomene a nikdy už nebude chytat mouchy, jen ostatní hmyz, aby neumřela hlady. Nějaký čas byla smutná, chyběl jí kamarád, ale nakonec smutek překonala a taky se vdala za nejhezčího žabáka v tůňce. Měli spoustu dětí - žabiček, žádné z nich nejedlo mouchy na památku Mušáka.

ilustrace: Petra Vaverková

O koníčkovi na koloběžce

(srpen, hry a sporty)

Alena Chudobová

K chlapci jménem Jeníček, zatoulal se koníček.
Před jeho chaloupkou řehtal, Jeníček se šťastně chechtal.

Sotva koňský řehot slyšel, hnedka z chaloupky ven vyšel.
Koník k němu hlavu skláněl, něco na zub mlsně sháněl.

Hned si řekl Jeníček: „To je krásný koníček!“
Šel mu nabrat trochu ovsu, vyskočil si na něj, hopsal!

Venku bylo velké vedro, koník vypil vody vědro.
Vozil Jendu ve svém sedle, hned byl tam a tu zas hnedle!

Jeníček se vesel smál, chtěl s ním běžet dál a dál.
Koník se s ním prohání, po poli dál uhání.

Brzy mu však úsměv zvadnul, neb z koníka Jeník spadnul.
Narazil si záda, hlavu, v bezvládném tam ležel stavu!

Koník ho hned začal budit, brzy se však počal nudit.
Svojí hřívou pyšně trhnul, pryč od Jendy raděj zdrhnul!

Pádil přes zelený háj, cválal odtud co nejdál!
Mezitím se Jeník probral, nikdo na něj ohled nebral.

Jeník nemohl hned vstát, začal se sám v poli bát.
Neudělal ani krok, z pádu dostal nejspíš šok!

Pak se vzbopil přece jen: „Co se stalo? Byl to sen?
Přišel ke mně koníček?“ matně tápal Jeníček.

Vstal a kráčí kolem plotu, hlava se mu ještě motá,
pamatoval si jen málo, myslel, že se mu vše zdálo.

Sotva domů dorazil, tátovi dech vyrazil:

„Co se stalo, Jeníčku? Máš odřenou hlavičku?“
zeptal se ho doma táta, ošetřit mu ránu chvátá.

„Přišel za mnou koníček!“ vzpomínal si Jeníček.
„Ve svém sedle vpřed mě nes, pak jsem ale k zemi kles!“

„Nejspíš se ti vše jen zdálo? Hlavu zraněnou máš málo!
Upadl jsi, nevíš o tom, zapomněl jsi všechno potom!

ilustrace: Martina Macháčková

Kde by se tu koník vzal? Viděl jsi ho, když jsi spal!“
namlouval mu tatíček, uvěřil mu Jeníček.

„Kůň tu není jediný! Já měl asi vidiny!

Proč mně ale hlava bolí, proč jsem ležel v řepném poli?“
marně tápal Jeníček, šel si psát svůj deníček.

„Copak ale dělá Jeník?“ pomyslí si začas koník.
Jeho pád ho začal trápit, náhle rozhodl se vrátit!

Nechtěl se však vracet pěšky, tak se zmocnil koloběžky!
Půjčil mu ji jeden klouček tam, kde si hrál dětí hlouček.

Koníček se odrážel, za Jeníčkem vyrážel!
Zpočátku mu to šlo těžce při jízdě na koloběžce!

Smály se mu všechny děti, koníček jak vítr letí,
jak ten rychlík v trati jede, zabrzdit však nedovede!

Nohou šlape, dupy, dupy a už bude u chalupy
tam, kde bydlí Jeníček, zase řehtá koníček!

Ten svým očím nevěří, vše si řádně prověř!
Svoje oči celé protře, na koníčka jasně pozře!

„Je to možné, nebo není? To je ale nadělení!
Koníček se ke mně vrátil, koloběžkou cestu zkrátí!“

Jeníček se šťastně směje, nevěří, že se to děje!“
Koník brzdí kolečka, míří si to z kopečka!

A když koník zastavil, na zadní se postavil,
pyšně svojí hřívou hýbá, pochválit ho za to zbývá!

Koníček byl tomu rád, stal se s Jendou kamarád.

Od té doby koníček je tam, kde je Jeníček
a ten je teď den co den, až nadmíru spokojen!

Prohání se se svým koněm, všichni mluví jenom o něm!
Pro Jeníčka je to ráj, s tátou postavil mu stáj!

A když nechce běhat pěšky, zas se chopí koloběžky!
Hravý je, jak malé hříbě a tím končí jeho přiběh!

Až půjdu do školky (srpen, mateřská škola)

Miroslava Tomášková

Z vlněného klubíčka
uplete mi babička
dvě hřejivé ponožky,
zahřejou mi mé nožky.
Až já půjdu do školky,
uplete mi bačkorky.

Vodník a pytlák (srpen, léto u vody)

Helena Kopečná

Sluníčko svítilo, ptáčci zpívali, letní den byl jako vymalovaný. U splavu za městem si vodník Vosmahlo hlídal svůj chov pstruhů. Pobýval u nich celé dny. Sedával ve vrbovém houští na břehu, schovaný před pohledy náhodných chodců i cyklistů. Pokuřoval ze své fajfčičky, rovnal si mašle na klopě svého zeleného fráčku a pobrukoval si písničky, které odposlouchal od splavu.

Vosmahlo byl vodník ještě ze staré školy. Dnešní vodníky skoro nerozeznáte od lidí. Chodí v džínách a tričku, s kšiltovkou na hlavě a pracují někde poblíž vody jako rybáři, prodavači ryb nebo plavčíci. Protože už nenesí fráčky se šosy, nemá jim ani z čeho kapat voda. Ale kdybyste potkali Vosmahla, to by byla jiná! To byl vodník jak z obrázkové knížky. Celý život prožil tady na téhle řece. Staral se o ni příkladně, ale zestárnul a už na všechno nestačil. Tenkrát se posadil se svými dvěma syny na mělčinu, dal si s nimi puškvorcové pivo a oznámil jim:

„Chlapci moji, jsem už starý a už mě to vodníkování zmáhá. Rád bych odešel na odpočinek. Ponechám si pro radost jen svou pstruží farmu. Řeku předám jednomu z vás. Sami se rozhodněte, který to bude?“

Mladí vodníci se domluvili snadno. Na řece zůstal vodničit starší Kratišpejl a mladší Pomejdlo si šel hledat štěstí do ciziny. Dobře se tam uchytil. Vystudoval na Poseidonově univerzitě podmořskou biologii, naučil se cizí řeči, oženil se s hezkou mořskou pannou a žije si poklidný život jako učitel potápění kdesi v Karibském moři.

Nový vodnický mistr na řece se rychle zaučil ve všem svým vodníkovských povinnostem a tak si Vosmahlo mohl užívat důchodu po libosti. A taky by si užíval, kdyby nebylo nenechavého pytláka. Chodil mu na pstruhy! Přijížděl ke splavu brzičko po ránu a za chvíli měl nalovený košík pstruhů a než bys řekl švec, ujížděl zase k městu. Vosmahlo si na něj políčil a příště ho chytil za ruku, právě když jí ponořil do proudu, aby ulovil statného duháka, nejlepší kousek z celého chovu.

Držel pytláka těsně nad hladinou a skřehotal mu do ucha:

„Ty lidská nicko, tak tobě se zalíbilo chodit mi na pstruhy. Díval jsem se, jak dáváš pozor, aby nikdo neviděl, jak hbitě šmejdiš rukama pod hladinou a taháš jednu rybu za druhou. Ryby, které ti nepatří! Za to tě stihne trest! Ne, neutopím tě, to už dávno slušní vodníci nedělají! Potrestám tě jinak. Staneš se na tři dny a noci vodoměrkou. Ta musí být také ostražitá a rychlá. Pokud si uchráníš svůj život před nenasytnými rybami a žábami a stihneš si přitom obstarat potravu, abys nezahynul hladem, odpustím ti a opět se staneš člověkem. Ale to ti povídám, od vody se budeš držet daleko, jinak zapomenu, že jsem slušný vodník a koupím si na tvou dušičku ten nejošklivější hrníček ze všech.“

Pustil pytlákovu ruku, voda zašplouchala, zvedla se vlna, a když se zase zklidnila, nebylo po pytlákovi ani vidu, ani slechu a na její hladině udržovala rovnováhu vodoměrka. Tvářila se vystrašeně a měla taky proč. Ze všech stran se na ní pod hladinou upíraly hladové oči pstruhů. Rejdila z místa na místo, aby jim unikla a snažila se dostat se co nejdřív ke břehu.

„Ukryju se v trávě a tam ty tři dny přečkám. Snad tam i něco k snědku najdu,“ myslel si pytlák. Neuvědomil si asi, že jako vodoměrka by se na pevné zemi nedokázal ani pohybovat.

Už byl jen kousek od břehu, když si všiml, že se na něj mlsně dívá zelený žabák. V širokých ústech mu pulsoval jazýček, který se už, už chystal vyrazit mu naproti. Vodoměrka změnila směr a zase tu byly ty rybí oči. Neúnavně rejčila celý den po hladině. Několikrát tak, tak uskočila stranou, několikrát se zhoupla na vlně pod hladinu a ztratila tak přehled, kde na ní číhá jaké nebezpečí, ale vydržela. Večer se pstruzi stáhli ke dnu a uložili se ke spánku.

Ale pro vodoměrku to úlevu neznamenal. Celou noc musela být ve střehu před mlsnými žábami. Byly všude, ve vodě i na břehu. A ráno za rozbřesku se vzbudili hladoví pstruzi a začalo to nanovo. Třetí den navečer byl začarovaný pytlák tak zemdlený, že už ztrácel sílu k rejčení po vodě. Stál na místě a najednou uviděl pod vodou velké, zelené oči. Byly čím dál blíž a pytlák tušil, že je to jeho konec. Nedokázal už odskočit před rukou, která se k němu vztáhla a najednou ho zase držel za ruku vodník Vosmahlo. Pytlák, teď už zase v lidské podobě, nestačil ani pozdravit a už ho vodník vyhodil na břeh.

„Upaluj, je-li ti život milý, a už se tu víckrát neukazuj! Příště by to s tebou dopadlo hůř!“ zavolal za ním a pochechtával se, když viděl, jak maže pěšky k městu, protože nenašel své kolo. Nějaký jiný nenechavec mu ho ukradl, zatímco si odpykával trest za ukradené ryby v kůži vodoměrky. Vosmahlo ho viděl, když na něm ujížděl, ale udělat s tím nic nemohl, to není starost vodníka. Ale dobře si všimnul, že za vrbičkou se za zlodějem díval čert Koněpas, a ten si s ním už jistě poradí! Na zloděje čekají v pekle nepříjemné tresty.

ilustrace: Denisa Kalvar

Babička a borůvkové knedlíky (srpen, prázdniny u babičky)

Helena Kopečná

Vojtíšková babička byla vyhlášená kuchařka. Jak by také ne, když dlouhá léta vařila v Praze v hotelové kuchyni pro hosty z celého světa.

Teď ale bydlela tam, kde její vnouček Vojtíšek a vařila pro děti v mateřské školce, do které chodil. A vařila jim báječně. Uměla nejlepší bramboračku široko daleko, po jejích koblížkách se vždycky jen zaprášilo a špenát uměla takový, že ho jedla i Madlenka, a ta měla nejmlsnější jazyček. Ale úplně nejvíc dětem chutnaly její borůvkové knedlíky.

V létě, sotva se rozednilo, už spěchala do lesa a než se děti sešly ve školce, zadělávala na knedlíky a přebírala čerstvě natrhané borůvky, aby mezi nimi nezůstal ani lísteček. A v poledne už si všichni pomlaskávali nad tou laskominou a pusy měli modré ještě cestou domů.

Babička chodila do lesa ráda. Nejen na borůvky do knedlíků. Taký na jahody, na maliny a nejráději ze všeho na houby. Jednou se takhle prodírala mladou smrčinou a plnila košíček hnědými hlavičkami hřibů, když tu najednou zaslechla podivné štěbetání. Nepodobalo se to ptačímu zpěvu ani bzučení lesních včel. Nepodobalo se to ničemu, co kdy v lese slyšela. Zbystrila pozornost a hledala, odkud ty zvuky přicházejí, až na to přišla. Vycházely z malé jeskyňky pod kořeny zapomenutého pařezu, zatarasené větvičkami a kamínky. Babička si klekla do jehličí a snažila se zjistit, kdo tam je. Upírala pohled přes brýle do temné díry a rozpoznala že se tam tísní několik tvorečků, ne větších než její hrneček na kávu. Ten krajní si povšiml, že se na ně zvenčí někdo dívá:

„Pst, někdo tu je, někdo nás poslouchá a co hůř, někdo nás pozoruje,“ sykl.

„Ó, to je potíž, to je potíž! Říkal jsem vám, abyste mluvili tiše, ale vy, neposluchové, nedbáte na dobré rady. Teď bude zle, bude zle“ lamentoval jiný hlas.

„Co si počneme, co si počneme?“ Vyděšené hlásky svědčily o tom, že tvorečkové mají strach.

„Pojďte ven a povězte mi, kdo jste a čeho se tak bojíte? Třeba bych vám mohla pomoci,“ oslovila je babička a odstraňovala kamínky a větve ze vchodu.

„Nech to být, my ven nesmíme,“ nesměle odpověděl krajní mužíček a snažil se odstoupit co nejdál od uvolněného průchodu.

„No to bych se na to podívala,“ rozhořčeně řekla babička, „kdo vás tam zavřel a proč?“

ilustrace: Tereza Bartošová

Chvilí bylo ticho, človíčky se jen postrkovali a odstrkovali, až jeden z nich srdnatě pokročil dopředu a vysvětlil babičce, o co jde:

„Zavřel nás sem lesní muž Budižkničemu. Pochytil nás na louce u potůčku, když jsme si prali a sušili košílky. Chce, abychom mu vařili. Ale copak my to umíme? Vždyť jsme tak maličcí, že ani hrnec neuneseme.“

„Hmmm, a copak by si lesní muž rád dal dobrého, to vám neřekl?“ Babička je vyzvala, aby vyšli ven a ničeho se nebáli. Tvorečkové opatrně opouštěli jeskyňku jeden po druhém, opatrně se nerozhlíželi, připraveni okamžitě se vrátit zpět, kdyby bylo třeba.

„Má nejraději borůvkové knedlíky. Však je právě někde sbírá a pak nás čeká pěkná šlamastika. Vždyť my ani nevíme, jak na ně zadělat těsto,“ postěžovali si.

„To nechte na mě, já už to s ním vyřídím. Ale kdo vlastně jste?“ Babička seděla na pařezu a prohlížela si je na denním světle. Byli to okatí, pačesatí a fousatí chlapíci.

„Jsme houboví mužíčci. Naším úkolem, je pečovat o hříbky, klouzky i muchomůrky, aby krásily les a přinášely užitek lidem i zvířátkům,“ odpověděl jeden a ostatní souhlasně přitakávali.

„A co děláte v zimě?“ Babička se zvědavě naklonila k mládencům.

„Ale babičko, copak ty, taková zkušená žena nevíš, že houby rostou po celý rok. My máme dost práce i v zimě.“

Babička to opravdu nevěděla a ráda se dala poučit. Mužíčci jí povídali, jak se to má se zimními druhy hub, kde se dají najít a jiné zajímavosti a čas utíkal.

Najednou se ozvalo dupání a praskání a supění a hudrování a smrčinou se prodral k pařezu ošklivý lesní muž Budižkničemu. Svému jménu dělal věru čest! Borůvek nesl sotva dvě hrsti a hned spustil bandurskou:

„I vy jedna holoto, tak vy si myslíte, že mě přechytračíte. To jste se spletli, panáčkové. Alou do jeskyně a vařit! A nepřejte si mě, jestli v poledne nebudu mít na stole talíř sladkých, nadýchaných knedlíků!“ Oblízl se a labužnický zamlaskal.

Otočil se k babičce, ale než stačil otevřít pus, babička se postavila, založila si ruce v bok a spustila:

„Nestydíš se, chlapisko jedno nevyčválané, ubližovat takovým maličkým človíčkům. Copak se to sluší, nechat je dřít, aby ty ses měl dobře a mohl se cpát knedlíkama? Jestli si chceš pochutnat, budeš muset přiložit ruku k dílu. Sypej pro dříví! A ty panáčky necháš jít si po své práci, ti tu nejsou pro tvou lenost, ti mají cosi užitečnějšího na starost.“ Budižkničemu se mračil jako kakabus a vrtěl hlavou, že ne a ne! Ale babička se nedala, zamračila se a zahrozila prstem, aby mu ukázala, že neposlechne-li, vypráší mu kožich. Lesní muž se zalekl. Babička nevypadala, že by ji bylo radno neposlechnout! Zabrblal cosi pod vousy a ustoupil mužíčkům z cesty. Ti na nic nečekali a rozběhli se do lesa, sotva babičce poděkovat stačili.

ilustrace: Tereza Bartošová

„Tak se dáme do díla. Anebo, víš ty co? Pomůžeš mi natrhat borůvky i pro děti, uvařím je pohodlně ve školce a sem ti jich donesu plnou mísu. A přinesu ti pokaždé, když je budu vařit dětem, ale ty mi za to slíbíš, že necháš houbové mužíčky na pokoji a ještě se s nimi rozdělíš.“ Budižkničemu byl ochotný za borůvkové knedlíky slíbit i modré z nebe. K jeho cti je nutno dodat, že svůj slib řádně plnil a babička taky. Knedlíky mu nosila pravidelně a dokonce občas přinesla i misku guláše nebo krupicové kaše. Asi jim chutnalo, misku našla vždycky dočista vymytou a plnou čerstvých hub. I v zimě!

Děkujeme partnerům, kteří podporují rozvoj a vzdělávání dětí.

První kolo, které si zamilují
dětí i jejich rodiče!

Internetové knihkupectví
Nakladatelství Fragment

Učební systém
pro předškoláky a školáky

Kdo si hraje ... učí se!
Originální hračky od dovozce!

Knihy, které mají duši

Zábava i poučení
s knížkami od Grady

Děkujeme mediálním partnerům, kteří podporují rozvoj a vzdělávání dětí.

Praktický průvodce
moderních rodičů

Vše pro mateřské školy
na jednom místě

Startovací plocha
pro budoucí spisovatele

Časopis pro malé i větší

O dětech a jejich výchově

Výtvary.cz

fotografie, inspirace
a náměty na kreativní tvoření

Redakce magazínu Předškoláci.cz

Veronika Baudyšová

veronika@predskolaci.cz

učitelka

MŠ Radova, Olomouc

Mgr. Marie Balcárková (Černochová)

marie@predskolaci.cz

učitelka

MŠ a ZŠ Slavonín, Olomouc

Adéla Fáková-Hronková

adela@predskolaci.cz

ilustrátorka

(přední strana)

Robert Šibl

robert@predskolaci.cz

project manager

Vytvořeno ve spolupráci:

- pedagogický magazín **Předškoláci.cz** ISSN 1804-3615
- portál **Pište-povídky.cz** (startovací plocha pro budoucí spisovatele)

E-kniha: 88 stran + příloha 38 stran (pracovní listy), Olomouc

Povoleno je kopírování, sdílení a volné šíření, ... pro nekomerční účely.

e-knihu **Z pohádky do pohádky** můžete stahovat

na adrese: www.predskolaci.cz (menu Obsah -> Ke stažení)

Facebook: www.facebook.com/predskolaci.cz

Chcete i Vy přispívat články do magazínu Předškoláci.cz ? Napište nám na info@predskolaci.cz

Rádi uveřejníme Vaše autorské básničky, hry, omalovánky, písničky, pohádky, tvoření, ...

Stále hledáme nové autory a redaktory pro magazíny:

www.MojeBrisko.cz (o těhotenství a mateřství)

www.NaseBatole.cz (o dětech do 3 let)

www.Predskolaci.cz (rozvoj a výchova dětí)

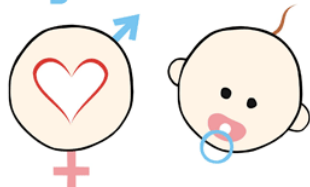
www.Skolaci.com (pro rodiče a děti školou povinné)

www.UzTamBudeme.cz (cestování a turistika)

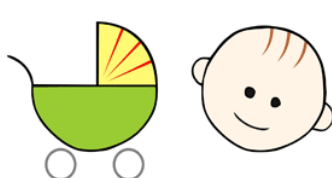
www.Vytvory.cz (hobby, kreativní tvoření)

Právě Vy tvoříte obsah webů. Informujte své přátele o možnosti této spolupráce!

MojeBříško.cz

NašeBatole.cz

Předškoláci.cz

